

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИ

ТЎПЛАМИ

33-сон
(949)
2020 йил
24 август

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами беш бўлимдан иборат:

биринчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорлари эълон қилинади;

иккинчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари эълон қилинади;

учинчи бўлимда Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари эълон қилинади;

тўртинчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг қарорлари эълон қилинади;

бешинчи бўлимда вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларининг Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари эълон қилинади.

МУНДАРИЖА

Биринчи бўлим

384. ««Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 17 августдаги ЎРҚ-633-сон Қонуни

Иккинчи бўлим

385. «Республикада экспорт ва инвестиция салоҳиятини янада ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 18 августдаги ПФ-6042-сон Фармони

386. «Хоразм вилоятида тадбиркорликни ривожлантириш ва унинг инвестициявий жозибadorлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 августдаги ПК-4810-сон қарори

Бешинчи бўлим

387. Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2020 йил 12 июндаги 124-сон «Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги буйруғи (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 30 июнда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3274*)
388. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2020 йил 30 июндаги 208-мх-сон «Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 30 июнда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3275*)
389. Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2020 йил 5 августдаги 36-сон «Бухгалтерия ҳисобида ҳужжатлар ва ҳужжатлар айланиши тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги буйруғи (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 20 августда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1297-5*)
390. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг 2020 йил 14 августдаги 2020-31-сон «Қимматли қўғозлар марказий депозитарийси томонидан ўзи ва инвестиция воситачилари томонидан рўйхатга олинган акцияларга доир битимлар тўғрисидаги ахборотни Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасига тақдим этиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорга ўзгартиришлар киритиш тўғрисида»ги қарори (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 20 августда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2355-2*)

Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисидаги маълумот

БИРИНЧИ БЎЛИМ**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ****384 «Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида***

Қонунчилик палатаси томонидан
2020 йил 11 июнда қабул қилинган

Сенат томонидан 2020 йил 7 августда
маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 17 апрелда қабул қилинган «Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида»ги ЎРҚ–154-сон Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари Ахборотнома-си, 2008 йил, № 4, 190-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда; 2019 йил, 2-сон, 47-модда, 5-сон, 267-модда) ўзгартиш ва қўшимчалар киритилиб, унинг янги таҳрири тасдиқлансин (илова қилинади).

2-модда. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва бошқа манфаатдор ташкилотлар ушбу Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

3-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:
хукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин;
давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-хуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

4-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан олти ой ўтгач кучга киради.

**Ўзбекистон Республикасининг
Президенти**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2020 йил 17 август,
ЎРҚ–633-сон

* Ушбу Қонун «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да 2020 йил 18 августда эълон қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНИ**Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида**
(янги таҳрири)**1-боб. Умумий қоидалар****1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади**

Ушбу Қонуннинг мақсади одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

вояга етмаган шахс савдоси — «одам савдоси» деган тушунчада қўрсатилган таъсир ўтказиш воситаларидан фойдаланилган-фойдаланилмаганлигидан қатъи назар, ҳар қандай ҳаракат ёки битим бўлиб, улар воситасида вояга етмаган шахс ота-онаси, бошқа қонуний вакили ёки ўзга шахс томонидан қонунга хилоф равишда ундан фойдаланиш мақсадида ёхуд моддий ёки бошқа наф олиш мақсадида бошқа шахсга ҳақ эвазига берилади;

келиб чиқиш мамлакати — ҳудудидан одам савдосидан жабрланганларни олиб чиқиш амалга оширилган ёки фуқаролари одам савдосидан жабрланган давлат;

мажбурлаш — мажбурланаётган шахсни унинг иродасига қарши ёки иродасини четлаб ўтиб, бирор-бир ҳаракатни амалга оширишга ёки бирор-бир ҳаракатни бажаришни мажбурловчи шахснинг ёки бошқа шахсларнинг фойдаси учун рад этишга ундаш мақсадидаги жисмоний, руҳий, жинсий ва иқтисодий зўравонлик ёки уларни қўллаш таҳдиди;

одам савдоси — куч билан таҳдид қилиш ёки куч ишлатиш ёхуд мажбурлашнинг бошқа шаклларида фойдаланиш, ўғирлаш, фирибгарлик, алдаш, ҳокимиятни суиистеъмол қилиш ёки вазиятнинг қалтислигидан фойдаланиш орқали ёхуд бошқа шахсни назорат қилувчи шахснинг розилигини олиш учун тўловлар ёки манфаатдор этиш эвазига оғдириб олиш йўли билан одамлардан фойдаланиш мақсадида уларни ёллаш, ташиш, топшириш, яшириш ёки қабул қилиш. Одамлардан фойдаланиш бошқа шахсларнинг фоҳишалигидан фойдаланишни ёки улардан шахвоний фойдаланишнинг ўзга шакллари, мажбурий меҳнатни ёки хизматларни, қулликни ёхуд қулликка

ўхшаш одатларни, эркисизлик ҳолатини ёхуд инсон аъзоларини, тўқималарини ва (ёки) хужайраларини ажратиб олишни англатади;

одам савдосидан жабрланган шахс — одам савдосидан, бундай ҳаракатга розилик берганлиги-бермаганлигидан ва жиноят процессида иштирок этганлиги-этмаганлигидан қатъи назар, жабрланган жисмоний шахс;

одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш — жисмоний шахсларга нисбатан амалга ошириладиган, уларга нисбатан одам савдоси сифатида малакаланадиган хатти-ҳаракатлар содир этилганлиги тўғрисида ёки содир этиш нияти ҳақида маълумотлар олишга қаратилган чора-тадбирлар мажмуи;

одам савдосига қарши курашиш — одам савдосининг олдини олишга, уни аниқлашга, унга чек қўйишга, унинг оқибатларини камайтиришга, одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатишга доир фаолият;

одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс — дастлабки идентификация қилиш натижасида одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс сифатида тан олинган жисмоний шахс;

одам савдоси билан шуғулланувчи шахс — мустақил равишда ёки бир гуруҳ шахслар таркибида одам савдоси билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатни содир этувчи жисмоний шахс, шунингдек ўз ҳаракатлари билан одам савдосига кўмаклашаётган, худди шунингдек гарчи ўз мансаб ваколатларига кўра тўсқинлик қилиши ва қарши курашиши шарт бўлса-да, одам савдосига тўсқинлик қилмаётган ва қарши курашмаётган мансабдор шахс.

4-модда. Одам савдосига қарши курашишнинг асосий принциплари

Одам савдосига қарши курашишнинг асосий принциплари қуйидагилардан иборат:

қонунийлик;

одам савдоси билан шуғулланувчи шахслар жавобгарлигининг муқаррарлиги;

одам савдосидан жабрланганларнинг камситилишига йўл қўймаслик; ижтимоий шериклик.

5-модда. Одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари

Одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:

одам савдосига қарши курашишга, шу жумладан одам савдосига имкон берувчи сабаблар ва шарт-шароитларни бартараф этишга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш;

одам савдосининг олдини олишга қаратилган ҳуқуқий, сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, тиббий, профилактика чора-тадбирларини, ахборотга оид чора-тадбирларни амалга ошириш, шу жумладан аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш;

одам савдосини ўз вақтида аниқлаш ва унга чек қўйиш, унинг оқибат-

ларини бартараф этиш, шунингдек одам савдоси билан шуғулланувчи шахслар жавобгарлигининг муқаррарлиги принципини таъминлаш;

одам савдосидан жабрланганларни, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, шу жумладан ижтимоий ҳимоя қилиш;

одам савдосига қарши курашиш соҳасида илмий-тадқиқот ишлари, конференциялар, семинар-тренинглар ва давра суҳбатлари ўтказишга доир фаолиятни, шунингдек ушбу соҳадаги фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ходимларини касбга тайёрлашга, қайта тайёрлашга ва уларнинг малакасини оширишга доир фаолиятни ривожлантириш ҳамда рағбатлантириш;

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги халқаро ҳамкорлик.

2-боб. Одам савдосига қарши курашишни амалга оширувчи ҳамда унда иштирок этувчи органлар ва ташкилотлар

6-модда. Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича миллий комиссия

Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича миллий комиссия (бундан буён матнда Миллий комиссия деб юритилади) давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг, бошқа ташкилотларнинг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштирувчи коллегиял органдир.

Миллий комиссиянинг қарорлари давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан bajarрилиши шарт, нодавлат нотижорат ташкилотлари учун эса тавсиявий хусусиятга эга.

Миллий комиссия:

Одам савдосига қарши курашиш масалалари бўйича кичик комиссиядан;

Мажбурий меҳнатга қарши курашиш масалалари бўйича кичик комиссиядан иборат.

Миллий комиссияни шакллантириш ва унинг фаолиятини ташкил этиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан белгиланади.

7-модда. Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича ҳудудий комиссиялар

Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича ҳудудий комиссия (бундан буён матнда ҳудудий комиссия деб юритилади) давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ҳудудий бўлинмаларининг, бошқа ташкилотларнинг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштирувчи ҳудудий коллегиял органдир.

Ҳудудий комиссияларнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри, туманлардаги (шаҳарлардаги) фаолиятини ташкил этиш тартиби Миллий комиссия қарори билан белгиланади.

8-модда. Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича миллий маърузачи

Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича миллий маърузачи (бундан буён матнда Миллий маърузачи деб юритилади) ҳар йили одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича юзага келаётган вазият ҳамда кўрилаётган чоралар ҳақида Ўзбекистон Республикаси Президентига ахборот тақдим этадиган, шунингдек улар тўғрисида жамоатчиликни ва халқаро ҳамжамиятни хабардор этиш мақсадида оммавий ахборот воситалари учун брифинглар ташкил этадиган, Ўзбекистон Республикасининг мазкур соҳадаги миллий манфаатларини халқаро майдонда ҳимоя қиладиган ваколатли шахсдир.

Миллий маърузачининг вазифаларини Миллий комиссия раиси бажаради.

Миллий маърузачи барча ахборот манбаларидан фойдаланиш, шунингдек одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи тегишли давлат органларидан, шунингдек нодавлат натижорат ташкилотларидан ахборотни сўраб олиш ҳуқуқига эга.

9-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ўз ваколатлари доирасида:

одам савдосига қарши курашиш соҳасида ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлайди;

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишлари ижросини таъминлайди;

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларини ишлаб чиқади, тасдиқлайди ва уларнинг амалга оширилишини таъминлайди;

одам савдосидан жабрланганларни дастлабки ва якуний идентификация қилишни амалга ошириш, шунингдек одам савдосидан жабрланганларни қайта йўналтириш тартибини тасдиқлайди;

одам савдосидан жабрланганларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларга ёрдам кўрсатиш ҳамда уларни ҳимоя қилиш мақсадида одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган муассасалар фаолиятини ташкил этади;

одам савдосидан жабрланганларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш тартибини тасдиқлайди;

давлат органларининг ва бошқа ташкилотларнинг одам савдосига қарши курашишга доир ҳамкорлигини таъминлайди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

10-модда. Одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари

Одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни бевосита амалга оширувчи давлат органлари қуйидагилардан иборат:

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги;

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси;

Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати;

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги;

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари;

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги.

Одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа давлат органлари ҳам амалга ошириши мумкин.

11-модда. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ўз ваколатлари доирасида:

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларини ва бошқа дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритади;

одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни дастлабки идентификация қилишни амалга оширади;

одам савдоси билан боғлиқ жиноятларни фош этиш бўйича тезкор-қидирув фаолиятини ташкил этади ҳамда амалга оширади, жиноят ишлари бўйича терговга қадар текширув ва дастлабки тергов ўтказилишини таъминлайди, шу жумладан замонавий технологиялар ва ахборот тизимларидан фойдаланган ҳолда ушбу фаолиятни ташкил этади ҳамда амалга оширади, терговга қадар текширув ва дастлабки тергов ўтказилишини таъминлайди;

одам савдоси билан шуғулланувчи шахслар, уюшган гуруҳлар ва жиноий уюшмаларнинг фаолиятига чек қўйиш юзасидан халқаро ташкилотлар ҳамда бошқа давлатларнинг ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари билан ҳамкорликни амалга оширади;

одам савдоси билан шуғулланувчи шахслар, уюшган гуруҳлар ва жиноий уюшмалар ҳақида тегишли давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларига ахборот тақдим этади;

оммавий ахборот воситалари иштирокида аҳоли ўртасида одам савдосига қарши курашиш бўйича тушунтириш-профилактика ишлари мажмуини амалга оширади;

одам савдосига қарши курашиш юзасидан Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида назарда тутилган тадбирларни амалга оширади;

одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

12-модда. Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ўз ваколатлари доирасида: одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларини ва бошқа дастурларни ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритади;

одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни дастлабки идентификация қилишни амалга оширади;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг аниқ ва бир хилда ижро этилиши устидан назоратни амалга оширади;

одам савдосига қарши курашиш соҳасида терговга қадар текширувни, суриштирувни ва дастлабки терговни амалга оширувчи органларнинг фаолиятини мувофиқлаштиради;

одам савдосига қарши курашиш соҳасида аҳолининг ҳуқуқий онгини, ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга ва қонунийликни мустаҳкамлашга қаратилган тарғиботда иштирок этади;

одам савдоси билан боғлиқ жиноятларнинг статистик ҳисобини амалга оширади;

одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

13-модда. Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизматининг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати ўз ваколатлари доирасида:

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларини ва бошқа дастурларни ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритади;

одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни дастлабки идентификация қилишни амалга оширади;

халқаро террорчилик ташкилотлари ва уюшган жиноий гуруҳларнинг одам савдоси билан шуғулланувчи шахслар билан алоқаларини аниқлайди;

халқаро террорчилик ташкилотлари ва уюшган жиноий гуруҳлар томонидан амалга ошириладиган одам савдоси билан боғлиқ жиноят ишлари бўйича терговга қадар текширувни ҳамда дастлабки терговни ўтказди;

Ўзбекистон Республикасининг Давлат чегарасини одам савдоси билан шуғулланувчи шахслар ва одам савдосидан жабрланганлар томонидан кесиб ўтишга уринишларнинг олдини олиш, уларни аниқлаш ва уларга чек қўйиш чораларини кўради;

одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

14-модда. Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ўз ваколатлари доирасида:

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларини ва бошқа дастурларни ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритади;

одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни дастлабки идентификация қилишни амалга оширади;

хорижда меҳнат фаолиятини амалга ошириш даврида зўравонликка, мажбурий меҳнатга ва камситишга, меҳнат ва бошқа ҳуқуқлари бузилишига дучор этилган, шахсини тасдиқловчи ҳужжатларсиз, тирикчилик учун маблағларсиз қолган фуқароларни ҳуқуқий ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилади, шунингдек уларга моддий ёрдам кўрсатади;

одам савдосидан жабрланганларни ишга жойлаштириш чораларини кўради;

Ўзбекистон Республикаси фуқароларини ишга жойлаштиришга доир фаолиятни амалга оширувчи, шу жумладан хорижда амалга оширувчи юридик шахслар томонидан лицензия талаблари ва шартларига риоя этилишини назорат қилади;

одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

15-модда. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг, Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасаларининг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари ўз ваколатлари доирасида:

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларини ва бошқа дастурларни ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритади;

одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни дастлабки идентификация қилишни амалга оширади;

Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида одам савдосидан жабрланган, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг, шунингдек Ўзбекистон Республикаси ҳудудида яшаш гувоҳномаси бўлган фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг ҳуқуқларини ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга доир фаолиятни амалга оширади;

одам савдосидан жабрланганларнинг, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларнинг Ўзбекистон Республикасига қайтишига кўмаклашади, уларда шахсини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлмаган тақдирда эса уларнинг шахсини аниқлаш чораларини кўради ҳамда уларга Ўзбекистон Республикасига қайтиш ҳуқуқини берувчи ҳужжатларни консуллик йиғимларини ва бошқа йиғимларни ундирмасдан расмийлаштиради;

зарур ҳолларда, консуллик муассасаси жойлашган давлатнинг тегишли ваколатли органларига Ўзбекистон Республикасининг одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ҳақида маълумотлар тақдим этади;

одам савдосидан жабрланганларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларга уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳақида ахборот тақдим этади;

одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат ноtijорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

16-модда. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ўз ваколатлари доирасида:

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларини ва бошқа дастурларни ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритади;

одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни дастлабки идентификация қилишни амалга оширади;

одам савдосидан жабрланганларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларга тиббий ёрдам кўрсатилишини ташкил этади;

одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

17-модда. Одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга ошираётган давлат органларига кўмаклашиш

Давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари, шунингдек фуқаролар:

одам савдосига қарши курашишда давлат органларига кўмаклашиши ва зарур ёрдам кўрсатиши;

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларини ва бошқа дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этиши;

одам савдосига қарши курашиш соҳасида аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда иштирок этиши;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритиши;

одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилишнинг ҳар қандай босқичида иштирок этиши;

одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитацияси ва мослашуви бўйича чора-тадбирларни амалга оширишда, шу жумладан одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган муассасаларни ташкил этишда кўмаклашиши;

одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг ижроси устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириши;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа тадбирларда иштирок этиши мумкин.

Нодавлат нотижорат ташкилотлари одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича марказларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ташкил этиши мумкин.

Оммавий ахборот воситалари одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатини амалга оширишга, шу жумладан аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга, одам савдосига нисбатан

жамиятда мурасасизлик муносабатини шакллантиришга қаратилган тадбирларни ёритиши мумкин.

Давлат фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг, нодавлат но-тижорат ташкилотларининг ва фуқаролик жамияти бошқа институтлари-нинг одам савдосига қарши курашиш борасидаги кўмагини қонун ҳужжат-ларига мувофиқ қўллаб-қувватлайди.

3-боб. Одам савдоси профилактикаси

18-модда. Одам савдосининг олдини олиш

Одам савдосининг олдини олишга доир чора-тадбирлар қўйидагиларни ўз ичига олади:

фуқароларнинг одам савдосидан жабрланишининг олдини олишга, улар-нинг ҳимоясиз ва хавф остида қолишига сабаб бўлган ижтимоий-иқтисо-дий муаммоларни ҳал этишга қаратилган дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишни;

одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги муаммоларни аниқлаш ва ушбу муаммоларнинг ечимларини ишлаб чиқиш мақсадида мазкур соҳада-ги фаолиятнинг доимий мониторингини амалга оширишни;

одам савдосидан жабрланганлар тушиб қолиши мумкин бўлган хавф-ли вазиятлар ҳақида, давлат ҳамда одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган муас-сасалар томонидан тақдим этиладиган ҳимоя чоралари тўғрисида, одам савдосига қарши курашиш учун давлат томонидан кўрилаётган жиноий ва маъмурий таъсир чоралари ҳақида жамиятнинг хабардорлигини оши-ришни;

туристик фаолиятни, шунингдек аҳолини иш билан таъминлашга оид фаолиятни амалга оширувчи юридик шахслар фаолиятига доир талаблар-ни белгилашни;

Ўзбекистон Республикасининг давлат таълим муассасаларида ва нодав-лат таълим ташкилотларида одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги таълим дастурларини ишлаб чиқишни ва амалга оширишни;

одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ходимларини касбга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва улар-нинг малакасини ошириш чораларини кўришни.

Одам савдосининг олдини олиш қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа чора-тадбирларни ҳам ўз ичига олиши мумкин.

19-модда. Маълумотларнинг ягона ахборот базаси

Одам савдосига қарши самарали курашишни таъминлаш, одам савдоси билан шуғулланувчи шахсларнинг жиноий фаолиятини аниқлаш ва унга чек қўйиш, одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш ҳамда тегишли ахборотни тизимлаштириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги бошқа давлат органлари билан биргаликда одам савдоси соҳасидаги жиноятлар тўғрисидаги маълумотларнинг ягона ахбо-

рот базаси (бундан буён матнда маълумотлар базаси деб юритилади) яратилишини ташкил этади.

Маълумотлар базасига:

давлат органларидан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан, нодавлат нотижорат ташкилотларидан ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларидан;

тезкор-қидирув тадбирларини, терговга қадар текширувни, дастлабки терговни ва суд муҳокамасини амалга ошириш натижасида;

Интерполнинг Ўзбекистон Республикасидаги Миллий марказий бюросидан;

тезкор алоқа, ишонч телефонлари орқали ва бошқа манбалардан олинган ахборот киритилади.

Маълумотлар базасига қуйидагилар тўғрисидаги ахборот киритилади: одам савдоси билан шуғулланувчи шахслар ҳақидаги;

одам савдосидан жабрланганлар, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганлар тўғрисидаги ахборот — аёллар ва болалар ҳақидаги ахборот алоҳида ажратилган ҳолда, шунингдек уларга кўрсатилган ёрдам натижалари ҳақидаги;

фойдаланиш турлари, жиноят содир этиш усуллари тўғрисидаги ва бошқа ахборот.

Маълумотлар базасига киритилган ахборот махфийдир.

4-боб. Одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш ва уларни ҳимоя қилиш юзасидан давлат органларининг ҳамкорлиги

20-модда. Одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш

Одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш, аниқлаш ва уларга зарур ёрдам кўрсатиш ҳамда уларни ҳимоя қилиш, шунингдек уларнинг одам савдосига қайта жалб этилиши хавфининг олдини олиш мақсадида амалга оширилади.

Одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш қуйидаги босқичларда амалга оширилади:

дастлабки идентификация қилиш — одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни бевосита амалга оширувчи давлат органлари ва уларнинг ҳудудий бўлинмалари томонидан;

якуний идентификация қилиш — ҳудудий комиссиялар томонидан.

Дастлабки идентификация қилиш чоғида шахсни одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс деб тан олиш тўғрисида қарор қабул қилиш мақсадида маълумотларни олишга, ўрганишга ва баҳолашга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилади.

Якуний идентификация қилишда шахсни одам савдосидан жабрланган деб тан олиш ёки тан олишни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилинади.

Одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш:

шахс одам савдосидан жабрланган деб тан олинган;

жабрланган деб тахмин қилинаётган шахсга нисбатан жиноий ҳаракатлар содир этилмаганлиги тўғрисида маълумотлар олинган ҳолларда тугатилади.

21-модда. Шахсни одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс деб тан олиш

Шахсни одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс деб тан олиш одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни бевосита амалга оширувчи давлат органларига мурожаат қилинган пайтдан эътиборан кўпи билан беш сутка муддатда (Ўзбекистон Республикасидан ташқарида турган шахслар тўғрисидаги мурожаатлар бундан мустасно), дастлабки идентификация қилиш натижаларига кўра амалга оширилади.

Одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни бевосита амалга оширувчи давлат органлари дастлабки идентификация қилиш натижаларига кўра, етарли асослар мавжуд бўлган тақдирда, шахсни одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс деб тан олади.

Шахс одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс деб тан олинган тақдирда, дастлабки идентификация қилишни амалга оширган орган мазкур шахсни унинг ҳуқуқлари билан таништириши ва унинг розилиги билан тегишли ҳудудий комиссияга ёки зарурат бўлганда — одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган муассасага юбориши шарт.

22-модда. Одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахснинг ҳуқуқлари

Одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс:

вақтинчалик бошпана, тиббий, психологик, ҳуқуқий ёрдам ва бошқа зарур ёрдам олиш;

таржимон хизматларидан бепул фойдаланиш ҳуқуқига эга.

Одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахсга жисмоний ва психологик жихатдан тикланиш ҳамда унга нисбатан содир этилган жиноят муносабати билан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан ҳамкорлик қилиш тўғрисида қарор қабул қилиши учун одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни бевосита амалга оширувчи давлат органларига мурожаат қилинган кундан эътиборан ҳисобланадиган ўттиз суткадан кам бўлмаган муддат берилади.

Одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

23-модда. Шахсни одам савдосидан жабрланган деб тан олиш

Шахсни одам савдосидан жабрланган деб тан олиш якуний иденти-

фикация қилиш натижаларига кўра, шахсни одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс деб тан олиш тўғрисидаги қарор келиб тушган пайдан эътиборан ҳудудий комиссия томонидан «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 28-моддасида назарда тутилган муддатларда амалга оширилади.

Якуний идентификация қилиш зарур ҳолатлар ойдинлаштирилганидан ва аниқлаштирилганидан кейин коллегия тарзда амалга оширилади.

Одам савдосидан жабрланган деб тан олинган шахс ижтимоий реабилитация ва мослашув ҳуқуқига эга.

24-модда. Одам савдосидан жабрланганларни, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни қайта йўналтириш

Одам савдосидан жабрланганларни, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни қайта йўналтириш давлат органларининг одам савдосидан жабрланганларни ҳимоя қилишга доир ҳамкорлиги тизимидан иборатдир. Одам савдосидан жабрланганларни қайта йўналтириш давлат органлари томонидан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда нодавлат нотижорат ташкилотлари, одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган муассасалар билан ҳамкорликда амалга оширилади.

Одам савдосидан жабрланганларни қайта йўналтириш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

5-боб. Одам савдосидан жабрланганларни ҳимоя қилиш ва уларга ёрдам кўрсатиш

25-модда. Одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган муассасалар

Одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган муассасалар (бундан буён матнда ихтисослаштирилган муассасалар деб юритилади) ташкил этилади.

Ихтисослаштирилган муассасаларнинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

одам савдосидан жабрланганларни, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни қулай яшаш шароитлари ва шахсий гигиена воситалари билан таъминлаш;

одам савдосидан жабрланганларни, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларни озиқ-овқат, дори воситалари ва тиббий буюмлар билан таъминлаш;

одам савдосидан жабрланганларга, одам савдосидан жабрланган деб

тахмин қилинаётганларга шошилиш тиббий, психологик, ижтимоий, ҳуқуқий ёрдам ва бошқа ёрдам кўрсатиш;

одам савдосидан жабрланганларнинг, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларнинг хавфсизлигини таъминлаш;

одам савдосидан жабрланганларнинг, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларнинг қариндошлари билан алоқа ўрнатишига кўмаклашиш;

одам савдосидан жабрланганларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларга ўз ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳақида ахборот тақдим этиш;

одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитациясига ва мослашувига кўмаклашиш.

Ихтисослаштирилган муассасалар ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган низомга мувофиқ амалга оширади.

26-модда. Одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитацияси ва мослашуви

Одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитацияси ва мослашуви уларни нормал ҳаёт тарзига қайтариш мақсадида амалга оширилади.

Одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитацияси ва мослашуви қуйидагиларни ўз ичига олади:

ихтисослаштирилган муассасаларга жойлаштириш даврида моддий ёрдам кўрсатишни;

вақтинчалик уй-жой, озиқ-овқат, санитария-гигиена воситалари билан, зарур ҳолларда эса кийим-бош, пойабзал ва бошқа энг зарур ашёлар билан таъминлашни;

ишга жойлашишда, таълим олишда, касбий жиҳатдан йўналтиришда ва касбга тайёрлаш ҳамда қайта тайёрлашда ёрдам кўрсатишни;

ижтимоий жиҳатдан қайта интеграцияга, шу жумладан қариндошларини излашида ёрдам кўрсатишни;

ижтимоий реабилитация ва мослашув, шахсларнинг одам савдоси билан боғлиқ бўлган жиноятларга такроран жалб этилишининг олдини олиш учун ишлаб чиқилган дастурларни ташкил этишни.

Одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитацияси ва мослашуви ҳудудий комиссия томонидан тасдиқланадиган одам савдосидан жабрланганлар билан ишлашга доир яқка тартибдаги режа асосида амалга оширилади.

Одам савдосидан жабрланганларнинг жиноят процессида иштирок этишни рад қилиши уларни ижтимоий реабилитация ва мослашув пайтига қадар ёрдам олишга бўлган ҳуқуқдан маҳрум этмайди.

Одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитацияси ва мослашуви Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳамда қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

Одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитацияси ва мослашувини амалга ошириш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

27-модда. Одам савдосидан жабрланганларнинг хавфсизлиги чоралари ва уларга тақдим этиладиган бошқа ка-фолатлар

Одам савдосида гумон қилинаётган шахсларни топиш мақсадида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан ҳамкорлик қилиш истагини билдирган одам савдосидан жабрланган шахсга «Жабрланувчиларни, гувоҳларни ва жиноят процессининг бошқа иштирокчиларини ҳимоя қилиш тўғрисида»-ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ хавфсизлик чоралари таъминланади.

Ушбу Қонунга мувофиқ одам савдосидан жабрланган деб тан олинган чет эл фуқаросига ёки фуқаролиги бўлмаган шахсга, унинг Ўзбекистон Республикаси ҳудудига кириши ҳолатларидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикасида вақтинча бўлиш ҳуқуқи берилади.

Агар чет эл фуқароси ёки фуқаролиги бўлмаган шахс Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексига мувофиқ жиноят иши бўйича жабрланувчи ёки гувоҳ деб тан олинган бўлса ёхуд тегишли органларга одам савдосида гумон қилинаётган шахсни топишда ёрдам кўрсатаётган бўлса, одам савдосида айбдор бўлган шахсларга нисбатан жиноят иши бўйича қарор чиқарилгунига қадар ушбу чет эл фуқаросига ёки фуқаролиги бўлмаган шахсга нисбатан чиқариб юбориш чора-тадбирлари терговга қадар текширувни амалга ошираётган орган мансабдор шахсининг, терговчининг, прокурорнинг, судьянинг асослантирилган илтимосномасига кўра қўлланилмайди.

Одам савдосидан жабрланганларни келиб чиқиш мамлакатига ёки ўзла-ри доимий яшайдиган давлатга қайтариш Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига мувофиқ амалга оширилади.

Одам савдосидан жабрланганлар мажбурлов ёки таҳдид остида содир этилган қилмишлари учун Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжат-ларида белгиланган тартибда фуқаровий, маъмурий ва жиноий жавобгар-ликдан озод этилади.

28-модда. Одам савдосидан жабрланганлар тўғрисидаги маъ-лумотларнинг махфийлиги

Одам савдосидан жабрланганлар, одам савдосидан жабрланган деб тах-мин қилинаётганлар тўғрисидаги ва уларга нисбатан содир этилган ҳолат-лар ҳақидаги ахборот, шунингдек кўрилаётган хавфсизлик чоралари тўғри-сидаги маълумотлар ошкор этилмайди.

Оммавий ахборот воситалари одам савдосидан жабрланганларнинг, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахсининг шахсини тўғри-дан-тўғри ёки билвосита кўрсатувчи маълумотларни уларнинг розилигисиз ошкор этишга, одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахсга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахсга нис-

батан эса ота-онасининг ёки ота-онаси ўрнини босувчи шахсларнинг ёхуд васийлик ва ҳомийлик органининг розилигисиз ошкор этишга ҳақли эмас.

29-модда. Одам савдосидан жабрланганларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш билан боғлиқ харажатлар

Одам савдосидан жабрланганларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш, шу жумладан уларнинг таъминоти, уларни келиб чиқиш мамлакатига ёки ўзлари доимий яшайдиган давлатга қайтариш билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети маблағлари ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

Суд томонидан одам савдосида айбдор деб топилган шахслар одам савдосидан жабрланганларнинг таъминоти ва реабилитацияси билан боғлиқ харажатларнинг ўрнини тўлиқ ҳажмда қоплайди.

6-боб. Вояга етмаганлар савдосига қарши курашишнинг ўзига хос хусусиятлари

30-модда. Вояга етмаганлар савдоси профилактикасининг ўзига хос хусусиятлари

Вояга етмаганлар савдоси профилактикасининг ўзига хос хусусиятлари қуйидагиларни ўз ичига олади:

болаларни тарбиялаш борасидаги ўз мажбуриятларини бажаришдан бўйин товлаётган ота-оналарни ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларни аниқлашни;

ғайриижтимоий ҳаёт тарзини кечираётган оилаларни ва давлат ҳимоясига муҳтож болаларни уларга ёрдам кўрсатиш мақсадида аниқлашни;

болалар уйларининг ва туғуруқ комплексларининг фаолияти мониторингини.

Вояга етмаганлар савдоси профилактикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа тадбирларни ҳам ўз ичига олиши мумкин.

31-модда. Одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахсни, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахсни идентификация қилишнинг ўзига хос хусусиятлари

Одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахсни, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахсни идентификация қилиш махсус жиҳозланган хонада, қайд этишнинг техник воситаларидан фойдаланган ҳолда, қонуний вакил ва (ёки) ҳомийлик ҳамда васийлик органининг вакили ҳозирлигида, рухшунос албатта иштирок этган ҳолда, шунингдек вояга етмаган шахснинг жинси, ёши ва бошқа ўзига хос хусусиятлари инобатга олинган ҳолда амалга оширилиши керак.

Вояга етмаган шахсни одам савдосидан жабрланган ҳамда одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган шахс деб топиш тўғрисидаги қарор, унинг розилигидан қатъи назар, қабул қилинади, ўн олти ёшга тўлган вояга етмаган шахсга нисбатан эса унинг ихтиёрий розилиги билан, қонуний вакилнинг ва (ёки) ҳомийлик ҳамда васийлик органи вакилининг, тегишли ихтисослаштирилган муассаса вакилларининг мурожаати асосида қабул қилинади.

32-модда. Одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахс-ни, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахсни ҳимоя қилиш ва унга ёрдам кўрсатишнинг ўзига хос хусусиятлари

Одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахсга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахсга Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларида кафолатланган ҳамда Ўзбекистон Республикасининг болалар ҳуқуқларини ва бу ҳуқуқларни амалга ошириш кафолатларини тартибга солувчи халқаро шартномалари асосида ҳуқуқ ҳамда эркинликлар таъминланади.

Агар одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахснинг, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахснинг ёши номаълум бўлса, бироқ у ўн саккиз ёшга тўлмаган деб тахмин қилиш учун объектив асослар мавжуд бўлса, бундай шахснинг ҳақиқий ёши узил-кесил аниқлангунига қадар унга ушбу моддада ва бошқа қонун ҳужжатларида одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахсларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахсларга ёрдам кўрсатиш учун назарда тутилган ёрдам берилади.

Одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахс, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахс ихтисослаштирилган муассасаларга катталардан ажратилган ҳолда жойлаштирилиши керак.

Ихтисослаштирилган муассасаларга жойлаштирилган одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахсларга, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахсларга давлат таълим муассасаларида таълим олиш, оиласи ёки қариндошлари билан алоқа боғлаш имконияти таъминланади.

Агар одам савдосидан жабрланган вояга етмаган шахслар, одам савдосидан жабрланган деб тахмин қилинаётган вояга етмаган шахслар қонуний вакилларининг ҳомийлигисиз қолган бўлса ёки уларнинг турган ери тўғрисида хабардор қилинмаган бўлса, ота-онасини ёки ота-онаси ўрнини босувчи шахсларни ёхуд бошқа қариндошларини қидириш чоралари кўрилади.

7-боб. Якунловчи қоидалар

33-модда. Одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги халқаро ҳамкорлик

Одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги халқаро ҳамкорлик Ўзбе-

кистон Республикасининг қонун ҳужжатларига ва халқаро шартномаларига мувофиқ амалга оширилади.

Одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги халқаро ҳамкорликнинг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:

Ўзбекистон Республикасининг одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги халқаро шартномаларини, шу жумладан одам савдосидан жабрланганларнинг ижтимоий реабилитацияси ва мослашуви масалалари бўйича халқаро шартномаларини ишлаб чиқиш ҳамда уларни тузишни ташкил этиш;

одам савдосининг ва у билан боғлиқ жиноятларнинг олдини олиш, аниқлаш, уларга чек қўйиш мақсадида чет давлатларнинг ихтисослаштирилган ваколатли органлари билан ҳамкорлик қилиш, шу жумладан тезкор-қидирув тадбирларини амалга ошириш;

одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини оширишга қаратилган тезкор хабардор қилишнинг, таъсир чоралари кўришнинг ва назорат қилишнинг ахборот тизимларини ва воситаларини биргаликда яратиш ҳамда ривожлантириш;

одам савдосига қарши курашиш соҳасида тажриба алмашиш.

Одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни бевосита амалга оширувчи давлат органлари чет давлатларнинг ваколатли органларига зарур ахборот тақдим этиш тўғрисида сўровлар юбориш ва уларнинг сўровларига жавоб қайтариш ҳуқуқига эга.

Одам савдосига қарши курашишга доир фаолиятни амалга оширувчи ҳамда унда иштирок этувчи органлар ва ташкилотлар одам савдосининг олдини олиш, одам савдосидан жабрланганларни идентификация қилиш, уларни ҳимоя қилиш ва уларга ёрдам кўрсатиш мақсадида одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги фаолиятни амалга оширувчи халқаро ва чет эл ташкилотлари билан ҳамкорликни амалга ошириши мумкин.

Одам савдосига қарши курашиш соҳасидаги фаолиятни амалга оширувчи халқаро ва чет эл ташкилотлари билан ҳамкорлик одам савдосига қарши курашишга, шу жумладан одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳимоя қилиш марказларини ташкил этиш воситасида қарши курашишга қаратилган халқаро техник ёрдам кўрсатиш лойиҳаларини амалга ошириш шаклида ҳамда Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига мувофиқ амалга оширилади.

34-модда. Одам савдосига қарши курашишга доир тадбирларни молиялаштириш ва моддий-техник жиҳатдан таъминлаш

Одам савдосига қарши курашишга доир тадбирларни молиялаштириш ва моддий-техник жиҳатдан таъминлаш Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети маблағлари ҳамда қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

Одам савдосидан жабрланганларни ҳимоя қилишни таъминлаш билан боғлиқ харажатлар одам савдосидан жабрланганларнинг, одам савдосидан

жабрланган деб тахмин қилинаётганларнинг ўз зиммасига юклатилиши мумкин эмас.

**35-модда. Одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун
хужжатларини бузганлик учун жавобгарлик**

Одам савдосига қарши курашиш тўғрисидаги қонун хужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

ИККИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

385 Республикада экспорт ва инвестиция салоҳиятини янада ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбир- лар тўғрисида*

Экспорт салоҳиятини янада кенгайтириш, инвестиция дастурларига киритилган лойиҳалар, халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари иштирокидаги инвестиция лойиҳалари ҳамда олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатларни амалга ошириш бўйича «йўл хариталари»га киритилган тадбирларнинг ижросини ўз вақтида ва сифатли таъминлаш, илм-фан ва инновация ютуқларини кенг жорий этган ҳолда ҳудудларда «саноат кластерлари»ни ташкил этиш мақсадида:

1. Экспорт ва инвестицияларни ривожлантириш масалалари бўйича Ҳукумат комиссияси (кейинги ўринларда — Ҳукумат комиссияси) 1-иловага** мувофиқ янгиланган таркибда тасдиқлансин.

2. Қуйидагилар Ҳукумат комиссиясининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

а) экспорт салоҳиятини ривожлантириш масалалари бўйича:

экспорт прогноз параметрларининг бажарилишини доимий равишда мониторинг қилиш, шунингдек, келгуси йиллар учун экспорт прогнозини шакллантириш ишларини ташкил этиш;

ҳудудлар ва тармоқ экспорт салоҳиятининг ўсиши ва сафарбар этилишига тўсқинлик қиладиган жорий ва тизимли муаммоларни аниқлаш;

нобарқарор ташқи конъюнктура, шунингдек, янги турдаги халқаро таҳдид ва хатарлар (коронавирус пандемияси каби) шароитида мамлакатнинг экспорт қилиш салоҳиятини ривожлантириш;

экспорт фаолиятини амалга оширишда аниқланган муаммоларни ўрганиб, зарур ҳолларда жойида бартараф этиш чораларини кўриш;

экспорт салоҳиятини янада кенгайтириш бўйича амалий, шу жумладан, қонунчиликка тегишли ўзгартиришлар киритиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

б) инвестиция лойиҳаларининг самарали амалга оширилишини таъминлаш масалалари бўйича:

давлат инвестицияларини бошқариш тизимини такомиллаштирган ҳолда инвестиция дастурлари ва марказлашган инвестициялар ҳисобидан амалга

* Ушбу Фармон «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да 2020 йил 18 августда эълон қилинган.

** 1-илова «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

ошириладиган лойиҳаларни шакллантириш ҳамда ўз вақтида ва самарали амалга оширилишини ташкил этиш;

инвестициялар, шу жумладан, хорижий инвестициялар иштирокидаги инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилишини мониторинг қилиш ҳамда инвестиция оқимининг ўсиши ва уларнинг жалб этилишига тўсқинлик қиладиган жорий ва тизимли муаммоларни аниқлаш;

инвестиция дастурлари ва тармоқлар йўналиши доирасида инвестицияларнинг ўзлаштирилиши ва лойиҳаларнинг амалга оширилиши ҳолатини ўрганиш ҳамда вужудга келаётган муаммоларни, шу жумладан, жойида бартараф этиш чораларини кўриш;

инвестиция лойиҳалари, шу жумладан, халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари билан келишиладиган кўп йиллик ҳамкорлик дастурлари ва стратегияларини тақдим этиш, улар иштирокидаги лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш учун масъул вазирликлар, идоралар ва лойиҳаларни амалга ошириш гуруҳларининг ҳисоботларини эшитиш, шунингдек, ушбу лойиҳаларнинг ўз вақтида ишлаб чиқилиши ва самарали амалга оширилишини таъминлаш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш;

в) ҳудудларда саноат кластерларини ташкил этиш ва ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш бўйича:

республика ҳудудларида саноатни жадал ривожлантириш ҳамда илм-фан, инновация, лойиҳа, молия, инжиниринг ва инвестиция ташкилотларини қамраб олган «саноат кластерлари»ни ташкил этиш;

маҳаллий хом ашё ҳамда материаллардан самарали фойдаланиш асосида қўшимча қиймат занжирини яратишни таъминлайдиган инвестиция лойиҳаларини амалга оширишга кўмаклашиш;

г) олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатларни амалга ошириш юзасидан тасдиқланган «йўл хариталари» бўйича:

«йўл хариталари»да назарда тутилган тадбирлар, шу жумладан, экспорт келишувларининг тўлақонли бажарилиши ҳамда инвестиция лойиҳаларининг ўз вақтида амалга оширилиши устидан қатъий назорат ўрнатиш;

«йўл хариталари»да назарда тутилган тадбирларнинг вазирликлар, идоралар, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан ўз вақтида ҳамда самарали ижро этилишини таъминлаш, тўсқинлик қилувчи омилларни аниқлаб, уларни бартараф этиш;

вазирликлар, идоралар, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан «йўл хариталари»да назарда тутилган тадбирларнинг ижро этилишида сунъий равишда чўзиш ва сансалорлик ҳолатларига йўл қўймаслик чораларини кўриш.

3. Белгилансинки:

а) Ҳукумат комиссияси Ўзбекистон Республикаси Президентининг республика ҳудудларига ташрифлари яқунлари бўйича қабул қилинган баённома топшириқларининг экспорт, инвестициялар, ҳудудий саноатни ривожлантириш ва ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш ҳамда бошқа ташқи иқтисодий алоқалар соҳасидаги қисмининг ижросини таъминлайди;

б) Ҳукумат комиссиясининг Ишчи органлари:

экспорт салоҳиятини янада кенгайтириш, инвестиция лойиҳаларининг самарали амалга оширилишини таъминлаш масалалари бўйича — Вазирлар Маҳкамасининг Инвестициялар, экспортни қўллаб-қувватлаш ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари котибияти;

худудий саноатни ривожлантириш ва ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш масалалари бўйича — Вазирлар Маҳкамасининг Саноат ва унинг базавий тармоқларини ҳамда кооперация алоқаларини ривожлантириш масалалари департаменти ҳисобланади.

4. Ҳукумат комиссиясига (С. Умурзаков):

жаҳон ва ички бозорда нарх ва талаб конъюнктураси, ишлаб чиқариш ва тақсимот балансларидан келиб чиқиб, экспорт прогнозининг йиллик умумий кўрсаткичларини сақлаган ҳолда экспорт прогноз кўрсаткичларига ўзгартириш киритиш;

инвестиция дастурларига уларнинг умумий параметрлари ҳамда кўрсаткичларини сақлаган ҳолда тузатиш, қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш;

олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатларни амалга ошириш юзасидан тасдиқланган «йўл хариталари» ҳамда халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари билан ҳамкорлик бўйича «йўл хариталари»га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ваколатлари берилсин.

Бунда, олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатларни амалга ошириш юзасидан тасдиқланган «йўл хариталари», шунингдек, халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари билан ҳамкорлик бўйича «йўл хариталари»нинг умумий кўрсаткичларини ўзгартириш Ҳукумат комиссияси (С. Умурзаков) томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

5. Ҳукумат комиссияси:

белгиланган вазифаларнинг сифатли ва ўз вақтида бажарилишини ўрганиш учун доимий равишда республика вилоятларига ташрифларни амалга ошириб борсин;

ҳар чоракда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига мазкур Фармоннинг 2-бандида назарда тутилган вазифаларнинг бажарилиши юзасидан ахборот киритиб борсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари С. Умурзаков Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда икки ой муддатда ҳар бир ҳудудда ишлаб чиқаришни кенгайтириш, рақобатдош маҳсулот чиқаришда илм-фан, инновация, лойиҳалаштириш, молия, инжиниринг ва инвестиция ташкилотларини ўз ичига олган «саноат кластерлари»ни ташкил этиш дастурини киритсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари С. Умурзаков ва Ж. Қўчқоров:

иқтисодиёт тармоқлари ва ҳудуд раҳбарлари билан биргаликда ҳар

ҳафта саноатдаги ишлар ҳолатини муҳокама қилиб, муаммоларни ечиб борсин;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда бир ҳафта муддатда саноат ва инвестиция бўйича барча кўрсаткичларни қайта ҳисоб-китоб қилиб, корхонабай иш режасини тасдиқласин ҳамда ижроси устидан қатъий назорат ўрнатсин.

8. Иқтисодиёт тармоқлари раҳбарлари бир ой муддатда ҳудудларга чиққан ҳолда, саноат корхоналарида ишлаб чиқариш режасини кафолатли таъминлаш ва инвестиция лойиҳаларини якунлаш учун зарур чора-тадбирларни ишлаб чиқсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари бир ҳафтада барча саноат корхоналари бўйича ишлаб чиқариш дастурларини тасдиқласин ва ижросини қатъий назоратга олсин ҳамда ҳар чорак якуни бўйича дастурлар ижроси натижалари тўғрисида Ҳукумат комиссиясига ахборот киритиб борсин.

9. Вазирлар Маҳкамаси тузилмасида ходимларнинг чекланган сони 18 нафар бўлган Инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши ва ташқи савдони мониторинг қилиш инспекцияси (кейинги ўринларда — Инспекция) ташкил этилсин.

10. Инспекция зиммасига Ҳисоб палатасининг:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг олий даражадаги ташрифлари давомида имзоланган ҳужжатлари ижросини назорат қилиш;

стратегик корхоналар иштирокидаги инвестиция лойиҳаларининг тўлиқ ва ўз вақтида бажарилиши устидан назоратни ташкил этиш;

маҳаллийлаштириш жараёнини янада такомиллаштириш, бюджет ташкилотлари, бюджет маблағларини олувчилар ва мониторинг юритиладиган корхоналар томонидан импорт қилинган маҳсулотларнинг асосланганлигини ўрганиш бўйича функциялари юклансин.

Белгилансинки:

Инспекция штат бирликлари Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси тузилмасидаги Стратегик корхоналар иштирокидаги инвестиция лойиҳалари ижросини мониторинг ва назорат қилиш шуъбасининг 7 та ҳамда Олий даражадаги ташрифлар якунлари бўйича эришилган келишувлар ижросини назорат қилиш ва унга кўмаклашиш шуъбасининг 11 та штат бирликларини қисқартириш ҳисобидан шакллантирилади;

Инспекция фаолияти мазкур Фармонга мувофиқ тасдиқланаётган Ҳукумат комиссияси томонидан мувофиқлаштирилади.

11. Ҳисоб палатаси ҳамда Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги бир ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Президентининг олий даражадаги ташрифлари давомида имзоланган ҳужжатларнинг ҳамда стратегик корхоналар иштирокидаги инвестиция лойиҳаларининг тўлиқ ва ўз вақтида бажарилиши устидан назоратни ташкил этиш ҳамда амалга ошириш доирасида Инспекциянинг «Ijro.gov.uz» ижро интизоми идоралараро ягона электрон тизимидан фойдаланиши имкониятини яратсин.

12. Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда:

Экспорт ва инвестицияларни ривожлантириш масалалари бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомни;

Инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши ва ташқи савдони мониторинг қилиш инспекцияси тўғрисидаги низомни ҳамда унинг тузилмасини тасдиқласин.

13. Қуйидагиларга:

инвестициялар ва ташқи савдо вазирининг биринчи ўринбосарлари А. Воитов ва Л. Кудратов зиммасига — Ҳукумат комиссиясининг фаолиятини самарали ташкил этиш, экспорт прогноз кўрсаткичлари, Инвестиция дастурларининг умумий параметрлари ҳамда олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатларни амалга ошириш юзасидан тасдиқланган «йўл хариталари» ижросини таъминлаш, шунингдек, халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиш бўйича масъул вазирлик, идора ва хўжалик бирлашмалари, тижорат банклари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари фаолиятини умумий мувофиқлаштириш;

иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирининг ўринбосари О. Рустамов зиммасига — ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш ва саноатда кооперация алоқаларини кенгайтириш масалалари бўйича ҳоким ёрдамчиларининг фаолиятини самарали ташкил этиш ҳамда мамлакатда ишлаб чиқарилаётган товарларнинг электрон кооперация порталига тўлиқ жойлаштириб борилишини таъминлаш, мазкур порталда савдо ҳажмларини кескин ошириш чораларини кўриш;

Бош прокурорнинг ўринбосари С. Саидкаримов зиммасига — Ҳукумат комиссияси томонидан берилган топшириқларнинг масъул вазирлик, идора ва хўжалик бирлашмалари, тижорат банклари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан ўз вақтида ва сифатли ижро этилишини назорат қилиш;

молия вазирининг биринчи ўринбосари О. Насритдинходжаев зиммасига — Ҳукумат комиссияси фаолияти доирасида маҳаллий экспорт қилувчи корхоналар ва лойиҳа ташаббускорларини молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича қонунчиликда белгиланган чора-тадбирларни молиялаштириш, шу жумладан, Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан зарур маблағларни ўз вақтида ва тўлиқ ажратилишини таъминлаш;

ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Ф. Арзиев зиммасига — хорижий давлатлар билан иқтисодий дипломатияни кенгайтириш, Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги ваколатхоналари томонидан мамлакатнинг экспорт ва инвестиция салоҳиятини ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган ишларни мувофиқлаштириш;

Марказий банк раисининг ўринбосари Б. Абубакиров зиммасига — тижорат банклари томонидан экспорт қилувчи корхоналарга айланма маблағларни шакллантириш бўйича зарур кредит маблағларини ажратиш, шунингдек, инвестиция лойиҳалари ҳамда олий даражадаги ташрифлар да-

вомида имзоланган ҳужжатларни амалга ошириш юзасидан тасдиқланган «йўл хариталари»да белгиланган тадбирларни ўз вақтида молиялаштиришни мувофиқлаштириш;

Давлат божхона қўмитаси раиси ўринбосари М. Салиев зиммасига — мамлакатнинг экспорт салоҳиятини ривожлантиришда божхона тартиб-таомилларини янада соддалаштириш, ушбу йўналишга замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жалб этиш;

Давлат солиқ қўмитаси раиси ўринбосари А. Файзибаев зиммасига — экспорт қилувчи корхоналар, инвестиция лойиҳалари ташаббускорларига тақдим этилган солиқ имтиёзларининг самарали қўлланилишини таъминлаш, шунингдек, маҳаллий экспорт қилувчи корхоналарга қўшилган қиймат солиғи тўловларини ўз вақтида қайтарилишини ташкил этиш;

«Ўзстандарт» агентлиги бош директори Д. Саттаров зиммасига — маҳаллий экспорт қилувчи корхоналар ҳамда инвестиция лойиҳалари ташаббускорларига замонавий халқаро стандартларни жорий этишда қўмаклашиш, маҳаллий маҳсулотларни экспорт қилишда ташқи бозорларда техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги тўсиқларни аниқлаш ва бартараф этиш;

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини давлат инспекцияси бошлиғи И. Эргашев зиммасига — маҳаллий маҳсулотларни экспорт қилишда ташқи бозорлардаги фитосанитария чекловларини бартараф этиш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш;

«Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки» АЖ бошқаруви раиси А. Мирсоатов, «Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ бошқаруви раиси С. Аннакличев ва «Асака» АТБ бошқаруви раиси Н. Сайдуллаев зиммасига — мамлакатнинг экспорт ва инвестиция салоҳиятини янада кенгайтиришга қаратилган тадбирлар ҳамда рақобатбардош лойиҳаларни амалга оширишда қўмаклашиш юзасидан шахсий жавобгарлик юклансин.

14. Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси икки ҳафта муддатда мазкур Фармон талаблари ҳамда давлат харидлари, давлат мулкани бошқариш жараёнларининг қонунийлигини ва давлат қарзи ҳисобига молиялаштирилган лойиҳаларни аудит қилиш вазифалари юклатилганлигидан келиб чиқиб, Ҳисоб палатаси фаолиятини такомиллаштириш юзасидан таклиф киритсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига 2-иловага мувофиқ ўзгартиришлар ва қўшимча киритилсин.

16. Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 11 сентябрдаги «Худуд ва тармоқларда экспорт салоҳиятини ривожлантириш масалалари бўйича доимий ишловчи Республика комиссиясини ташкил этиш тўғрисида»ги 758-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

17. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

18. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Респуб-

ликасининг Бош вазири А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси Р.А. Гулямов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Президенти**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2020 йил 18 август,
ПФ-6042-сон

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг 2020 йил 18 августдаги
ПФ-6042-сон Фармонида
2-ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим
ҳужжатларига киритилаётган ўзгартиришлар ва қўшимча**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 30 октябрдаги «Олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатларни, шунингдек, стратегик аҳамиятга эга ҳўжалик жамиятлари ва корхоналар иштирокидаги инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш самарадорлигини янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-5565-сон Фармонида:

а) 1-2-бандлар ўз кучини йўқотган деб топилсин;

б) 3-банднинг тўртинчи — олтинчи хатбошилари қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Инвестициялар, экспортни қўллаб-қувватлаш ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари котибиятининг Инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши ва ташқи савдони мониторинг қилиш инспекцияси (кейинги ўринларда — Инспекция) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорида назарда тутилган ташкилий тадбирларнинг ўз вақтида ижро қилиниши устидан назорат ўрнатади;

олий даражадаги ташрифлар давомида имзолаш учун ҳужжатлар лойиҳалари ташриф бошланишидан бир ой аввал Инспекция билан бирга батафсил кўриб чиқилганидан сўнг Вазирлар Маҳкамаси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига киритилади.

Инспекция ҳар ойда олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатлар ва стратегик корхоналар иштирокидаги инвестиция лойиҳалари ижросининг бориши тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига ахборот киритади»;

в) 4-банд ўз кучини йўқотган деб топилсин;

г) 5-бандда:

биринчи хатбошидаги «Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси» сўзлари «Инспекция» сўзи билан алмаштирилсин;

олтинчи хатбоши чиқариб ташлансин;
еттинчи-саккизинчи хатбошилар тегишинча олтинчи-еттинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

олтинчи хатбоши қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан — олий даражадаги ташрифлар якунлари бўйича ишлаб чиқиладиган ва амалга ошириладиган аниқ инвестиция лойиҳалари, халқаро молия институтларининг қарзлари, кредитлари, техник кўмак маблағларини (грантларини) жалб қилиш ҳамда хорижий мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар билан савдо-иқтисодий ҳамкорлик масалалари юзасидан»;

д) 6-банднинг биринчи хатбошисидаги «Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси, Вазирлар Маҳкамаси ва Бош прокуратураси» сўзлари «Инспекция ва Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси» сўзлари билан алмаштирилсин;

е) 7-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

«7. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ва бошқа масъул идоралар олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатлар ва стратегик корхоналар иштирокидаги инвестиция лойиҳалари бўйича, шу жумладан уларнинг ижро ҳолати тўғрисида маълумотлар базасини шакллантириш учун «Ijro.gov.uz» тизимига интеграция қилиш имконияти мавжуд бўлган электрон материалларни Инспекцияга тақдим этиб борсин»;

ж) 9-бандда:

иккинчи хатбошидаги «Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси раиси (Икрамов)га» сўзлари «Инспекцияга» сўзи билан алмаштирилсин;

учинчи ва тўртинчи хатбошилар қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги (Камилов), Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги (Кудратов) ва бошқа манфаатдор вазирликлар раҳбарларига — олий даражадаги ташрифлар давомида имзоланган ҳужжатларда аввалдан қўйилган мақсадларга эришиш ва амалга ошириш бўйича кўтарилган масалаларни ва юзага келган муаммоларни ҳал қилишга қаратилган вазифалар ижроси натижаларини ўз вақтида ва сифатли тақдим этиш учун;

вазирлик ва идораларга — олий даражадаги ташрифлар давомида имзолаш учун ҳужжатлар лойиҳаларини сифатли ишлаб чиқиш, шунингдек, Инспекцияга ушбу Фармонга мувофиқ материалларни ўз вақтида, асослан-тирилган ҳолда ва тўлиқ тақдим этиш учун»;

з) 1-илова ўз кучини йўқотган деб топилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 14 майдаги «Ўзбекистон Республикаси Инвестиция дастурини шакллантириш ва амалга оширишнинг сифат жиҳатидан янги тизимига ўтиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-5717-сон Фармони 15-бандидан иккинчи хатбоши чиқариб ташлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 9 январдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2020 — 2022 йилларга мўлжалланган Инвестиция

дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4563-сон қарори 3-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«3. Белгилансинки, Ўзбекистон Республикаси номидан ёки кафолати остида ташқи қарзни жалб этиш бўйича 2020 йилда янги имзоланадиган шартномалар доирасида жалб қилинадиган маблағлар ҳисобидан молиялаштириладиган лойиҳалар «2020 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида белгиланган чегаравий ҳажмлар доирасида аниқланади».

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 майдаги «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг фаолиятини такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-4710-сон қарорида:

а) 2-банддаги «241» рақами «262» рақами билан алмаштирилсин;

б) иловада:

«Инвестициялар, экспортни қўллаб-қувватлаш ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари котибияти 20» блокдан кейин «Инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши ва ташқи савдони мониторинг қилиш инспекцияси 18» блок билан тўлдирилсин;

«Саноат ва унинг базавий тармоқларини ҳамда кооперация алоқаларини ривожлантириш масалалари департаменти» блокдаги «15» рақами «16» рақами билан алмаштирилсин;

изоҳдаги «244» ва «48» рақамлари тегишинча «262» ва «49» рақамлари билан алмаштирилсин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

386 Хоразм вилоятида тадбиркорликни ривожлантириш ва унинг инвестициявий жозибадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида*

Хоразм вилоятининг мавжуд саноат ва ишлаб чиқариш салоҳиятидан янада самарали фойдаланиш, янги ишлаб чиқариш қувватларини ташкил қилиш, ҳудудга инвестицияларни кенг жалб этиш ва инфратузилмани такомиллаштириш ҳамда бу орқали тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, янги иш ўринларини яратиш ва аҳоли даромадларини ошириш мақсадида:

1. Қуйидагилар:

«Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки» АЖнинг «NBU Invest Group» МЧЖ, «Ўзсаноатқурилишбанк» АТБнинг «PSB

* Ушбу қарор «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да 2020 йил 18 августда эълон қилинган.

Capital» МЧЖ ҳамда «Асака» АТБнинг «Asaka Capital Invest» МЧЖ инвестиция компаниялари таъсисчилигида «Khorezm Invest Project» МЧЖ инвестиция компанияси (кейинги ўринларда — инвестиция компанияси) ташкил этилганлиги;

Хоразм вилоятидаги инвестиция лойиҳаларининг техник-иқтисодий асосларини ишлаб чиқиш, лойиҳаларни амалга оширишга маҳаллий ва хорижий инвесторларни жалб қилиш инвестиция компаниясининг асосий вазифаси этиб белгиланганлиги;

инвестиция компаниясининг устав фонди дастлаб 30 млн АҚШ доллари эквиваленти миқдорида шакллантирилганлиги, кейинчалик инвестиция компаниясининг устав фонди инвестиция компанияси таъсисчиларининг қўшимча хиссалари ва (ёки) жамиятга қабул қилинадиган учинчи шахсларнинг хиссалари ҳамда қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан 100 млн АҚШ доллари эквиваленти миқдоригача қўпайтирилиши маълумот учун қабул қилинсин.

2. Қуйидагилар:

Хоразм вилоятида 2020 — 2022 йилларда амалга ошириладиган умумий қиймати 2,2 трлн сўмлик 84 та инвестиция лойиҳаларининг манзилли рўйхати 1-иловага* мувофиқ;

Хоразм вилоятида амалга ошириладиган умумий қиймати 516,8 млн долларлик 26 та истиқболли инвестиция лойиҳаларининг рўйхати 2-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

3. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳузуридаги Инвестиция лойиҳаларини ишлаб чиқиш маркази:

уч ой муддатда қарорнинг 2-иловасидаги истиқболли 26 та йирик инвестиция лойиҳаларининг бизнес-режаларини халқаро стандартлар асосида ишлаб чиқсин;

Хоразм вилоятининг туман ва шаҳарларига белгиланган тартибда бириктирилган Ўзбекистон Республикасининг хорижий мамлакатлардаги дипломатик ваколатхоналари билан биргаликда истиқболли инвестиция лойиҳаларига хорижий инвестициялар жалб қилинишини таъминласин;

Хоразм вилояти ҳокимлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, тегишли тармоқ корхоналари билан биргаликда 2021 йил 1 апрелга қадар истиқболли 26 та йирик инвестиция лойиҳалари билан бир вақтда Хоразм вилоятининг ҳар бир туманида қўшимча янги саноат ишлаб чиқариш лойиҳалари ишга туширилишини таъминласин.

4. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Қурилиш вазирлиги, Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси ва Хоразм вилояти ҳокимлигининг:

«Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасининг қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган бўш турган ер участкалари ҳисобидан кенгайтирилаётган ҳудудларини 3-иловага* мувофиқ тасдиқлаш;

«Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасининг кенгайтирилган ҳудудлари бош

* 1 — 3-иловалар «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

режасини ишлаб чиқиш, шунингдек, йўл-транспорт ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмасини қуриш ҳамда реконструкция қилиш бўйича Хоразм вилояти ҳокимлиги ҳузуридаги «Ягона буюртмачи хизмати» ИК» давлат унитар корхонасини буюртмачи этиб белгилаш;

«Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасининг бош режасини ишлаб чиқиш бўйича бош лойиҳа ташкилотини танлов асосида танлаш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин.

5. «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасига Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатик ваколатхоналари 4-иловага* мувофиқ бириктирилсин.

Мазкур қарорнинг 4-иловасига мувофиқ «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасининг бўш ер майдонларига бириктирилган Ўзбекистон Республикасининг Австрия, Бельгия, Буюк Британия, Германия, Греция, Франция, Испания, Италия, Латвия, Польша ва Туркия давлатларидаги элчихоналари Хоразм вилояти ҳокимлиги билан биргаликда икки ой муддатда тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳисобидан «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасида янги инвестиция лойиҳаларини жойлаштириш чораларини кўрсин.

6. Хоразм вилояти ҳокимлиги ҳузурида юридик шахс ташкил этмасдан Инфратузилма жамғармаси ташкил этилсин ва қуйидагилар Жамғарма маблағларини шакллантириш манбалари этиб белгилансин:

давлат, хорижий ва халқаро ташкилотларнинг грантлари;

юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳомийлик хайриялари;

халқаро молия институтлари томонидан ажратиладиган грант ва кредит маблағлари;

конун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар.

Белгилансинки, Инфратузилма жамғармаси маблағлари «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасининг кенгайтирилган ҳудудларида инфратузилма қурилишини молиялаштиришга йўналтирилади.

7. Савдо-саноат палатаси, Кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги тижорат банклари билан биргаликда икки ҳафта муддатда Хоразм вилоятидаги тадбиркорлик йўналишлари бўйича лойиҳаларни ишлаб чиқсин ва ушбу лойиҳаларни амалга оширишни тадбиркорларга таклиф этсин.

8. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Транспорт вазирлиги ва «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ 2020 йил 1 сентябрдан бошлаб экспорт қатновларда Хоразм вилояти ва Тошкент шаҳри ўртасида экспорт қилувчиларга темир йўл юк қатнови тарифларига 50 фоиз чегирма жорий этсин.

9. Хоразм вилояти ҳокимлиги:

а) Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги билан биргаликда «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасининг кенгайтирилган ҳудудларида замонавий рақобатбардош, импорт ўрнини босувчи, экспортга йўналтирилган тайёр саноат маҳсулотларини ишлаб чиқаришга мўлжалланган ишлаб чиқариш қувватларини босқичма-босқич жойлаштириш чораларини кўрсин;

б) Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва

* 4-илова «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Савдо-саноат палатаси ва тижорат банклари билан биргаликда икки ой муддатда:

Хоразм вилояти иқтисодиётининг эҳтиёжлари, шунингдек, мавжуд минерал-хом ашё, қишлоқ хўжалиги ресурслари ва инфратузилмани инобатга олган ҳолда, «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонаси ҳудудида замонавий рақобатбардош, импорт ўрнини босувчи, экспортга йўналтирилган тайёр саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш корхоналарини жойлаштириш бўйича манзилли дастурни ишлаб чиқсин ва тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

«Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонаси ҳудудида ўзлаштириш учун таклиф қилинаётган импорт ўрнини босувчи ва экспортга йўналтирилган тайёр маҳсулотлар, материаллар ва бутловчи буюмлар турлари тўғрисидаги маълумотларнинг тадбиркорлик субъектларига мунтазам равишда етказилишини таъминласин;

«Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонаси ҳудудида лойиҳаларни амалга ошириш учун тадбиркорлик субъектлари жалб этилиши ҳамда инвестиция буюртманомаларининг ўз вақтида кўриб чиқилишини таъминласин;

«Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонаси ҳудудида ишлаб чиқаришларни ташкил этиш бўйича инвестиция лойиҳаларининг бизнес-режаларини ишлаб чиқишда тадбиркорлик субъектларига кўмаклашиш бўйича тегишли чораларни кўрсин;

в) Молия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда халқ депутатлари Хоразм вилояти Кенгаши билан келишган ҳолда вилоят маҳаллий бюджетининг қўшимча манбалари ҳисобидан «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонаси Дирекцияси» ДУКга келгуси йилларда ўзини ўзи молиялаштиришга ўтказиш шарти билан 2020-2021 йиллар даврида сақлаш харажатлари учун асосланган ҳисоб-китобларга мувофиқ зарур маблағлар ажратилишини таъминласин.

10. Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси маблағлари ҳисобидан «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасининг кенгайтирилган ҳудудларида муҳандислик-коммуникация инфратузилмаси объектларини қуриш учун инвестиция компаниясига 10 йил муддатга 2,5 фоиз ставкасида 13 млн АҚШ доллари эквивалентида маблағлар ажратилсин.

«Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонасининг кенгайтирилган ҳудудларида транспорт, ишлаб чиқариш ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмасини ривожлантириш дастури 5-иловага* мувофиқ ушбу бандга асосан ажратиладиган маблағлар ҳисобидан амалга оширилсин.

11. Белгилансинки, Тикланиш ва тараққиёт жамғармасидан ажратиладиган маблағларни сўндиришда «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зонаси ҳудудида муҳандислик-коммуникация инфратузилмаси объектларини қуриш харажатлари тегишли равишда инвестиция лойиҳалари ташаббускорлари томонидан мутаносиб равишда ажратилган ер майдони кўлампидан келиб чиқиб босқичма-босқич қопланади, сўндириш учун маблағлар етарли бўлмаган тақдирда инвестиция компанияси томонидан қайтарилади.

* 5-илова «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

Инвестициялар ва ташқи савдо вазири ўринбосари Н.Қ. Холмурадов ва Хоразм вилояти ҳокимининг инвестициялар ва ташқи савдо масалалари бўйича ўринбосари Ш.О. Тўлаганов Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси маблағлари ҳисобидан ажратиладиган маблағлардан самарали фойдаланиш ва ўз муддатида қайтарилиши учун масъулдирлар.

12. «Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки» АЖ, «Асака» АТБ, «Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ Марказий банк билан биргаликда инвестиция компаниясининг низоми ва унинг маблағларидан самарали фойдаланиш тартибини ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда тасдиқласин.

13. Мазкур қарор ижросини таъминлаш мақсадида:

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг инвестициялар ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари бўйича ўринбосари — инвестициялар ва ташқи савдо вазири С.У. Умурзаков — қарор ижросини тармоқ ва ҳудудларда самарали ташкил этсин ҳамда мувофиқлаштириб борсин;

ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Ф.Н. Арзиев — Хоразм вилоятида амалга ошириладиган инвестиция лойиҳаларига чет эл инвесторларининг жалб қилиниши, Ўзбекистон Республикасининг хорижий мамлакатлардаги дипломатик ваколатхоналарининг фаолияти мувофиқлаштирилишини таъминласин;

транспорт вазири ва «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ раиси Х.Н. Хасилов — Хоразм вилоятидан республиканинг бошқа ҳудудларига темир йўл транспорти орқали юк ташиш хизматлари бўйича муаммоларнинг ўз вақтида бартараф этилишини таъминласин;

инвестициялар ва ташқи савдо вазирининг биринчи ўринбосари А.Б. Воитов — Хоразм вилоятининг ҳар бир тумани кесимида амалга ошириладиган саноат, хизмат кўрсатиш ва қишлоқ хўжалиги соҳасини ривожлантириш бўйича инвестиция лойиҳаларининг ўз вақтида бажарилиши ва экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилишини таъминласин;

Хоразм вилояти ҳокими Ф.У. Эрманов — ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, саноат корхоналари ва янгидан барпо этиладиган ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланиш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга оширсин.

14. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

Ушбу қарор натижадорлиги тўғрисида 2020 йил 1 декабрда ва 2021 йилнинг ҳар чораги якуни бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентига ахборот берилсин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Президенти**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2020 йил 17 август,
ПҚ-4810-сон

БЕШИНЧИ БЎЛИМ**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРИНИНГ
БҮЙРУҒИ****387** **Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида***

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил
30 июнда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3274*

Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг репродуктив саломатлигини сақлаш тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ **буюраман:**

1. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур буйруқ расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ўтгач кучга киради.

Вазир

А. ШАДМАНОВ

Тошкент ш.,
2020 йил 12 июнь,
124-сон

Ўзбекистон Республикаси
соғлиқни сақлаш вазирининг 2020 йил
12 июндаги 124-сон буйруғига
ИЛОВА

**Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга
ошириш тартиби тўғрисидаги
НИЗОМ**

Мазкур Низом «Фуқароларнинг репродуктив саломатлигини сақлаш тўғрисида»ги Қонунга асосан ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга ошириш тартиби ва шартларини белгилайди.

* Ушбу буйруқ «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да 2020 йил 30 июнда эълон қилинган.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш тиббиёт муассасалари томонидан қуйидаги ҳолларда амалга оширилади:

ҳомиладорликнинг ўн икки ҳафтагача бўлган муддатида ҳомиладор аёлнинг хоҳишига кўра;

ҳомиладорнинг ҳаётига хавф солувчи тиббий кўрсатмалар мавжуд бўлганда ҳомиладорлик муддатидан қатъи назар.

2. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш акушерлик-гинекологик муассаса томонидан эр ва хотиннинг ёзма розилиги билан, эр бўлмаган тақдирда аёлнинг ўз розилиги ёки ота-онасининг розилиги ёхуд у вояга етмаган ёки муомалага лаёқатсиз бўлган тақдирда бошқа қонуний вакилларининг мазкур Низомнинг 1-иловасига* мувофиқ шаклдаги ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни қўллаш бўйича ихтиёрий розилик аризасига асосан амалга оширилади.

3. Аёл ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишга мажбур қилиниши мумкин эмас.

4. Тиббиёт муассасаси ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш тўғрисида ёки ҳомиладорликни тўхтатишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилган аёлни унинг соғлиғи учун ҳар қандай эҳтимол тутилган салбий оқибатлар ҳақида хабардор этиши шарт.

5. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга оширишда ҳомиладор аёлнинг қонун ҳужжатларида белгиланган репродуктив ҳуқуқлари таъминланиши шарт.

6. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи тиббиёт ташкилотлари томонидан ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш ва ундан кейинги контрацепция билан боғлиқ маълумотлар қонун ҳужжатларига мувофиқ шифокорлик сирини ташкил этади.

2-боб. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга ошириш

7. Ҳомиланинг ҳолати бўйича бирламчи маслаҳат олиш, тиббий текширувдан ўтиш ва ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш учун ҳомиладор аёл яшаш манзили ёки доимий яшаш жойи ёхуд вақтинча турган жойи бўйича рўйхатга олинган бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларига (марказий туман (шаҳар) кўп тармоқли поликлиникалари, шаҳар ва қишлоқ оилавий поликлиникалари, қишлоқ врачлик пунктлари) (бундан буён матнда бирламчи тиббий-санитария муассасаси деб юритилади) мурожаат қилади.

8. Бирламчи тиббий-санитария муассасасининг умумий амалиёт шифокори ёки акушер-гинеколог шифокор томонидан ҳомиладор аёлга ҳомиладорлик муддатини аниқлаш ва ҳомиладор аёлнинг соғлиғи ҳолатини баҳо-

* 1-илова «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

лаш учун керакли текширувни ўтказиш ҳамда ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишнинг оқибатлари тўғрисида маълумот берилади.

9. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш учун ҳомиладор аёл умумий амалиёт шифокори ёки акушер-гинеколог шифокор томонидан ҳомиладорлик муддати ва саломатлик ҳолатидан келиб чиқиб, белгиланган стандартларга мувофиқ зарур бўлган тиббий текширувлардан, шунингдек, тор мутахассислар маслаҳатидан ўтказилади.

10. Текшириш натижасида ҳомиладор аёлнинг ҳаётига хавф солувчи тиббий кўрсатмалар мазкур Низомнинг 2-иловасига* мувофиқ рўйхат бўйича аниқланади.

11. Текширувлардан ўтган аёл ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш учун яшаш манзили ёки доимий яшаш жойи ёхуд вақтинча турган жойи бўйича рўйхатга олинган акушерлик-гинекологик муассасага юборилади.

12. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш дори воситалари ёки жарроҳлик усули орқали амалга оширилади.

13. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш усуллари тўғрисида акушер-гинеколог шифокор, умумий амалиёт шифокори, акушерка ва патронаж ҳамширалари ҳомиладор аёлга маслаҳат беришлари лозим.

14. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш усули ҳомиланинг муддати, ҳомиладор аёлнинг умумий аҳволи ҳамда тиббий кўрсатмалар асосида ҳомиладор аёлнинг хоҳишига кўра танланади.

15. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш ҳомиладорликнинг муддати ва ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш усулига кўра амбулатор ёки стационар шароитда ўтказилади.

16. Ҳомиладорликнинг ўн икки ҳафтагача бўлган муддатида ҳомиладорликни сунъий равишда дори воситалари билан тўхтатиш бирламчи амбулатор-поликлиникада, жарроҳлик усули билан тўхтатиш акушерлик-гинекологик муассаса қошидаги амбулатор-поликлиникада амбулатор шароитда амалга оширилади.

Ҳомиладор аёлда юқори хавфли ёндош касалликлар ёки ҳомиладор аёлнинг ҳаётига хавф солувчи тиббий кўрсатмалар бўлганда ҳомиладорликнинг ўн икки ҳафтагача бўлган муддатида ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш қандай усулда бўлишидан қатъи назар тиббиёт муассасасининг гинекология бўлимида стационар шароитда амалга оширилади.

17. Ҳомиладорликнинг ўн икки ҳафтадан йигирма икки ҳафтагача бўлган муддатида ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш қандай усулда бўлишидан қатъи назар тиббиёт муассасасининг гинекология бўлимида, ҳомиладорликнинг йигирма икки ҳафтадан кейинги муддатларида ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш қандай усулда бўлишидан қатъи назар тиббиёт муассасасининг акушерлик бўлимида стационар шароитда амалга оширилади.

18. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш амалга оширилаётган ҳомиладорга оғриқсизлантириш усуллари таклиф этилади. Бунда, оғриқсиз-

* 2-илова «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

лантириш усулини танлаш ва қўллаш бўйича анестезиолог-реаниматолог томонидан кўрсатмалар берилади ва ҳомиладор аёлнинг танловига асосан оғриксизлантириш усуллари амалга оширилади.

19. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш ўтказилаётган акушер-лик-гинекологик муассасада ҳомиладор аёл тўғрисидаги мазкур Низомнинг 3-иловасига* мувофиқ ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш учун лозим бўлган ҳужжатлар шакллантирилади.

20. Мазкур Низомнинг 2-иловасидаги ҳомиладор аёлнинг ҳаётига хавф солувчи тиббий кўрсатмалар натижасида ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга ошириш учун марказий туман (шаҳар) кўп тармоқли поликлиникаси раҳбари буйруғига асосан консилиум ташкил этилади.

Консилиум таркибига марказий туман (шаҳар) кўп тармоқли поликлиникада ишловчи бўлим мудир, акушер-гинеколог шифокор, умумий амалиёт шифокори, неонатолог, ультратовуш текшируви шифокори, заруратга кўра тор мутахассислар ва ҳуқуқшунослар киритилади.

Консилиум ҳомиладор аёлнинг ва ҳомиланинг ҳолатидан келиб чиқиб ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш мақсадга мувофиқлиги ёки мувофиқ эмаслиги тўғрисида хулоса қилади.

21. Умумий амалиёт шифокори ёки акушер-гинеколог шифокор ҳомиладор аёл, унинг эри, эри бўлмаган тақдирда ота-онаси, шунингдек, ҳомиладор аёл вояга етмаган ёки муомалага лаёқатсиз бўлган тақдирда бошқа қонуний вакилларига текширув натижалари, ҳомиладор аёлнинг ёндош касалликлари, ҳомиладор аёлнинг ҳаётига хавф солувчи тиббий кўрсатмалар, ҳомиладор аёл ёки ҳомила соғлиғи ва ҳаёти учун келажақда кутилаётган хавфлар, даволаш усуллари, ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишнинг кутилаётган оқибатлари, асоратлари ҳақида маълумот беради, унинг асосида консилиум томонидан ҳомиладор аёл ҳомиладорликни давом эттириш ёки уни тўхтатиш тўғрисида хулоса қилинади.

22. Ҳомиладор аёл ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш таклифини рад этса, консилиум хулосасига биноан умумий амалиёт шифокори ёки акушер-гинеколог шифокор томонидан ҳомиладор аёлнинг эри, эри бўлмаган тақдирда ота-онаси, шунингдек, ҳомиладор аёл вояга етмаган ёки муомалага лаёқатсиз бўлган тақдирда бошқа қонуний вакилларига ушбу ҳомиладорликда юзага келиши мумкин бўлган асоратлар ҳақида маълумот берилиши лозим.

23. Ҳомиладор аёлнинг эри, эри бўлмаган тақдирда ота-онаси, шунингдек, ҳомиладор аёл вояга етмаган ёки муомалага лаёқатсиз бўлган тақдирда бошқа қонуний вакилларига аёлнинг ҳомиладорлигида юзага келиши мумкин бўлган асоратлар ҳақида маълумот берилгандан сўнг, ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш рад этилган тақдирда, ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни рад этиш белгиланган тартибда расмийлаштирилади ва аёлнинг ҳомиладорликни давом эттириши назорат қилиб борилади.

24. Мазкур Низомнинг 2-иловасидаги ҳомиладор аёлнинг ҳаётига хавф

* 3-илова «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да эълон қилинган.

солувчи тиббий кўрсатмалар натижасида ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш амалга оширилгандан сўнг эр-хотин ёки аёл ўз ҳудудидаги скрининг марказларга кейинги ҳомиладорликкача текшириш ўтказиш учун юборилади.

25. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш натижасида олинган барча материаллар (ҳои́ла, плацента, ҳои́ла тухуми) акушер-гинеколог шифокор томонидан тегишли лабораторияларда патологоанатомик, генетик текширишдан ўтказиш учун юборилиши лозим.

26. Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатиш амалга оширилган аёлда қон резуси манфий бўлганда, унга 72 соат ичида одам gho (Д)-антирезуси иммуноглобулин препарати билан муолажа ўтказилади.

3-боб. Яқуний қоидалар

27. Мазкур Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчиликка мувофиқ жавобгар бўлади.

28. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Инновацион соғлиқни сақлаш миллий палатаси билан келишилган.

*Инновацион соғлиқни сақлаш
миллий палатаси раиси*

Р. ИЗАМОВ

2020 йил 12 июнь

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА КОММУНИКАЦИЯЛАРИНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ ВАЗИРИНИНГ
БУЙРУҒИ

388 Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида*

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил
30 июнда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3275*

Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, «Телекоммуникациялар тўғрисида»ги, «Ахборотлаштириш тўғрисида»ги, «Радиочастота спектри тўғрисида»ги, «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида»ги, «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги, «Истеъморчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги, «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги, «Шахсга доир маълумотлар тўғрисида»ги қонунларига мувофиқ **буюраман:**

1. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш қоидалари 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.
2. Айрим идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар 2-иловага мувофиқ ўз кучини йўқотган деб топилсин.
3. Мазкур буйруқ расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ўтгач кучга киради.

Вазир

Ш. САДИКОВ

Тошкент ш.,
2020 йил 30 июнь,
208-МХ-сон

* Ушбу буйруқ «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да 2020 йил 30 июнда эълон қилинган.

Ўзбекистон Республикаси
ахборот технологиялари ва коммуникацияла-
рини ривожлантириш вазирининг 2020 йил
30 июндаги 208-мх-сон буйруғига
1-ИЛОВА

Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш ҚОИДАЛАРИ

Мазкур Қоидалар Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, «Телекоммуникациялар тўғрисида»ги, «Ахборотлаштириш тўғрисида»ги, «Радиочастота спектри тўғрисида»ги, «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида»ги, «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги, «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги, «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги ва «Шахсга доир маълумотлар тўғрисида»ги қонунларига мувофиқ телекоммуникация хизматларини кўрсатиш қоидаларини белгилайди.

I бўлим. Умумий қоидалар

1. Мазкур Қоидалар Ўзбекистон Республикаси ҳудудда телекоммуникация операторлари, провайдерлари, дилерлари ва эшиттирувчилар билан фойдаланувчилар ўртасида шартнома (келишув) асосида тақдим этиладиган телефон алоқаси, таксофонлардан телефон алоқаси, қўриқлаш сигнализацияси аппаратурасини ўрнатиш ва уларга техник хизмат кўрсатиш, ахборот-маълумот, телеграф, маълумотлар узатиш тармоғи, Интернет, жамоат фойдаланиш жойларида Интернет тармоғидан симсиз фойдалана олиш, мобил алоқа, миллий ва халқаро роуминг, тижорат асосидаги кабелли, эфир, интерактив, IPTV (IP-телевидение), OTT (Over the Top) ва on-line телевидение хизматларини ташкил қилиш, шунингдек, улардан фойдаланиш, хизматларни кўрсатиш тартиби, шартлари ҳамда субъектларнинг жавобгарлиги, ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилайди.

2. Мазкур Қоидаларнинг амал қилиши қўйидагиларга татбиқ этилмайди: идоравий телекоммуникация тармоқлари томонидан телекоммуникация хизматларини кўрсатишга, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Давлат хавфсизлик хизмати, Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат хавфсизлик хизмати ва Миллий гвардиянинг ажратилган алоқа тармоқларида, шунингдек, ички ишлаб чиқариш ва технологик вазифадаги алоқа тармоқларида телеграф хизматларини кўрсатишга, Глобал ҳаракатдаги шахсий йўлдош алоқа тармоқларида роуминг хизматларини кўрсатишга;

дастурларни чекланмаган томошабинларга бепул асосда эркин томоша қилиш учун тарқатувчи эфир телевидение тармоқларида;

бир ташкилот, (муассаса ёки корхона), шу жумладан, таълим муасса-

сасининг бинолари ёки ҳудудлари билан чекланган кабель, эфир телевидениеси тармоқларига;

абонентларнинг умумий сони ўнтадан ошмайдиган кабель, эфир телевидениеси тармоқларига;

алоҳида телекоммуникация тармоқларига тааллуқли бўлган ҳамда Ўзбекистон Республикасида давлат бошқаруви, мудофаа, хавфсизлик ва ҳуқуқ-тартиботни қўриқлаш эҳтиёжлари учун фойдаланиладиган телевидение ва видеокузатув тармоқларига;

жисмоний шахсларнинг шахсий мулки бўлган ва индивидуал қабул қилишни ва эфир телерадиоэшиттириш дастурлари (шахсий эҳтиёжлари учун) тарқатилишини таъминлайдиган кабель, эфир телевидениеси тармоқларига.

3. Мазкур Қоидаларда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

абонент — телекоммуникациялар оператори ёки провайдери билан тузилган шартномага асосан телекоммуникациялар хизматларидан бевосита фойдаланувчи жисмоний ёки юридик шахс;

абонент қурилмаси — абонент мулки бўлган ёки унга вақтинча эгаллик қилиш ва фойдаланишга берилган телекоммуникациялар тармоқлари билан ўзаро боғланидиган, телекоммуникациялар тармоқлари орқали узатиладиган ёки қабул қилинадиган сигналларни ҳосил қилиш, ўзгартириш, қайта ишлаш учун мўлжалланган техник восита;

абонент линияси — телекоммуникация линиясининг оператор ёки провайдер телекоммуникация тармоғининг кириш нуқтасидан абонент розеткасигача ёки у мавжуд бўлмаганда абонент қурилмасигача бўлган қисми;

абонент рақами — телекоммуникация хизматлари кўрсатилиши учун шартноманинг амал қилиш даврида абонентга оператор (провайдер) томонидан ажратиладиган рақам;

абонент рақамининг кўчиб ўтиши — мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаси асосида донор томонидан абонентга ажратилган абонент рақамини бошқа мобил алоқа оператори (реципиент) билан янги шартнома тузишда сақлаш ва ундан фойдаланиш учун амалга ошириладиган ташкилий-техник тадбирлар мажмуи;

абонент тармоғи — турар жой ёки жамоат биноси майдони чегарасида хизмат кўрсатиладиган абонентнинг техник воситалари, қурилмалари ва кабель линиялари мажмуи;

автоинформатор — қақираётган абонентга олдиндан ёзиб олинган нутқли хабар орқали ахборот тақдим этувчи мантиқий қурилма;

автоматик роуминг — мобил алоқа тармоғининг абонентига дастлабки аризасиз операторлар ўртасида роуминг тўғрисида шартнома тузилганлиги шарти билан бошқа мобил алоқа операторининг қамров ҳудудида кировчи ва чиқувчи алоқага эга бўлиш имконини берадиган роуминг хизмати;

автоматик телефон станцияси (бундан буён матнда АТС деб юритилади) — телефон боғланишларнинг ва узилишларнинг автоматик равишда ўрнатилишини таъминловчи телефон станция;

автоматик хизмат кўрсатиш тизими — телефон алоқаси хизматларидан фойдаланувчи томонидан чақирилаётган абонент рақамини мустақил териш йўли билан оператор-телефонист ёрдамсиз ўрнатиладиган телефон боғланиш усули;

АТС таъсир зонаси — телефон станцияси ёки подстанциядан кабель (ҳаво) линиялари ёки радио фойдалана олиш воситалари орқали телефонлаштирилиши мумкин бўлган ҳудуд;

аутентификация — маълумотлар узатиш тармоғи хизматларидан фойдаланувчи томонидан кўрсатилган идентификациялаш маълумотларининг ҳақиқийлигини аниқлаш;

ахборот-маълумот хизмати — фойдаланувчиларга, уларнинг ташаббусига кўра, оғзаки (товушли), чат ёки визуал сўров шаклида ифодаланган ахборотни (бир телефон боғланиш чегарасида) тақдим этувчи хизмат;

бирламчи оператор — бирламчи равишда рақамлаш ресурси ажратилган, бу ресурсдан абонентга абонент рақами биринчи марта кўчирилган мобил алоқа оператори ёки провайдер;

буюртма хизмат кўрсатиш тизими — олдиндан буюртма берган ҳолда оператор-телефонист ёрдамида алоқа ўрнатилиши;

дилернинг хизмат кўрсатиш пункти — дилер томонидан ташкил қилинадиган ва фойдаланиладиган хизмат кўрсатиш пункти;

домен номи — ахборот ресурсига ёки ахборот тизимига берилган, уларни Интернет тармоғида идентификациялаш учун хизмат қиладиган ноёб ном;

домен номлари тизими — Интернет тармоғида домен номларини бериш, рўйхатдан ўтказиш ва улардан фойдаланиш тартиби;

Ўзбекистон Республикасида жисмоний шахснинг шахсий идентификация рақами (бундан буён матнда ЖШШИР деб юритилади) — ЖШШИРни аниқлаш тартибига мувофиқ жисмоний шахснинг паспорти бўйича аниқлаш мумкин бўлган ва 14 рақамдан иборат шахсий идентификация рақами;

дарҳол хизмат кўрсатиш тизими — абонентдан буюртмани қабул қилгандан кейин оператор-телефонист ёрдамида зудлик билан телефон боғланишининг ўрнатилиши;

идентификациялаш — мавжуд маълумотлар асосида маълумотлар узатиш тармоғи хизматларидан фойдаланувчининг шахсини аниқлаш;

йирик авария — маълум бир административ ҳудудда телекоммуникация хизматларини тақдим этишнинг тўхталишига олиб келадиган авария ҳолати;

Интернет тармоғи — ягона адрес ва номлар маконидан фойдаланиладиган, шлюзлар ёрдамида бирлаштирилган, ягона TCP/IP протоколига мувофиқ ишлайдиган кўплаб тармоқлардан иборат глобал халқаро тармоқ;

Интернет хизматларидан фойдаланувчи — Интернет хизматларининг истеъмолчиси ҳисобланган юридик ёки жисмоний шахс;

Интернетдан жамоат бўлиб фойдаланиш пункти — керакли техник воситалар билан жиҳозланган, фойдаланувчиларнинг Интернет тармоғидан жамоа бўлиб фойдаланиш хизматлари кўрсатиладиган жой;

Интернет-провайдер — тижорат асосида Интернет тармоғидан фойдалана олиш хизматларини кўрсатувчи юридик шахс;

кабелли, эфир, интерактив, IPTV (IP-телевидение), OTT (Over the Top) ва on-line телевидение телевидениеси (бундан буён матнда эшиттирувчи деб юритилади) — эркин томоша қилиш мумкин бўлмаган кабелли телевидение каналларидан фойдаланган ҳолда теледастурлар ва бошқа телекоммуникация хабарларини муайян ҳудудда ишлаб чиқариш, шакллантириш ва тарқатишни таъминлайдиган тақсимлаш ва ташкилий-бошқарув жараёни билан шуғулланадиган субъект;

конференц-алоқа — учта ва ундан ортиқ абонентга бир вақтда телефон орқали мулоқот қилиш имконини берувчи хизмат;

кўчиб ўтган рақамлар марказлаштирилган базаси — мобил алоқа тармоқларида кўчиб ўтган абонент рақамлари маълумотлар базасини бошқариш учун аппарат-дастурий комплекс;

кўчирилган рақамлар марказлаштирилган базаси (бундан буён матнда КРМБ деб юритилади) — мобил алоқа тармоқларида кўчирилган абонент рақамлари тўғрисидаги ахборотни, шу жумладан, ушбу низомда белгиланадиган маълумотларни ўз ичига олган маълумотлар базасини бошқарувчи аппарат-дастурий комплекс;

КРМБ оператори — КРМБ шакллантирилиши, ишлаши, техник кузатилиши ва ривожланишини таъминлайдиган, унинг ресурсларидан фойдаланишни тақдим этадиган ташкилот;

кўчирилган рақамларнинг локал базаси — чақирув ёки бошқа хабарларни кўчирилган рақамга тўғри маршрутлаш учун мобил алоқа оператори томонидан ундан реал вақтда фойдаланиладиган, бу операторда бўлган кўчирилган рақамлар марказлаштирилган базасининг нусхаси;

кўчирилган рақамларнинг локал базасини КРМБ билан синхронлаш — муайян даврийлик билан амалга ошириладиган, кўчирилган рақамлар марказлаштирилган базасидаги ахборотнинг кўчирилган рақамлар локал базасига нусхасини кўчириш жараёни;

қисқа матнли хабар (SMS) (бундан буён матнда SMS деб юритилади) — қисқа хабарлар маркази орқали мобил алоқа абонентларига қисқа матнли хабарларни узатиш ва қабул қилиш учун мўлжалланган хизмат;

лицензия — юридик шахсга лицензияловчи орган томонидан берилган, лицензия талаблари ва шартларига сўзсиз риоя этган ҳолда фаолиятнинг лицензияланаётган турини амалга ошириш учун рұхсатнома (ҳуқуқ);

лицензиянинг амал қилиш зонаси — лицензия шартномасида кўрсатилган ва оператор (провайдер) телекоммуникация хизматларини кўрсатиш ҳуқуқига эга бўлган ҳудуд;

маршрут рақами (routing number, RN) — мобил телекоммуникация тармоғининг кўчирилган абонент рақамига чақирувларни амалга ошириш учун телекоммуникация тармоқларида фойдаланиладиган манзилли ахборот;

маҳаллий оператор — Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жисмо-

ний ва юридик шахсларга мобил алоқа хизматларини кўрсатувчи алоқа оператори (провайдер);

маҳаллий телефон алоқаси — битта аҳоли пункти ёки маъмурий ҳудуд доирасида жойлашган фойдаланувчилар ўртасидаги телефон боғланиши;

маълумот хизмати — фойдаланувчига телекоммуникация хизматлари оператори ёки провайдери томонидан кўрсатиладиган телекоммуникация хизматлари тўғрисидаги ахборотни тақдим этувчи хизмат;

маълумотлар узатиш — маълумотларни кейинги қайта ишлаш учун телекоммуникациялар воситалари ёрдамида сигналлар кўринишида бир пунктдан бошқа пунктга кўчириш;

маълумотлар узатиш тармоғи — маълумотлар узатилишини таъминлаш мақсадида маълум нуқталар ўртасида телекоммуникацияларни ташкил этиш учун тузилган телекоммуникациялар узеллари ва каналларининг мажмуи;

маълумотлар узатиш тармоғи хизматлари — операторнинг (провайдернинг) маълумотлар узатиш тармоғи орқали сигналлар ва ахборотнинг бошқа турларини қабул қилиш, узатиш ва қайта ишлаш бўйича фаолияти маҳсули;

маълумотлар узатиш тармоғи хизматларидан фойдаланувчи — маълумотлар узатиш тармоғи хизматларининг истеъмолчиси ҳисобланган юридик ёки жисмоний шахс;

«механик» роуминг — роуминг хизматини кўрсатиш, бунда Роумер-абонент роуминг даврида хизмат кўрсатувчи оператордан бошқа абонент рақамини олади ва маҳаллий операторга тегишли бўлган ўзининг уяли рақами бўйича кирувчи чақирувларни қабул қилиш имконига эга бўлмайди;

мобил алоқа операторлари ўртасида роуминг тўғрисидаги шартнома — роуминг хизматини ишлаб чиқариш ва ундан потенциал мобил алоқа абоненти томонидан фойдаланиш тўғрисида келишаётган томонларнинг мажбуриятлари ва ҳуқуқлари тўғрисида, томонларнинг ўзаро жавобгарлик чоралари тўғрисидаги юридик ҳужжат;

мобил алоқа тармоғи — абонентларга мобил алоқа (овоз, маълумотлар узатиш ва бошқалар) хизматларини кўрсатувчи техник воситалар (коммутацион ва радиоускуна, абонент қурилмалари, уловчи линиялар, иншоотлар ва ҳ. к.) мажмуи. Мобил алоқа тармоқларига уяли, транк, локал-транк, радиал-зона тармоқлари киради;

мобил алоқа тармоғи оператори (провайдери)нинг дилери (бундан буён матнда дилер деб юритилади) — оператор (провайдер) номидан абонентларга хизмат кўрсатиш учун оператор (провайдер) билан шартнома тузган юридик шахс (бундан буён матнда дилерлик шартномаси деб юритилади). Дилер бир ёки бир нечта операторларнинг (провайдерларнинг) манфаатларини ифодалаши мумкин;

муаллифлик шартномаси — муаллифнинг мулкый ҳуқуқларини бошқа шахсга ўтказиш тўғрисида муаллиф ёки унинг вориси томонидан тузиладиган шартнома;

оператор (провайдернинг) ишлаш зонаси — телекоммуникация оператори (провайдер) телекоммуникация хизматларини кўрсатадиган ҳудуд;

оператор (провайдер)-донор (бундан буён матнда донор деб юритилади) — телекоммуникациялар тармоғидан абонент рақами кўчириладиган мобил алоқа оператори (провайдер);

операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пункти — оператор (провайдер) томонидан ташкил қилинадиган ва фойдаланиладиган хизмат кўрсатиш пункти;

оператор (провайдер)-реципиент (бундан буён матнда реципиент деб юритилади) — телекоммуникациялар тармоғига абонент рақами кўчириладиган мобил алоқа оператори (провайдер);

«пластик» роуминг — «механик» роумингнинг бир тури бўлиб, бунда абонент маҳаллий оператор билан олдиндан хизмат кўрсатувчи оператор ҳудудига бориши тўғрисида келишиб олади ва у орқали хизмат кўрсатувчи операторга тегишли бўлган бошқа абонент рақамини олади ҳамда маҳаллий операторга тегишли бўлган ўзининг уяли алоқа рақамига кирадиган чақирувларни янги рақамга қайта йўналтиради (манзиллайди);

телевидение тармоғида ретрансляция қилиш — телевидение дастурлари, радиодастурлар сигналлари ва телекоммуникациянинг бошқа хабарлари қабул қилинишини, уларнинг қайта ўзгартирилиши ва дастурлар таркибини ўзгартирмасдан тўлиқ ҳажмда абонентларга узатилишини таъминлайдиган кабелли, эфир, интерактив, IPTV (IP-телевидение), OTT (Over the Top) ва on-line телевидение тармоғининг асосий ишлаш режими;

телевидение тармоғида трансляция қилиш — телевидение дастурлари, радиодастурлар сигналлари ва телекоммуникациянинг бошқа хабарлари эшиттириш ташкилотига тааллуқли студия ускунасидан бевосита қабул қилинишини, уларнинг кейинчалик қайта ўзгартирилиши ва дастурлар таркибини ўзгартирмасдан тўлиқ ҳажмда абонентларга тарқатилишини (узатилишини) таъминлайдиган телевидение тармоғининг ишлаш режими;

телевидение тармоқлари — эркин томоша қилиш мумкин бўлмаган кабелли, эфир, IPTV (IP-телевидение), OTT (Over the Top) ва on-line телевидение каналлари орқали ҳар қандай ахборотни тарқатиш ва етказиб беришни таъминлайдиган телекоммуникация воситаларининг мажмуи;

телевидение хизматлари — эшиттирувчи (оператор, провайдер) билан тузилган шартнома асосида абонентларга тақдим этилувчи кабелли, эфир, IPTV (IP-телевидение), OTT (Over the Top) ва on-line телевидение хизматлари;

роумер-абонент — хизмат кўрсатувчи операторнинг (провайдернинг) мобил алоқа хизматларидан фойдаланувчи маҳаллий мобил алоқа операторининг абоненти;

роумер-ташриф буюрувчи — маҳаллий оператор тармоғи хизматларидан фойдаланувчи оператор — роуминг-шерикнинг абоненти;

роуминг — битта мобил алоқа оператори абонентининг битта давлат доирасида (миллий роуминг) ёки бошқа мамлакатда (халқаро роуминг)

бўлган бошқа мобил алоқа операторининг хизмат кўрсатиш зонасида бўлганда бошқа мобил алоқа операторининг тармоғидан фойдалана олишини таъминловчи хизмат;

роуминг хизматини кўрсатувчи оператор — роуминг тўғрисидаги шартнома асосида ўз тармоғининг имкониятларидан фойдаланиб бошқа мобил алоқа операторининг (провайдерининг) абонентларига мобил алоқа хизматларини тақдим этувчи мобил алоқа оператори (провайдери) (роуминг-шерик/хизмат кўрсатувчи оператор (провайдер));

таксофон — телефон алоқасини ўрнатиш, фойдаланувчиларга сўзлашувлар ва қўшимча хизматларни тақдим этиш учун мўлжалланган, фойдаланувчилар билан нақд пул ва нақд пулсиз тўлов воситалари (махсус жетон, тўлов картаси) ёрдамида дарҳол ҳисоб-китоб қилиш қурилмасидан иборат бўлган, шу жумладан, сўзлашув пунктларида ўрнатиладиган охирги абонент телефон қурилмаси;

тариф режаси — оператор (провайдер) томонидан абонентларга ёки абонентларнинг маълум гуруҳига ёки маълум чекланган ҳудудда бир ёки бир нечта хизматларидан фойдаланишни тақдим этадиган нархлар ва техник маълумотлар мажмуи;

тарификация бирлиги — оператор (провайдер) томонидан белгиланган тарификация тизимига боғлиқ бўлган кўрсатиладиган хизматнинг тўланадиган бирлиги;

телекоммуникация оператори (бундан буён матнда оператор деб юритилади) — мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқ асосида телекоммуникация (телефон алоқаси, маълумотлар узатиш, мобил алоқа, телевидение) тармоғига эга бўлган, унинг қурилиши, ишлаши, ривожланишини таъминловчи ва лицензияга асосан тегишли телекоммуникация хизматларини кўрсатувчи юридик шахс;

телекоммуникация хизматлари — операторнинг (провайдернинг) сигналлар ҳамда бошқа ахборот турларини телекоммуникация тармоқлари орқали қабул қилиш, узатиш, қайта ишлашга доир фаолияти маҳсули;

телекоммуникация хизматлари провайдери (бундан буён матнда провайдер деб юритилади) — фойдаланувчиларга операторлар тармоғи орқали тижорат асосида телекоммуникация хизматларини кўрсатувчи юридик шахс;

телекоммуникациялар тармоғи — овоз, маълумот, расм, видео ва бошқа шаклдаги сигналларни узатиш ва қабул қилишни таъминловчи телекоммуникация воситаларининг мажмуи;

телематик хизматлар — телекоммуникациялар тармоғи орқали ахборот узатилишини амалга оширувчи, аммо телефон алоқа, телеграф алоқа хизмати ёки маълумотлар узатиш хизмати ҳисобланмайдиган телехизматлар (факсимил, комфакс, хабарларни қайта ишлаш, видеотекст ва бошқалар);

телефон алоқаси хизматлари — операторнинг (провайдернинг) сўзлашувлар ва қўшимча хизматларни тақдим этишга доир фаолияти маҳсули;

телефон алоқаси хизматларидан фойдаланувчи — телефон алоқаси хизматларининг истеъмолчиси ҳисобланадиган жисмоний ёки юридик шахс;

телефон боғланиши — иккита телефон аппарати ёки четки қурилмалар ўртасида алоқанинг ўрнатилиши;

телефон тармоғи — аҳоли, муассасалар, ташкилотлар ва корхоналарнинг телефон алоқаси хизматларига бўлган эҳтиёжини таъминловчи АТС, коммутация узеллари, линиялари, каналлари, охирги (терминал) ускуналарининг жами;

техник қарши ҳаракат қилиш комплекси — Ўзбекистон Республикаси телекоммуникация тармоқларида халқаро овозли трафикни ўтказишда қонунчилик талаблари бузилганлиги ҳолатларини аниқлаш ва улар тўғрисида маълумотларни олиш жараёнларини автоматлаштириш ҳамда халқаро овозли трафикни ўтказиш тартибининг бузилишларига қарши ҳаракат қилиш тизими;

тизим ҳосил қилувчи роуминг-шерик — ўз ихтиёрида халқаро автоматик роумингни таъминловчи моддий-техник ва дастурий таъминот комплекси бўлган, маълумотлар узатиш каналлари ва сигнализация каналлари тармоғи мавжуд бўлган юридик шахс;

тўлов картаси — кодланган маълумотни сақлайдиган, тармоқ фойдаланувчисини идентификация қилиш ва чақирувни инициация қилиш имкониятини берувчи тўлов воситаси;

универсал хизматлар — умумий фойдаланишдаги телекоммуникациялар тармоқлари орқали барча фойдаланувчиларга кўрсатиладиган белгиланган сифатдаги мажбурий хизматлар тўплами (фойдаланувчиларнинг бу тармоқдан фойдаланишини таъминлаш, маҳаллий, шаҳарлараро ва халқаро телефон сўзлашувлари, телеграммалар жўнатиш ва бошқалар);

ўзини ўзи обрўсизлантирган дилер — иши давомида қонун ҳужжатлари, ушбу Қоидалар, дилерлик шартномаси талабларининг қўпол равишда бузилишига йўл қўйган ва улар асосида дилерлик шартномаси бекор қилинган ва дилер сертификати чақириб олинган дилер;

фойдаланувчи — телекоммуникациялар хизматларининг истеъмолчиси ҳисобланган юридик ёки жисмоний шахс;

халқаро телефон алоқаси — Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги телефон алоқаси хизматларидан фойдаланувчи ва бошқа давлат ҳудудидаги телефон алоқаси хизматларидан фойдаланувчи ўртасида телефон алоқаси орқали боғланиш;

хато кўчириш — абонент талабномасисиз мобил алоқа операторлари (провайдерлари) томонидан абонент рақамининг кўчирилиши («инсон омили» келтириб чиқарган хато сабабли, яъни техник тизимлар билан ўзаро ишлаганда ходимларнинг нотўғри хатти-ҳаракатлари сабабли абонентнинг талабномасида кўрсатилган рақамдан бошқа рақамнинг кўчирилиши);

хизмат кўрсатиш зонаси — оператор (провайдер) лицензия шартномаси асосида телекоммуникация хизматларини кўрсатиш ҳуқуқига эга бўладиган ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан ўрнатилган шартларга

жавоб берадиган хизматлар сифатини таъминлаш учун техник имкониятларга эга бўлган ҳудуд;

хизмат кўрсатиш пункти — абонентлар ахборот-маълумот хизматларини олишлари, мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаларини тузишлари ва хизматларнинг бошқа турларини олишлари мумкин бўлган стационар савдо нуқтаси ва (ёки) хизмат кўрсатиш нуқтаси;

хизматларга абонент тўлов тизими — абонентнинг маълум (ҳисобкитоб қилинадиган) вақт даври (ой, чорак, йил ва б.) учун тўловлари суммаси ҳақиқатда олинган хизматлар ҳажмига боғлиқ бўлмаган доимий миқдор ҳисобланадиган хизматларга ҳақ тўлаш тизими;

хизматларга ҳақ тўлашнинг вақтбай тизими — маълум (ҳисобкитоб қилинадиган) вақт даври учун абонент тўловлари суммаси ахборотни узатиш ва бошқа телефон алоқаси хизматларини олиш учун телефон тармоғи линиялари ва иншоотларидан фойдаланилган вақтга боғлиқ бўлган хизматларга ҳақ тўлаш тизими;

хостинг хизматлари — Интернет тармоғида доимий бўладиган серверда ахборотни жойлаштириш учун техник ресурсларни тақдим этиш хизмати;

барча чақирувлар учун сўров (All Call Query) (бундан буён матнда All Call Query деб юритилади) — мобил телекоммуникация тармоғининг кўчирилган абонент рақамларига трафикни ўтказиш учун чақирувларни тўғридан-тўғри маршрутлаш методи, бунда чақирув ташаббускорининг тармоғи кўчирилган рақам тўғрисида ахборот олиш ва чақирувни белгиланган жойига кейинчалик маршрутлаш учун кўчирилган рақамларнинг операцион маълумотлар базасига сўровни амалга оширади;

eSIM — абонент қурилмасининг виртуал идентификация модули, унинг ёрдамида абонент қурилмасини идентификация қилиш, унинг мобил алоқа тармоғидан фойдалана олиши, шунингдек, абонент рақамидан рухсатсиз фойдаланишдан ҳимоя қилиш таъминланади;

GSM-шлюз — мобил алоқа тармоқлари ва телекоммуникацияларнинг бошқа тармоқлари ўртасида трафикни ўтказиш учун мўлжалланган аппарат-дастурий восита;

IMEI коди (International Mobile Equipment Identifier) ёки халқаро ўзига хос идентификация коди (бундан буён матнда IMEI-код деб юритилади) — 15 рақамдан иборат бўлган ва GSMA томонидан ажратиладиган, шунингдек, тармоқда GSM/UMTS/LTE стандартларида ишловчи мобил алоқа абонент қурилмасини идентификацияловчи рақам;

IP-адрес — TCP/IP технологиялари билан бошқариладиган маълумотлар узатиш тармоғида компьютерлар ёки узелларни идентификациялайдиган ноёб адрес;

IP-телевидение (IPTV) — телевидение, видео, аудио, матн, графика ва шу каби бошқа маълумотлар, IP протоколи асосидаги тармоқлар таъминладиган, сифат, хавфсизлик, интерактивлик ва ишончлилиқнинг талаб қилинадиган даражасини таъминлаш мақсадида бошқариладиган мультимедиа хизматлари;

IP-телефония — IP технологияси асосида пакетлар коммутацияланадиган маълумотлар узатиш тармоқлари орқали нутқли ахборот, жумладан, маҳаллий ва халқаро алоқани айирбошлаш хизмати;

IP-шлюз — IP тармоқлар ва телекоммуникацияларнинг бошқа тармоқлари ўртасида трафикни ўтказиш учун мўлжалланган аппарат-дастурий восита;

MSISDN (Mobile Station Integrated Services Digital Network) — GSM/UMTS стандартларида алоқа учун хизматлари интеграциялашган рақамли тармоқ мобил абонентининг рақами (масалан: +998 XX-XXX-XX-XX);

прогрессив маршрутлаш (Onward Routing) (бундан буён матнда Onward Routing деб юритилади) — мобил телекоммуникациялар тармоғининг кўчирилган абонент рақамларига трафикни ўтказиш учун чақирувларни тўғридан-тўғри бўлмаган маршрутлаш методи, бунда чакирув ташаббускорининг тармоғи донор тармоғига сўровни амалга оширади, донор эса, ўз навбатида, кўчирилган рақам тўғрисида ахборот олиш ва чакирувни белгиланган жойига кейинчалик маршрутлаш учун кўчирилган рақамларнинг операцион маълумотлар базасига сўровни амалга оширади;

SIM/RUIM-карта (бундан буён матнда SIM карта деб юритилади) — ичига микросхема ўрнатилган, олинувчи идентификация модули, унинг ёрдамида абонент қурилмасини идентификация қилиш, унинг мобил алоқа тармоғидан фойдалана олиши, шунингдек, абонент рақамидан рухсатсиз фойдаланишдан ҳимоя қилиш таъминланади;

SMS-шлюз — мобил телефондан фойдаланмасдан SMS хабарлар жўнатиш ва олиш имконини берадиган аппарат-дастурий восита;

Wi-Fi хизмати ташкилотчиси — маълумотлар узатиш тармоғи хизматларидан фойдаланиш учун Wi-Fi технологияси бўйича ўзларининг четки ускуналаридан, мижозлар ёки ташриф буюрувчилар ҳисобланадиган тор доирадаги фойдаланувчиларга ускунадан фойдаланишни тақдим этадиган маълумотлар узатиш тармоғи оператори ёки маълумотлар узатиш тармоғи хизматлари провайдери ёхуд абонент — юридик шахс;

Wi-Fi хизматлари — маълумотлар узатиш тармоғи хизматларидан фойдаланиш учун Wi-Fi технологияси бўйича четки ускуналарга фойдаланувчиларнинг чекланган доирасига ускунадан фойдаланишни тақдим этиш.

4. Телекоммуникация хизматлари қонун ҳужжатлари ва ушбу Қоидаларга мувофиқ оператор ёки провайдер ҳамда абонент ўртасида тўғридан-тўғри (ёхуд жисмоний шахслар учун дилер орқали) ёзма ёки электрон шаклда тузиладиган оммавий шартнома асосида тақдим этилади.

Оператор (провайдер) Ўзбекистон Республикаси ҳудудида телекоммуникация хизматларини тақдим этиш билан боғлиқ бўлган маълумотларни абонентларга ёки истеъмолчиларга давлат тилида, шунингдек, бошқа тилларда тақдим этилишини таъминлайди.

5. Томонларнинг шартнома бўйича ҳуқуқлари ва мажбуриятлари қонун ҳужжатларида ва ушбу Қоидаларда белгиланган ҳоллардагина бошқа шахсларга берилиши мумкин.

6. Операторлар ва провайдерларнинг телекоммуникация хизматларини кўрсатиш билан боғлиқ фаолияти ўрнатилган тартибда олинган лицензия асосида ҳамда оператор (провайдер) ва лицензия берувчи орган ўртасида тузилган лицензия шартномасига мувофиқ амалга оширилади.

7. Фавқулодда вазиятлар (ҳарбий ҳаракатлар, зилзилалар, сув тошқинлари, ёнғинлар, эпидемиялар ва бошқалар)да телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган телекоммуникация тармоқлари ва воситаларидан, Интернетдан жамоат бўлиб фойдаланиш пунктларидан устувор фойдаланиш ҳамда марказлаштирилган бошқариш, шунингдек, уларнинг ишлашини чеклаш ёки тўхтатиб қўйиш ҳуқуқига эга.

8. Эшиттирувчи, оператор ва провайдерлар томонидан фавқулодда вазиятларда телекоммуникация тармоқлари ва воситаларидан фойдаланиш пайтида уларга етказилган зарарлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда қопланади.

9. Телекоммуникация хизматлари қонун ҳужжатларида кўзда тутилган имтиёзлар ва афзалликларни ҳисобга олиб барча абонентлар учун хизмат кўрсатишнинг бир хил шароитларини таъминлаган ҳолда кўрсатилади.

10. Телекоммуникация тармоғига мувофиқлик сертификатига эга абонент қурилмалари (телефон аппаратлари, рақамни автоматик аниқлаш функцияларига эга телефон аппаратлари, маълумотлар узатиш ва телематик хизматлар ускуналари (телефакс, телетекс, видеотекс ва бошқалар), радио-телефон алоқа воситалари, автожавоббергичлар, сигнализация қурилмалари) уланади.

11. Абонент қурилмаси абонентлар томонидан ўз ҳисобларидан сотиб олиниши ва уларнинг мулки ҳисобланиши ёки телекоммуникация оператори (провайдери, дилери, эшиттирувчи) томонидан шартнома шартларига мувофиқ берилиши мумкин, бунда абонент қурилмаси телекоммуникация оператори/провайдерининг мулки ҳисобланади ва шартномада белгиланган тартибда абонент ушбу қурилма учун моддий жавобгар бўлади.

12. Мобил алоқа тармоғи абонент қурилмаси IMEI-коди қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтган бўлиши керак.

13. Оператор (провайдер) абонентларнинг умумий фойдаланиш тармоғидан узлуксиз фойдалана олишини таъминлашга мажбур.

14. Фойдаланувчилар билан бевосита ўзаро ишлайдиган операторнинг таркибий бўлинмалари (оператор, провайдер, дилер) томонидан ташкил қилинган абонент бўлимлари ва ривожланиш цехлари, телефон станцияларининг абонент участкалари, сўзлашув пунктлари ва жамоа бўлиб фойдаланиш пунктлари, таъмирлаш бюроси, маълумот хизматлари, сервис хизматлари, телекоммуникация хизматларига ҳақ тўлаш пунктлари)нинг иш режими оператор (провайдер, дилер) томонидан белгиланади.

15. Оператор, провайдер, дилер ва эшиттирувчилари томонидан маълумот хизматлари ташкил қилиниши керак, бунда фойдаланувчиларга қуйидагилар тўғрисида бепул маълумот берилади:

- а) телекоммуникациялар тармоғидан фойдалана олиш тартиби;
- б) телекоммуникациялар тармоғидан фойдалана олишни тақдим этиш нархи;

в) телекоммуникация хизматларини кўрсатиш шартномасини тузиш;
г) оператор (провайдер) томонидан кўрсатиладиган хизматлар ва уларнинг нархи;

д) мобил алоқа хизматларига тарифлар ва уларни алмаштириш имкониятлари (мобил алоқа хизматлари учун);

е) бепул кўрсатиладиган ахборот-маълумот хизматлари;

ж) телекоммуникация оператори (унинг филиаллари), провайдери, дилери жойлашган жойи ва иш режими;

з) абонент шахсий ҳисоб рақамининг ҳолати (ҳисобдаги пул маблағларининг қолдиғи, имтиёзли дақиқалар қолдиғи, ҳисобот давридаги маълумотлар, тўлаш учун ҳисобни тақдим этиш);

и) операторнинг мобил алоқа тармоғининг хизмат кўрсатиш зонаси тўғрисида ахборот (мобил алоқа хизматлари учун);

к) телекоммуникациялар соҳасида фойдаланувчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишга масъул органнинг ишонч телефон рақамлари;

л) абонентдан техник носозликлар, SIM-карта ёки абонент қурилмаси йўқолганлиги (SIM-картадан фойдаланиш кўзда тутилмаган мобил алоқа стандартлари учун), абонентнинг шахсий маълумотлари ўзгарганлиги тўғрисидаги ахборотни қабул қилиш;

м) мобил алоқа тармоқларида абонент қурилмасидан фойдаланиш имконияти (мобил алоқа хизматлари учун);

н) мобил алоқа тармоқларининг операторлари тўғрисида — роуминг хизматларини тақдим этиш бўйича шериклар (мобил алоқа хизматлари учун);

о) қонун ҳужжатларига асосан бошқа зарур маълумотлар.

Бепул ахборот-маълумот хизматларининг рўйхати оператор, провайдер, дилер ва эшиттирувчилар томонидан мустақил равишда кенгайтирилиши мумкин.

16. Ахборот-маълумот хабарлари бевосита оператор-телефонист орқали ёки автоинформатор ёрдамида, веб-сайт, мобил илова, ижтимоий тармоқлар орқали берилиши мумкин.

17. Оператор ва провайдерлар телекоммуникация тармоқлари орқали узатиладиган телефон сўзлашувлари ва бошқа хабарлар, шунингдек, уларга тааллуқли бўлган барча маълумотларнинг сир тутилишини таъминлаши шарт.

18. Телефон сўзлашувларини эшитиш, телекоммуникация тармоқлари орқали узатилаётган хабарлар билан танишиш, улар тўғрисидаги маълумотлар олишга, шунингдек, сўзлашувлар ва хабарлар сирларига доир бошқа чекланишларга фақат қонун билан белгиланган ҳолларда ва тартибда йўл қўйилади.

19. Оператор, провайдер ва дилерлар хизмат мажбуриятларини бажаришлари давомида уларга маълум бўлган абонентлар тўғрисидаги маълумотларни абонентнинг розилигисиз учинчи шахсларга бериш ёки тарқатишга ҳақли эмас, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Абонент тўғрисидаги маълумотларга қуйидагилар киради:

а) абонент-жисмоний шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми, **ЖШШИР**;

б) абонент-юридик шахс ходимларининг шахсий маълумотлари, абонент манзили ёки охирги терминал ускуна ўрнатиладиган манзили, абонентни ва унинг охирги терминал ускунасини айнан идентификациялаш имконини берадиган таҳаллуси, абонент рақамлари ва бошқа маълумотлар.

20. Оператор ва провайдерлар томонидан яратилган ва абонентлар тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олган маълумотлар базалари конфиденциал тусдаги ҳужжатлар сифатида ҳимояланиши керак.

21. Абонентлар тўғрисидаги маълумотлардан бу абонентларнинг розигисиз ахборот-маълумот хизмат кўрсатилиши учун фойдаланиш мумкин эмас.

22. Фойдаланувчилар ахборот ресурсларидан фойдалана олиш учун тенг ҳуқуқларга эга бўлиб, улар сўраётган ахборотни олиш учун бу ресурсларнинг эгалари олдида асослашга мажбур эмаслар, бундан қонун ҳужжатларига мувофиқ фойдаланиш чекланган ахборот мустасно.

23. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида хабарларни узатиш технологик жараёнларида ягона ҳисоб-китоб ва ҳисобот бериш вақти — маҳаллий вақт ўрнатилади.

24. Ахборотни узатиш халқаро технологик жараёнларида ҳисоб-китоб ва ҳисобот бериш вақти давлатлараро келишувлар ва шартномаларга мувофиқ белгиланади.

25. Телеграф хизматларини кўрсатаётганда истеъмолчи ва алоқа корхонаси ўртасидаги муносабатлар қвитанция ёки назорат-касса машинасининг чеки билан ёки шартнома билан ҳужжатлаштирилади.

26. Таксофонлар кўчаларда, майдонларда, бозорларда, алоқа бўлимларида, аэропортларда, вокзалларда, метро бекатларида, автобус бекатларида, дўконларда, таълим муассасаларида, шаҳар жамоат транспорти бекатларида, тиббиёт ва даволаш муассасаларида, махсус жиҳозланган сўзлашув пунктларида, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг бино ва иншоотларида ҳамда бошқа жойларда келишув асосида ўрнатилиши мумкин. Таксофонлар алоҳида турувчи ҳамда ихчам ҳолатда жойлаштирилган бўлиши мумкин.

27. Ўрнатилган таксофонлар техник талабларга, стандартларга, санитария ва гигиена, ёнғинга қарши норма ва қоидаларига мос келиши керак.

28. Таксофонлар ўрнатилган жойларда қуйидагилар бўлиши шарт:

а) таксофондан фойдаланиш бўйича йўриқнома, таксофонларни эксплуатация қилувчи оператор ёки провайдер тўғрисида ахборот (номи, манзили, телефон рақамлари);

б) тақдим этиладиган хизматлар тарифи тўғрисида ахборот;

в) маълумот кўринишидаги ахборот (фавқулудда тезкор хизматлар ҳамда таксофонларни таъмирлаш хизматининг телефон рақамлари, яқин атрофда жойлашган таксофоннинг манзили ва бошқалар);

г) махсус жетонлар ва тўлов карталарини сотиб олиш жойлари тўғрисидаги ахборот.

29. Оператор томонидан таксофонларга телефон рақамлари ажратилган ҳолларда, шундай таксофонлардан кирувчи чақирувларни қабул қилиб олиш учун фойдаланиш мумкин.

30. Интернетдан жамоат бўлиб фойдаланиш пунктнинг иш режими жамоат фойдаланиш жойининг интернет-провайдери томонидан белгиланади.

31. Телекоммуникация хизматларини кўрсатишда оператор, провайдер, дилер ва эшиттирувчиларнинг ўзаро муносабатлари қонун ҳужжатларига мувофиқ улар ўртасида тузилган шартномалар билан тартибга солинади.

32. Телекоммуникация тармоқларида радиоэлектрон воситалар ва юқори частотали қурилмалар учун радиочастота спектридан фойдаланиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

33. Телекоммуникация тармоқларида фойдаланиладиган ва мажбурий сертификатланиши керак бўлган телекоммуникациянинг техник воситалари мувофиқлик сертификатларига эга бўлиши керак.

34. Телекоммуникация хизматларига тарифлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда белгиланади.

35. Телевидение хизматлари оператор ва провайдерлари телевидение дастурларининг мазмунини таҳрир қилиш, ўзгартириш ва тўлдиришга ҳақли эмас.

36. Оператор, провайдер, дилер ва эшиттирувчилар телекоммуникация тармоқларида ахборот хавфсизлигини таъминлашда:

ахборот хавфсизлигини таъминлаш соҳасида қонун ҳужжатларига риоя қилиши;

одамларнинг денгиздаги, ердаги, ҳаводаги, космик фазодаги хавфсизлигига, Ўзбекистон Республикасида мудофаа, хавфсизлик ва ҳуқуқ-тартиботни сақлаш соҳасидаги кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар ўтказишга доир барча хабарларга, шунингдек, йирик авариялар, фалокатлар, эпидемиялар ва бошқа фавқулодда ҳолатлар тўғрисидаги хабарларга мутлақ устуворлик бериши;

техник воситалардан Ўзбекистон Республикасининг мавжуд конституциявий тузумини, ҳудудий яхлитлигини зўрлик билан ўзгартиришга даъват қилиш, уруш ва зўравонликни, шафқатсизликни, миллий, ирқий ва диний адоватни тарғиб этиш, давлат сирини ёки қонун билан қўриқланадиган ўзга сирни ошкор этиш, жиноий жавобгарликка сабаб бўладиган бошқа хатти-ҳаракатларни содир қилиш мақсадида фойдаланилишига йўл қўймасликка қаратилган чораларни кўриши керак.

37. Эшиттирувчилар, операторлар ва провайдерлар телевидение тармоқларида аҳолини фавқулодда вазиятлар хавфидан хабардор қилишни ташкил қилиш учун зарур бўлган воситалар ўрнатилишини ва улардан фойдаланишни таъминлашлари шарт.

38. Эшиттирувчилар, операторлар ва провайдерларнинг телевидение тармоқлари ва техник бинолари қўриқлаш, ҳимоялаш ва хавфсиз фаолиятини таъминлаш бўйича қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга жавоб бериши шарт.

39. Интернет-кафеларда вояга етмаганларнинг ота-онасидан бири ёки

уларнинг ўрнини босувчи шахс ҳамроҳисиз тунги вақт (соат 22:00 дан 6:00 гача) Интернет тармоғидан фойдаланиш учун жамоат фойдаланиш жойларида бўлишига йўл қўймаслик ҳамда видеокузатув камераларини қўллаб (видео ёзувни 90 кун сақлаган ҳолда), ташриф буюрувчилар хавфсизлиги чоралари кўрилиши керак.

40. Оператор ва провайдерлар ҳар бир абонентга, шу жумладан, абонентнинг шахсий ҳисоб рақамида маблағлар бўлмаган ҳолда, тегишли хизматлар учун Ўзбекистон Республикаси ҳудудида белгиланган ягона рақамларни абонент томонидан териш ёрдамида фавқулодда тезкор хизматларни бепул ва кеча-кундуз давомида чақириш имкониятини таъминлаши керак. Фавқулодда тезкор хизматларга қуйидагилар киради:

ёнғин хавфсизлиги хизмати;

ички ишлар органлари;

тез тиббий ёрдам;

газ тармоғининг авария хизмати;

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг қутқарув хизмати.

41. Абонент шартномаси бекор қилинганидан сўнг, оператор (провайдер) маълумотлар базасидан абонентларнинг шахсий маълумотларини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда йўқ қилишлари шарт.

II бўлим. Телекоммуникация хизматларини тақдим этиш

1-боб. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш

1-§. Телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш

42. Оператор (провайдер) томонидан кўрсатиладиган телефон алоқаси хизматлари универсал ва қўшимча хизматларга бўлинади.

43. Универсал телекоммуникация хизматлари рўйхати ҳамда ушбу хизматларга тарифлар Телекоммуникация хизматларига тарифларини шакллантириш ва тартибга солиш тўғрисида низомга (рўйхат рақами 959, 2000 йил 18 август) мувофиқ белгиланади.

44. Фойдаланувчиларга кўрсатиладиган телефон алоқаси хизматлари рўйхати операторга (провайдерга) тегишли лицензия ҳамда телекоммуникация тармоқлари ва воситаларининг техник имкониятларидан келиб чиқиб белгиланади.

45. Оператор (провайдер) томонидан қўшимча ва бепул телефон алоқаси хизматлари кўрсатилиши мумкин.

46. Қуйидагилар қўшимча телефон алоқаси хизматлари ҳисобланади:

а) телефон аппаратлари ва бошқа абонент қурилмаларини қайта ўрнатиш, қайта улаш (улаш схемасини ўзгартириш);

б) параллел телефон аппаратларини ўрнатиш;

в) телекоммуникация тармоғининг алоқа каналларини ва физик занжирларини ижарага бериш;

г) маълумот-ахборот хизматлари, бундан ушбу Қоидаларда кўрсатилган маълумотномаларни бериш қўшимча хизматлари мустасно;

д) маълумотлар узатиш хизматлари ва телематик хизматлардан (электрон почта, факсимиль хабарларни узатиш хизмати, ахборот ресурсларидан фойдалана олиш хизмати ва ҳ. к.) фойдаланиш имконияти;

е) телеграммаларни телефон орқали бериш;

ж) чақирилаётган абонентда рақамни автоматик аниқлаш функцияларига эга телефон аппарати бўлганда маҳаллий телекоммуникация тармоғининг чақирилаётган абонент рақамини аниқлаш, шунингдек, абонент талабига кўра ҳисоб тафсилотларини бериш;

з) абонент мурожаатига асосан абонент рақамини ўзгартириш;

и) чақирилаётган шахсга хабар қилган ҳолда халқаро телефон боғланиш;

к) бошқа ҳудуддан (аҳоли пунктдан) чақирилаётган абонентнинг телефон рақами тўғрисида маълумот бериш;

л) шартномада белгиланган вақтда телефон боғланишни тақдим этиш;

м) чақирилаётган шахс ҳисобидан шаҳарлараро телефон боғланиши;

н) телефонограммани узатган ҳолда абонент ўрнига сўзлашиш;

о) конференц-алоқа хизмати.

Телефон алоқа тармоғидан фойдаланишни тақдим этиш хизматининг нархига коммутация станциясидан абонентнинг телефон розеткасигача абонент линияларининг ташкил этилиши ҳисобга олинган станция ва линия ускунасининг нархи киради.

Телефон тармоғидан фойдаланишнинг тақдим этилиши тўловида охириги тақсимлаш қурилмасидан телефон розеткасигача бўлган шаҳар телефон тармоғида узунлиги 20 м дан кўп бўлмаган ва қишлоқ телефон тармоғида узунлиги 40 м дан кўп бўлмаган абонент линиясининг нархи ҳисобга олинади.

Бепул қўшимча телефон алоқаси хизматларига қуйидагилар киради:

а) телефон тармоғининг таъмирлаш бюросини чақириш;

б) чақирилаётган абонентнинг аҳоли пункти/оператори коди тўғрисида маълумотнома бериш;

в) чақирилаётган мамлакат ва чақирилаётган аҳоли пунктнинг халқаро коди тўғрисида маълумот бериш;

г) маҳаллий ва халқаро телефон алоқаси хизматлари учун тарифлар тўғрисида маълумот бериш;

д) автоматик телефон алоқасидан фойдаланиш тартиби тўғрисида маълумот бериш;

е) халқаро телефон боғланишни буюртма қилиш учун буюртма бериш хизматларини чақириш индекслари тўғрисида маълумот бериш.

Мазкур бандда кўрсатилган бепул хизматлар рўйхати камайтирилиши мумкин эмас.

47. Ушбу Қоидаларда кўрсатилган қўшимча телефон алоқаси хизматлари рўйхати (бепул ёки пуллик) қонун ҳужжатлари талабларини ҳисоб-

га олган ҳолда оператор ва провайдерга тегишли бўлган телекоммуникация тармоқлари ва воситаларининг техник имкониятларидан келиб чиқиб ўзгартирилиши ёки тўлдирилиши мумкин.

48. Таксофон орқали қуйидаги пуллик хизмат турлари кўрсатилади:

а) маҳаллий телефон сўзлашувлари;

б) шаҳарлараро телефон сўзлашувлари;

в) халқаро телефон сўзлашувлари;

г) ахборот-маълумот хизмати оператор-телефонистлари билан телефон алоқаси.

2-§. Шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш

49. Шаҳарлараро ва халқаро телефон боғланиш автоматик хизмат кўрсатиш тизими, буюртма хизмат кўрсатиш тизими ва дарҳол хизмат кўрсатиш тизими бўйича амалга оширилиши мумкин.

50. Оператор ва провайдер автоматик алоқа йўналишларининг борлиги, шаҳарлар кодлари тўғрисида ва автоматик телефон алоқасидан фойдаланиш тартиби тўғрисида фойдаланувчиларни хабардор қилишга мажбур (ОАВ, маълумот-ахборот хизматлари, Интернет тармоғи орқали, сўзлашув пунктларида).

51. Буюртма хизмат кўрсатиш тизимида чақираётган шахсга буюртмани қабул қилиш вақтида шаҳарлараро ва халқаро телефон боғланишга берилган буюртмани бажариш муддати хабар қилиниши керак.

Буюртма чақираётган шахснинг ихтиёрига қўра ёки буюртманинг амал қилиш муддати тугаши билан бекор қилиниши мумкин.

52. Буюртма бўйича шаҳарлараро телефон боғланиш тақдим этилиши керак бўлган вақт оператор (провайдер) томонидан мустақил равишда белгиланади, аммо буюртма қабул қилинган пайтдан бошлаб ёки чақираётган шахс томонидан сўзлашув учун белгиланган вақтдан бошлаб бир соатдан ошмаслиги керак. Кўрсатилган вақт тугаши билан чақираётган шахснинг розилиги билан бажарилмаган буюртма ушбу Қоидаларнинг 55-бандига мувофиқ бошқа вақтга кўчирилади ёки бекор қилинади.

Буюртма бўйича халқаро телефон боғланиш тақдим этилиши мумкин бўлган вақт оператор (провайдер) томонидан мустақил равишда белгиланади ва буюртмани қабул қилиш вақтида фойдаланувчига етказилади.

Чақираётган шахснинг талаби бўйича буюртма хизмат кўрсатиш тизимида шаҳарлараро ва халқаро телефон боғланишлар буюртма қабул қилинган вақтдан бошлаб 30 дақиқа (шошилинч буюртма) ичида тақдим этилиши мумкин. Шошилинч буюртмалар қабул қилинадиган йўналишлар рўйхати оператор (провайдер) томонидан белгиланади ва фойдаланувчилар эътиборига ҳавола қилинади.

53. Шаҳарлараро ва халқаро телефон боғланишга буюртма хизмат кўрсатиш тизимида буюртманинг амал қилиш муддати чиқувчи станция учун маҳаллий вақт билан соат 08:00 да тугайди.

а) телефон аппаратида телефон аппаратига телефон боғланишлар учун — буюртма берилган кундан кейинги кунга;

б) шахсий телефон боғланишлар ва конференц-алоқа учун — буюртма берилган кундан кейин иккинчи кунга.

Халқаро телефон боғланиш учун буюртманинг амал қилиш муддати яна 8 соатга узайтирилиши мумкин, агар бу тегишли станциялар ёки эксплуатация қилиш ва трафикнинг ўтиш вақтидаги фарқ сабабли зарур деб тан олинган бўлса.

54. Шаҳарлараро телефон алоқа технологик жараёнларида ягона ҳисобга олиш-ҳисобот (технологик) вақт — маҳаллий вақт қўлланилади.

Халқаро телефон алоқасида ҳисобга олиш-ҳисобот вақти миллий алоқа маъмуриятларининг халқаро келишувлари билан белгиланади.

55. Фойдаланувчиларга шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқаси хизматларини кўрсатишнинг техник имконияти бўлмаганда оператор (провайдер) сўзлашувлар сони ва уларнинг давомийлигига чекловларни киритади, буюртма ва дарҳол хизмат кўрсатиш тизимида алоқа тўлиқ бўлмаганда — буюртмаларни қабул қилишни рад этади.

Шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқаси хизматларига чекловлар киритилганлиги тўғрисида фойдаланувчи буюртмани қабул қилиш вақтида ёки буюртма ва дарҳол хизмат кўрсатиш тизимларида телефон боғланиш тақдим этилаётган вақтда хабардор қилиниши керак.

Телефон алоқасидан фойдаланишда узоқ муддатли чекловлар юзага келган ҳолда оператор (провайдер) бу ҳақда ОАВ, маълумот хизматлари ёки телекоммуникация хизматларидан оммавий фойдаланиш пунктларида эълон беришдан фойдаланиб фойдаланувчиларни хабардор қилиш чораларини кўриши керак.

56. Буюртма хизмат кўрсатиш тизимида телефон боғланишини тақдим этиш навбати сўзлашув тоифасига, буюртманинг шошилишчли эканлигига ва келиб тушиш вақтига боғлиқ бўлади.

57. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида оператор-телефонист ёрдамида тақдим этиладиган шаҳарлараро телефон сўзлашувларининг қуйидаги тоифалари белгиланган:

хар қандай навбатдан ташқари ва алоҳида пароллар бўйича;

ҳукуматга оид;

оддий.

58. «Хар қандай навбатдан ташқари» тоифа бўйича сўзлашувлар фақат қонун ҳужжатларига мувофиқ, амалдаги оддий тариф бўйича ҳақ тўлаган ҳолда абонент томонидан кўрсатилган исталган телефон бўйича бундай сўзлашувларни олиб бориш ҳуқуқидан фойдаланадиган мансабдор шахсларга тақдим этилади. Абонентнинг талабига кўра сўзлашувлар алоқанинг ишлаш жадвалини бузган ва қуйи тоифадаги бўлиб ўтаётган сўзлашувни узиб қўйган ҳолда тақдим этилади.

59. «Хар қандай навбатдан ташқари» тоифасидаги буюртмалар билан бир қаторда «Фалокат» пароли бўйича сўзлашувларга буюртмалар бажарилади. Ушбу пароль бўйича сўзлашувлар амалдаги оддий тариф бўйича

ҳақ тўлаган ҳолда фойдаланувчи томонидан кўрсатилган исталган телефондан, шунингдек, сўзлашув пунктидан тақдим этилади. Ҳалокатга учраган денгиз, дарё ва ҳаво кемаларидан хабарларни узатиш учун шаҳарлараро телефон сўзлашувларига тўлов ундирилмайди.

60. Операторларга шартнома асосида тўланган вақтинча амал қилувчи паролларни киритиш ҳуқуқи берилади. Пароллар бўйича буюртмалар оддий тоифадаги буюртмалардан олдин берилади.

61. «Ҳукуматга оид» тоифасидаги шаҳарлараро телефон сўзлашувлари «ҳар қандай навбатдан ташқари» сўзлашувларидан кейин алоқанинг ишини бузмасдан ва бўлиб ўтаётган сўзлашувларни узиб қўймасдан амалдаги оддий тариф бўйича тақдим этилади. Сўзлашувлар фақат бундай сўзлашувларни олиб бориш ҳуқуқи берилган мансабдор шахсларга ва фақат рўйхатга олинган телефонлардан тақдим этилади.

62. Ҳеч бир бошланган сўзлашув оператор (провайдер) томонидан узиб қўйилиши мумкин эмас, «Ҳар қандай навбатдан ташқари» тоифасидаги ва «Ҳалокат» паролли бўйича сўзлашувни тақдим этиш зарур бўлган ҳоллар бундан мустасно. Сўзлашув тугаганидан кейин фойдаланувчига узиб қўйилган сўзлашувни тугатиш имкони берилади.

63. Буюртма бўйича билдиришномали телефон боғланишлар сўзлашув учун белгиланган вақтни ҳисобга олган ҳолда тарифидан қатъи назар ушбу (буюртма) тоифадаги буюртмалар ичидан энг биринчи навбатда тақдим этилади.

64. Шаҳарлараро ва халқаро телефон боғланишга буюртмани қабул қилишда дарҳол хизмат кўрсатиш тизимида абонент телефон гўшагини қўймасдан, шу заҳоти, амалдаги оддий тариф бўйича чақирилаётган абонент билан телефон орқали боғланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида дарҳол хизмат кўрсатиш тизими техник воситаларнинг тайёрлик даражасига қараб киритилади.

3-§. Телекоммуникация тармоқларида ахборот-маълумот хизматларини кўрсатиш

65. Маҳаллий телекоммуникация тармоқларида ахборот-маълумот хизматларининг қуйидаги турлари кўрсатилади:

учта ёки тўртта сонли рақамдан фойдаланиб, ахборот-маълумот хизматлари;

фойдалана олиш учун махсус хизмат кўрсатиш боғламасида қисқа рақамлари ажратиладиган ахборот-маълумот хизматлари;

фойдалана олиш учун абонент рақамлари ажратиладиган ахборот-маълумот хизматлари.

66. Ахборот-маълумот хизматларидан фойдалана олиш учун рақамлар ажратилиши телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган томонидан тасдиқланадиган рақамлаш тизими ва режасига мувофиқ амалга оширилади.

67. Қуйидагилар ахборот-маълумот хизматларининг асосий вазифалари ҳисобланади:

а) фойдаланувчиларга маълумотлар бериш:

маҳаллий телекоммуникация тармоқларининг телефон рақамлари (таш-килотлар, муассасалар ва корхоналар телефонлари) тўғрисида;

қўшимча телефон алоқа хизматларини кўрсатувчи ташкилотларнинг телефон рақамлари тўғрисида;

маҳаллий телефон тармоқларининг телефон узеллари таъмирлаш бю-росининг телефон рақамлари тўғрисида;

б) манзилли, муассасавий, қўл ва электрон картотекаларини яратиш ҳамда уларга маҳаллий телекоммуникация тармоқларини реконструкция қилиш билан боғлиқ барча ўзгаришларни ўз вақтида киритиш;

в) телефон маълумотномаларини тайёрлаш.

68. Оператор (провайдер) телекоммуникация хизматларини кўрсатиш билан боғлиқ бўлган ахборотни абонентларга тақдим этиш мақсадида ах-борот-маълумот бериш бўйича хизмат кўрсатиш тизимини яратади.

Қуйидаги маълумотлар оператор (провайдер) томонидан абонентнинг сўровига мувофиқ 24 соат мобайнида ҳеч қандай чекловларсиз тақдим эти-лиши шарт:

маълумотлар узатиш тармоғининг кўрсатиладиган хизматлари тўғриси-даги;

маълумотлар узатиш тармоғидан фойдаланиш хизматларига бўлган тарифлар тўғрисидаги;

абонентга унинг шахсий ҳисобварағининг ҳолати ва маълумотлар уза-тиш тармоғи хизматларидан фойдаланиш ҳақини тўлаш бўйича қарздорлик тўғрисидаги, жумладан, абонентга уланган хизматлар (маълумотлар узатиш вақти, тезлиги, олинган ва (ёки) узатилган ахборот ҳажми, шунингдек, лимитланган трафикли тарифлардаги трафик қолдиғи) тўғрисидаги;

техник носозликлар тўғрисидаги.

69. Операторларнинг (провайдерларнинг) фаолияти йўналишлари ва вазифаларига мувофиқ ахборот-маълумот хизматлари томонидан оператор-ларнинг (провайдерларнинг) техник имкониятларидан келиб чиқиб бошқа ахборот ҳам берилиши мумкин.

70. Операторлар (провайдерлар) ахборот-маълумот хизматлари кўрса-тишда қуйидаги функцияларни амалга оширади:

берилаётган ахборот сифатининг ишлаб чиқариш назорати;

белгиланган шакллар бўйича бирламчи ҳисоб ва ҳисоботни юритиш;

кўп сменали иш графигини ҳисобга олиб кадрларни жой-жойига қўйиш; кадрларни ўқитиш ва малакасини ошириш;

маълумотнома картотекаларини эксплуатация қилиш ва юритиш;

маълумотнома картотекаларига тузатишлар киритиш учун ахборот олиш мақсадида маҳаллий телекоммуникация тармоқларининг телефон узел-лари билан ўзаро ишлаш;

эксплуатация қилиш қоидалари ва йўриқномаларига мувофиқ техник воситаларни эксплуатация қилиш;

меҳнатни илмий ташкил қилиш, меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсиз-лик техникасига доир чора-тадбирларни ўтказиш.

71. Маҳаллий телекоммуникация тармоқларининг ахборот-маълумот хизмати маълумот хизматининг махсус аппаратураси базасида ташкил қилинади, унинг таркибига коммутация ускунаси оператор-телефонистлар столлари, картотека ускунаси, диспетчер ва ишлаб чиқариш назорати пульталари кирази.

72. Ахборот-маълумот хизматлари шаҳарлар, туманлар, ташкилотлар жойлашган кўчалар номларидаги ўзгаришлар тўғрисидаги маълумотларни киритиб, ўз маълумотлар базасини ўз вақтида янгилашлари керак.

73. Чакирув келиб тушганда оператор-телефонист дарҳол ва аниқ ўзининг шахсий рақамини айтиши керак (масалан, «бешинчи», «ўттиз саккизинчи» ва ҳ. к.). Агар фойдаланувчи жавоб бермаса, «Маълумотнома хизмати жавоб беради» деб такрорлайди. Иккинчи марта ҳам жавобни олмагандан кейин, оператор-телефонист алоқани узишга ҳақли. «Ҳа», «Эшитаман», «Алло» ва б. сўзларни айтишга рухсат берилмайди.

74. Оператор-телефонист ёнида ишлаётган телефончи операторга халақит қилмаслик учун овозни баландламасдан талаб қилинаётган ахборотни аниқ ва равшан бериши керак.

75. Оператор-телефонист фақат фойдаланувчи унга берилган ахборотни тўғри такрорлагандан кейингина алоқани узишга ҳақлидир. Агар фойдаланувчи ахборотни нотўғри такрорлаган бўлса, оператор-телефонист уни такрорлашга мажбур.

76. Оператор-телефонист биринчи талаб бўйича фойдаланувчига ўзининг шахсий рақамини такрорлаши керак.

77. Оператор-телефонист фойдаланувчилар билан хушмуомалали бўлиши, ҳеч қандай танбеҳлар билдирмаслиги ва у билан айтишмаслиги керак.

78. Фойдаланувчилар шикоят қилганда оператор-телефонист уларни дарҳол катта оператор-телефонист билан улаши керак.

79. Оператор-телефонист маълумот берилаётган материални, картотеканинг тузилиши ва маълумот материалларининг унда жойлашиш принципларини яхши билиши керак. Оператор-телефонист барча махсус хизматлар рақамларини (101, 102, 103, 104, 1050) ёддан билиши керак.

80. Агар оператор-телефонист маълумотни беришга қийналса, у фойдаланувчига: «Илтимос, бир оз кутиб тулинг» деб катта оператор-телефонистга мурожаат қилиши шарт. Катта оператор-телефонистнинг тушунтиришларини олиб, кутиб турган фойдаланувчига хизмат кўрсатади. Маълумот олиш учун ёнида ишлаётган оператор-телефонистга мурожаат қилиш қатъиян ман қилинади.

81. Оператор-телефонист фойдаланувчи сўровини эътибор билан эшитиши ва зарур бўлганда берилган саволни такрорлашини сўраши керак: «Илтимос, маълумотни қайтаринг» ёки «Илтимос, аниқроқ қайтаринг». Агар иккинчи бор сўровдан кейин оператор-телефонист фойдаланувчини деярли эшитмаса ёки умуман эшитмаса, у: «Сизни эшитмаяпман, илтимос қайта кўнғироқ қилинг» деб жавоб бериши керак.

82. Агар фойдаланувчи саволни нотўғри ифодалаган бўлса, оператор-телефонист фойдаланувчидан унга айнан қандай ахборот кераклигини аниқ-

лаштиришни хушмуомалалик билан сўраши ва шундан кейин яна маълумот хизматини кўрсатиши керак.

83. Агар фойдаланувчи ушбу хизматга тегишли бўлмаган ахборот беришни сўраса, у ҳолда унга тегишли ахборот-маълумот хизматларининг телефон рақамларини айтиш керак.

84. Телефон рақамлари тўғрисидаги ахборотни бераётганда телефоннинг бешта белгили рақамини оператор-телефонист шундай айтиши керак: битта рақам алоҳида ва қолган тўртта рақамлар иккитадан. Масалан, 5-44-32 — беш, қирқ тўрт, ўттиз икки. Телефоннинг еттита белгили рақами шундай айтилади: учта рақам бирга ва тўртта рақам иккитадан. Масалан: 71 278-34-23 — етти бир, икки етти саккиз, ўттиз тўрт, йигирма уч (50 дан 99 гача қўшиб рақамлар рақамларга ажратган ҳолда айтилади: 2-75-58 — икки, етти беш, беш саккиз).

85. Агар фойдаланувчи телефон шикастланганлиги тўғрисида хабар қилмоқчи бўлса, оператор-телефонист қайси телефон рақами шикастланганлигини сўраши шарт ва фойдаланувчига телефон алоқа узелининг тегишли автоматлаштирилган таъмирлаш бюросининг рақамини хабар қилиши керак.

86. Оператор-телефонист қуйидаги ҳолларда фойдаланувчини катта оператор-телефонист билан улашга мажбур:

оператор-телефонист фойдаланувчи саволини тушунмаганда;

оператор-телефонист маълумот материалида фойдаланувчига керак бўлган ахборотни топа олмаганда;

фойдаланувчи шикоят билан мурожаат қилганда;

фойдаланувчи томонидан берилган савол маълумот хизматининг ваколатига кирмаганда.

87. Ахборот-маълумот хизматининг оператор-телефонисти қуйидаги ҳолларда маълумот беришни рад этишга ҳақли:

корхона, муассаса, ташкилотнинг тўлиқ, қисқартирилган ёки шартли номи кўрсатилмаган;

якка тартибда фойдаланиладиган хонадон телефони абонентининг исм-шарифи ёки манзили айтилмаган бўлса, маълумот материалида эса, шу фамилиядаги шахслар кўп бўлса;

жамоа бўлиб фойдаланиладиган хонадон телефон ўрнатилган аниқ манзил кўрсатилмаган бўлса;

маълумот материалида сўралаётган ахборот бўлмаса;

фойдаланувчи унга маълумот хизмати бўйича иккитадан ортиқ маълумотлар беришни сўраса, бунда оператор-телефонист фойдаланувчига у маълумот хизматини иккинчи бор чақирганлигини айтиши керак.

4-§. Телефон тармоқларида қўриқлаш қурилмасини ўрнатиш ва хизмат кўрсатиш

88. Телефон тармоқларида сигнализация ускуналарини ўрнатиш ва уларга техник хизмат кўрсатишни ташкил этиш қонун ҳужжатларида бел-

гиланган тартибда ваколатли органлар (бундан буён матнда қўриқлаш хизмати деб юритилади) томонидан амалга оширилади.

89. Юридик ва жисмоний шахсларга қарашли корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, хонадонлар ҳимоя қилиш объектлари ҳисобланади.

90. Телефон станцияларини лойиҳалаш ва реконструкция қилишда қўриқлаш сигнализацияси аппаратини жойлаштириш учун кроссда ва кросс яқинида, маҳаллий шароитларни ҳисобга олган ҳолда, технологик лойиҳалашнинг нормативларига мувофиқ майдонли аппаратура хонасини жиҳозлаш кўзда тутилиши лозим.

Оптик толали алоқа линиялари орқали ташкил этилган кичик сифимли телефон станцияларида қўриқлаш сигнализация аппаратуралари алоҳида шкафларда ўрнатилади.

91. Хавфсизлик сигнализация тизимининг таркибига хабарларни узатиш тизимлари рамкаларига абонент линияларини кроссировка қилиш ишлари 5 кун муддат ичида телефон тармоқлари ҳисобидан амалга оширилади.

Ҳимоя бўлаклари ва кросснинг станцион рамкаларидан қўриқлаш сигнализацияси рамкаларигача бўлган кроссировкаси телефон тармоқлари ходимлари томонидан амалга оширилади.

92. Қўриқланадиган объектлардаги абонент линияларининг телефон розеткасига хабарларни узатиш тизимларининг якунловчи (терминал) қурилмаларини улаш қўриқлаш хизмати томонидан амалга оширилади.

93. Хабарларни узатиш тизимлари ускуналарига техник хизмат кўрсатиш билан шуғулланувчи қўриқлаш хизматининг мутахассисларига хабарларни узатиш тизимлари ускуналари ўрнатилган телефон станциялари биноларига кириш учун телефон тармоқлари маъмурияти томонидан махсус гувоҳномалар ёки рухсатномалар берилади.

94. Кечки ва тунги пайт, таътил ва дам олиш кунлари қўриқлаш хизмати ходимларининг кўрсатилган биноларга киришлари телефон тармоқлари диспетчерининг рухсати асосида бўлади.

Қўриқлаш хизмати ходимлари бажарадиган ишлар телефон тармоқлари ходимлари томонидан назорат қилинади. Қўриқлаш бошқармаси ходимлари томонидан бажарилган барча ишлар махсус журналда қайд этилиши лозим.

95. Телефон линияларидан қўриқлаш мақсадида фойдаланилаётган абонентларнинг абонент карталарида қўриқлаш пульти белгиси бўлиши, рамка рақами ва сигнализация штифти кўрсатилиши лозим.

96. Объектларни қўриқлаш даври мобайнида абонент линияларини кроссдан текшириш фақатгина қўриқлаш хизматининг буюртмасига биноан амалга оширилади. Текширув учун буюртмалар бошқа шахслардан қабул қилинганда, кўрсатилган линиялар текшируви қўриқлаш сигнализацияси ўчирилганидан кейин, фақатгина қўриқлаш хизматининг рухсати билан амалга оширилади.

97. Қўриқлаш сигнализациялари учун ишлатиладиган тақсимлаш жавонлари, кути, бокс ва громполоса штифтлари телефон тармоқлари ходимлари томонидан бўёқ билан маркирланиши (белгиланиши) лозим.

98. Телефон станцияси кросслари ва линияларда таъмирлаш ҳамда профилактика ишлари ўтказилганда, қайта пайка қилинганда ва кабелларни алмаштириб қайта уланганда (станция ва линия иншоотларида) телефон тармоқлари ходимлари учун телефон линияларининг маркирланган симлари жуфтлиги жойма-жой алмаштирилишига, шунингдек, улардан хизмат алоқаси учун фойдаланилишига рухсат берилмайди.

99. Қўриқлаш сигнализацияси учун ишлатиладиган линияларда профилактик режа асосида иш олиб боришлари тўғрисида телефон тармоқлари ходимлари қўриқлаш хизмати иш бошланишидан уч кун, ишлар шошилиш (режадан ташқари) бажарилиши керак бўлганда бевосита мазкур ишлар бажарилишидан олдин огоҳлантиради.

100. Қўриқлаш хизмати буюртмасига биноан, алоқа линиялари параметрлари ўлчовини телефон тармоқлари 15 кун ичида амалга оширади. Зарур бўлганда, қўриқлаш хизматининг мутахассислари ўлчовларда қатнашадилар. Телефон тармоқлари линиялари параметрларини белгиланган нормаларга мувофиқлаштиришни таъминлайди ёки техник имконият мавжуд бўлганда линияларни алмаштиради.

101. Қўриқлаш сигнализацияси юзага келиши билан боғлиқ бўлган сабаб туфайли телефон алоқаси бузилган бўлса, телефон тармоқлари ходимлари бу ҳақда қўриқлаш хизматига хабар беради ва қўриқлаш хизмати ходимлари билан биргаликда носозлик сабабини икки соат ичида аниқлаб, уни бартарф этиш чораларини кўради.

Қўриқлаш сигнализациясининг уч соатдан ортиқ вақт оралиғидаги носозлик, телефон алоқасининг сифатли ишлашига таъсир кўрсатган ҳолда, телефон тармоқлари ходимлари қўриқлаш сигнализациясини телефон линиясидан узиб қўяди.

102. Марказий кузатув пултлари ва телефон станциясини боғлайдиган тўғри симлари бўлган кабеллар шикастланиши ёки таъмирланиши вақтида телефон тармоқлари томонидан техник имконият мавжуд бўлса уч соат ичида захира алоқаси тақдим этилади. Бундай имконият мавжуд бўлмаган ҳолда шикастланишлар белгиланган муддатларга мувофиқ, қўриқлаш хизматини хабардор қилган ҳолда бартараф этилади.

Қўриқлаш сигнализацияси учун фойдаланиладиган абонент телефон линияларидаги шикастланишлар, телефон тармоқлари ходимлари томонидан биринчи навбатда бартараф этилади.

103. Абонент линияларини қайта улаш, жуфтлик схема бўйича телефонларни ёқиш ҳамда қўриқлаш сигнализацияси фаолиятини тўхтатиб, телефонлар жойини алмаштириш қўриқлаш хизмати раҳбариятини олдиндан ёзма равишда огоҳлантирган ҳолда телефон тармоқлари томонидан амалга оширилади. Бунда қўриқлаш сигнализацияси аппаратурасини улаш учун тўлов ундирилмайди.

104. Қўриқлаш сигнализацияси учун телефон линияларидан фойдаланганда рўйхатдан ўтказиш ва абонент тўловлари амалдаги тарифларга мувофиқ қўриқлаш хизматидан ундирилади.

105. Қўриқлаш хизматига уланган объектлар телефонлари ўчирилганида

ёки абонент мазкур Қоидаларни бузганлиги сабабли алоқа хизмати кўрсатилишидан тўхтатилганда, бу ҳақда кросс ходимлари қўриқлаш хизматини огоҳлантиради.

5-§. Телеграф алоқаси хизматларини кўрсатиш

106. Операторлар қуйидаги телеграф хизматларини кўрсатади:

телеграммалар қабул қилиш, юбориш;
абонент телеграф тармоғи бўйича сўзлашувлар олиб бориш;
«телекс» тармоғи бўйича сўзлашувлар олиб бориш;
телеграф каналларини ижарага бериш;
қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа хизматлар.

107. Телеграф алоқасидан фойдаланилганда телеграммаларнинг қуйидаги турларидан фойдаланилади:

«топширилганлиги тўғрисидаги хабарнома билан»;
«почта орқали буюртмали» етказиб бериш билан»;
«жўнатувчи томонидан кўрсатилган муддатда етказиб бериш билан»;
«бадий бланкда етказиб бериш билан»;
«тасдиқланган»;
«жавоби тўланган»;
«схемали»;
«криптограмма»;
«перфотасмадаги криптограмма».

108. Телеграммалар ишлов берилишига қараб қуйидаги тоифаларга бўлинади:

оддий;
шошинч;
тоифадан ташқари;
навбатдан ташқари;
олий ҳукуматга оид;
ҳукуматга оид.

Телеграммаларга ишлов бериш уларнинг тоифаларига мувофиқ амалга оширилади.

109. Ишлов беришдаги мутлақ устунлик денгиз, ер, ҳавода ва космик фазода инсон ҳаётининг хавфсизлигига тегишли, шунингдек, муҳофаа ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш чора-тадбирларини ўтказиш, йирик авариялар, фалокатлар, эпидемиялар тўғрисидаги хабарлар бўлган телеграммаларга берилади.

110. «Оддий» телеграммаларга тоифаси тўғрисида белгиси бўлмаган телеграммалар киради.

111. «Шошинч» тоифасига шошинч тарифлар бўйича тўланадиган телеграммалар киради.

112. «Тоифадан ташқари» телеграммаларига «Ҳаво» («Воздух»), «Ракета», «Мобилизацион», «Самолёт» белгилари бўлган телеграммалар киради.

113. «Навбатдан ташқари» телеграммаларга «Авария», «Шторм», «Авиа» белгилари бўлган телеграммалар киради.

«Авария» белгили телеграммага — ҳаво ва дарё флотларида, темир йўлларда ва автотранспортда, саноат корхоналаридаги ҳодисалар ва алоқа воситаларининг ҳолати, ҳалокатлар, авариялар тўғрисидаги телеграммалар киради.

«Шторм» белгили телеграммага — ҳаво ва дарё флотлари, темир йўл ва автомобиль транспорти учун хавфли об-ҳаво ҳодисалари (бўрон, тўфон, туман ва ҳ. к.), шунингдек, табиий офатлар (зилзила, тошқин, ўрмон ёнғинлари ва бошқалар) тўғрисидаги огоҳлантириш телеграммалари киради.

«Авиа» белгили телеграммага — самолётларнинг учиши, келиши ва мажбурий қўниши тўғрисидаги хабарлар, шунингдек, об-ҳаво тўғрисида маълумотли телеграммалар киради.

«Хукуматга оид» ва «Олий ҳукуматга оид» телеграммаларини бериш ҳуқуқидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган рўйхатга мувофиқ мансабдор шахслар фойдаланади.

114. «Топширилганлиги тўғрисидаги хабарнома билан» телеграммани юбораётганда жўнатувчи белгиланган жойда телеграммани 24 соат ичида, телеграф иши жадвал бўйича сеанслар билан амалга ошириладиган пунктларга манзилланган телеграммалар учун телеграммани қабул қилган пайтдан бошлаб 48 соат ичида топширилиши тўғрисида хабарномани олади.

115. «Жавоби тўланган» телеграммалар адресатнинг жўнатувчига у томонидан тўланган ахборот ҳажмидаги тўланган жавобини таъминлайди.

«Топширилганлиги тўғрисидаги хабарнома билан», «жавоби тўланган», «банклардан ўтказма» турдаги телеграммалар фақат Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қабул қилинади.

116. «Почта орқали буюртмали етказиб бериладиган» телеграммалар алоқа корхоналари бўлмаган аҳоли пунктларига манзилланади. Бундай телеграммалар адресатга шахсан қўлига топшириб етказилади, бу телеграмманинг ўтиш вақтини узайтиради.

117. «Жўнатувчи томонидан кўрсатилган муддатда етказиб бериш билан» телеграммалари адресатга жўнатувчи томонидан кўрсатилган муддатда телеграммани етказиб беришни таъминлайди ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларига, республиканинг вилоят ва туман марказларига юбориш учун етказиб бериш санасидан камида бир сутка олдин алоқа корхоналари томонидан қабул қилинади.

118. «Бадий бланкларда етказиб бериш билан» телеграммалари жўнатувчининг хоҳишига кўра телеграммалар адресатларига бадий бланкларда етказиб бериш билан қабул қилинади. Бундай телеграммалар фақат телеграф алоқаси бўлган пунктларга манзилланиши мумкин.

119. «Тасдиқланган» телеграммаларида алоқа корхонаси телеграммада хабар қилинаётган қандайдир фактни, жўнатувчининг имзосини ёки телеграммада юборилаётган ишончномани тасдиқлаши мумкин.

Истеъмолчи телеграммада хабар қилинаётган фактни тасдиқловчи расмий маълумотномани, гувоҳномани ёки бошқа ҳужжатни тақдим этиши керак.

Тасдиқланган телеграммалар белгиланган тартибда расмийлаштирилади.

120. «Схемали» телеграммалар айнан бир хил матнни алоқа корхонаси томонидан олдиндан тузилган, рўйхатдан ўтказилган ва киритилган схема бўйича турли телеграф пунктларига узатилишини таъминлайди. Схемали телеграммалар юридик шахслар томонидан берилиши мумкин.

121. Телеграф жўнатмаларини манзиллаш Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тили ҳақида»ги Қонунига мувофиқ амалга оширилади.

Давлатлараро ахборот ва жўнатмалар икки томонлама битимлар, шунингдек, халқаро битимлар ва шартномалар билан белгиланган тилларда ишлов берилади.

Телеграмманинг манзили:

хат-хабарлар Ўзбекистон Республикасида ҳудудда манзилланганда давлат ёки рус тилида, бундан ташқари, Қорақалпоғистон Республикасига қорақалпоқ тилида;

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлатларига юборилганда — рус тилида ёки белгиланган мамлакат тилида;

узоқ хориж мамлакатларига манзилланганда — белгиланган мамлакат тилида, лотин алифбоси ҳарфлари билан ёзилган бўлиши керак.

122. Телеграммалар очиқ (умумқабул қилинган) ёки шартли (кодланган) тилда ёзилиши мумкин. Агар ёзув давлат тилида ёки рус тилида тузилган бўлса, ҳарфлар ва рақамлар билан кўрсатилган завод, савдо белгилари ва маркалари ёки фақат рақамлардан иборат бўлган статистик ва бошқа маълумотларни ўз ичига олса, телеграмма очиқ (умумқабул қилинган) тилда ёзилган деб ҳисобланади. Жисмоний шахслардан телеграммалар фақат очиқ тилда (умумқабул қилинган) қабул қилинади.

Агар ёзув шартли белгилар ёки шартли қийматга эга бўлган оддий сўзлар ёрдамида тузилган бўлса, телеграмма шартли (кодланган) тилда ёзилади деб ҳисобланади. Бундай телеграммалар фақат юридик шахслардан қабул қилинади.

123. Таркибида ахлоқсиз, ҳақоратли ва инсон кадр-қимматини камситувчи сўзлар, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг хавфсизлиги ва давлат манфаатларига қарши қаратилган матн бўлган ҳамда фақат манзилдан иборат (матнсиз) телеграммалар қабул қилинмайди.

124. Республика ҳудудда истеъмолчиларга телеграф хизматларини кўрсатиш маҳаллий вақтни кўрсатган ҳолда амалга оширилади.

125. Алоқа корхоналарида телеграммани қабул қилиш белгиланган иш режимида мувофиқ амалга оширилади.

126. Алоқа корхоналари истеъмолчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини, телеграф хабарларининг сир сақланишини таъминлашлари шарт.

127. Телеграф тармоғидаги абонент телеграф станциялари ва телекс тармоқлари истеъмолчиларга тармоғига ва телекс тармоғига уланган корхоналар ва ташкилотлар ўртасида тўғридан-тўғри сўзлашувларни олиб бориш ва ахборотни узатиш имконини яратиб беради. Истеъмолчиларнинг абонент қурилмаларини абонент телеграф станциясига ва телекс халқаро тармоғига улаш истеъмолчилар ва алоқа корхоналари ўртасида тузилган шартномалар билан расмийлаштирилади.

128. Телеграф каналлари алоқа корхонаси ва истеъмолчи ўртасидаги шартнома асосида ижарага берилади. Телеграф каналларини ижарага бериш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

129. Истеъмолчининг хоҳишига кўра алоқа корхонаси томонидан қуйидаги қўшимча телеграф алоқа хизматлари кўрсатилиши мумкин:

а) истеъмолчининг оғзаки аризалари бўйича:

берилган телеграммани бекор қилиш ёки телеграммани юборишдан аввал унинг манзилини ўзгартириш;

телеграммани адресатга етказилган (Ўзбекистон Республикаси ҳудудида) кундан кейин 2 ой ичида унинг топширилганлигининг тасдиғини олиш;

«талаб қилингунга қадар» белгиси билан манзилланган телеграммаларни белгиланган бир ой муддатдан ташқари, кейинги бир ой мобайнида сақлаб туриш;

телеграмма берилган кундан бошлаб икки ой мобайнида телеграмманинг тасдиқланган нусхасини олиш;

б) истеъмолчининг ёзма аризаси бўйича:

телеграммани бошқа манзилга қайта жўнатиш ёки етказиб бериш;

телеграммаларни почта қутиларида ва абонент шкафларида қолдириш;

ўзларининг телеграммалари, шу жумладан, телеграмма жўнатувчиларининг манзиллари тўғрисидаги барча маълумотларни жўнатувчиларга ва адресатларга бериш.

130. Алоқа корхоналари мазкур Қоидаларга зид бўлмаган ва амалда бажарилиши мумкин бошқа хизматларни ҳам кўрсатиши мумкин.

6-§. Маълумотларни узатиш тармоғи, шу жумладан, интернет хизматларини кўрсатиш

131. Маълумотлар узатиш тармоғи хизматлари рўйхати оператор ёки провайдер ҳамда абонент ўртасида тузиладиган маълумотлар узатиш тармоғи хизматларини кўрсатиш шартномасида белгиланган бўлиши керак.

132. Маълумотлар узатиш тармоғи орқали хизматларнинг қуйидаги турлари тақдим этилиши мумкин:

маълумотлар узатиш тармоғидан фойдаланиш (турли стандартлар бўйича), трафик транзити, шунингдек, маълумотлар узатишнинг халқаро тармоқларидан, жумладан, Интернетдан фойдаланиш;

реал вақтда ахборот ресурслари ва ахборот тизимларидан фойдаланиш;

электрон хабарлар қабул қилиш ва узатиш (шу жумладан, электрон почта);

конфиденциал ахборотни криптографик ва бошқача муҳофаза қилиш; кичик (қуйи) тармоқ ажратиш;

домен ва домен номлари тизимини рўйхатга олиш ва олиб бориш;

IP-адрес ажратиш ва тутиб туриш;

IP-телефония ва IP-телевидение (IPTV);

хостинг хизматлари.

Оператор ёки провайдер қонун ҳужжатларига мувофиқ маълумотлар узатиш тармоғининг бошқа хизматларини ҳам кўрсатиши мумкин.

133. Wi-Fi хизмати ташкилотчиси бўлган абонент-юридик шахс томонидан чекланган доирадаги фойдаланувчиларга бепул ёки пуллик асосда Wi-Fi хизматлари кўрсатиши мумкин. Фойдаланувчиларнинг чекланган доирасини аниқлаш шартлари Wi-Fi хизмати ташкилотчиси томонидан белгиланади. Wi-Fi хизматини кўрсатишда сессиянинг амал қилиш давомийлиги 24 соатдан ошмаслиги керак.

134. Wi-Fi хизмати ташкилотчиси ўз ҳудудида бепул Wi-Fi хизматини ташкил этиш оператор ёки провайдер билан тузилган шартномага мувофиқ оператор ёки провайдернинг аппарат-дастурий воситалари асосида амалга оширилиши мумкин.

135. Wi-Fi хизмати ташкилотчиси:

оператор ёки провайдер билан биргаликда, фойдаланувчиларнинг шахсини идентификациялаш ҳамда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда фойдаланилган веб-ресурслари (log-файллар) ҳисобини юритиш бўйича аппарат-техник чора-тадбирлар кўриши;

оператор ёки провайдер билан биргаликда, ахборот ресурслари ҳимоя қилинишини таъминлашга, Ўзбекистон Республикасининг мавжуд конституциявий тузумини, ҳудудий яхлитлигини зўрлик билан ўзгартиришга даъват этишга, уруш, зўравонлик ва терроризмни, шунингдек, диний экстремизм, сепаратизм ва фундаментализм ғояларини тарғиб қилишга, миллий, иркий, этник ёки диний адоват қўзғатувчи ахборотни, шунингдек, порнографияни тарғиб қилишга қаратилган ахборотнинг ва тарқатилиши қонун ҳужжатлари билан тақиқланган бошқа ахборотнинг тарқатилишига йўл қўймасликка қаратилган чораларни кўриши керак.

136. Wi-Fi хизмати абонент — юридик шахс томонидан кўрсатилган тақдирда, абонент — юридик шахс ва оператор (провайдер) ўртасида тузиладиган шартномада фойдаланувчиларга Wi-Fi хизмати тақдим этиши тўғрисида маълумот кўрсатилиши, шунингдек, фойдаланувчилар шахсини идентификациялаш бўйича кўриладиган чоралар белгиланиши зарур.

137. Фойдаланувчилар шахсини идентификациялаш мобил телефон рақами бўйича ёки шахсни тасдиқловчи ҳужжатдаги маълумотлар асосида амалга оширилган бошқа рўйхатдан ўтиш маълумотлари (авиачипталар, темир йўл чипталари, меҳмонхонада рўйхатдан ўтиш маълумотлари ва шу каби бошқа маълумотлар), шунингдек, Push-хабарлар (абонент қурилмаси экранда акс этувчи қисқа хабар) орқали амалга оширилиши мумкин.

Фойдаланувчини мобил телефон рақами бўйича идентификациялашда, фойдаланувчининг мобил телефон рақамига SMS-хабар воситасида бир марталик пароль (One Time Password — OTP) юборилади ва фойдаланувчи аутентификация қилинади. Бунда бир марталик парольнинг (One Time Password — OTP) активлик муддати чекланган бўлиши (10 дақиқадан кўп бўлмаслиги) керак.

138. Оператор (провайдер) Ўзбекистон Республикасининг «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ аба-

нентларга ўзи томонидан кўрсатиладиган маълумотлар узатиш хизматлари тўғрисида ўз вақтида зарур, тўғри ва тушунарли маълумот бериши шарт.

Оператор (провайдер) томонидан абонентга қуйидаги маълумотлар тақдим этилиши зарур:

операторнинг (провайдернинг) номи, почта манзили, фойдаланувчилар ва абонентлар билан ҳамкорлик қиладиган филиалларининг номи, улар жойлашган жой, иш тартиби ва алоқа телефонлари;

операторга (провайдерга) берилган лицензия рақами ва амал қилиш муддати;

маълумотлар узатиш тармоғи хизматларини кўрсатиш тартиби ва шартлари;

фойдаланиладиган абонент интерфейслари ва маълумотлар узатиш протоколлари;

маълумотлар узатиш тармоғи хизматларини кўрсатишдаги чекловлар; тариф режалари;

муайян тариф режаси, маркетинг кампаниялари доирасида ёки тадбирлар ўтказиш даврида маълумотлар узатиш тармоғидан фойдаланиш хизматларини тақдим этишда имтиёзлар ёки чегирмалар;

маълумотлар узатиш тармоғидан фойдаланишнинг бепул ва пуллик хизматлари рўйхати;

маълумотлар узатиш тармоғи хизматларига ҳақ тўлаш муддатлари ва шакллари;

абонентларнинг ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш тартиби;

ахборот-маълумот хизматининг ва техник таъминлаш хизматининг телефон рақамлари (мавжуд бўлганда);

ахборот-маълумот бериш бўйича хизмат кўрсатиш тизими тўғрисидаги маълумотлар;

маълумотлар узатиш тармоғи хизматларини кўрсатиш ҳудудларида техник имкониятлари мавжудлиги тўғрисидаги маълумотлар.

139. Оператор (провайдер) билан абонент ўртасида тузиладиган шартномада қуйидаги маълумотлар мажбурий равишда кўрсатилиши шарт:

шартнома тузилган жой ва сана;

операторнинг (провайдернинг) номи;

операторнинг (провайдернинг) ҳисобварағи реквизитлари;

операторга (провайдерга) берилган лицензия реквизитлари;

шартноманинг амал қилиш муддати;

абонент тўғрисидаги маълумотлар;

ҳисоб-китоб шакли ва тартиби;

томонларнинг ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва жавобгарлиги;

тариф режаси, хизматларнинг нархлари;

хизматнинг қайси технология бўйича тақдим этилиши;

шикастланишларни бартараф этиш муддатлари;

сифат кўрсаткичлари (маълумотлар узатишнинг максимал тезлиги, маълумотлар узатишнинг минимал кафолатланган тезлиги, маълумотлар узатиш кечикишининг максимал вақти);

форс-мажор ҳолати;

кўрсатиладиган хизматлар рўйхати (зарур бўлганда).

Шартномада томонлар ўртасидаги келишувга асосан қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа маълумотлар ҳам кўрсатилиши мумкин.

140. Абонент оператор (провайдер) билан шартнома тузганидан кейин, оператор (провайдер) уланиш усулига боғлиқ ҳолда, абонентга уланиш учун зарур параметрларни етказди (IP-адрес ва бошқа адрес реквизитлари), маълумотлар узатиш тармоғида ишлаш ва фойдаланиш тартиби тўғрисида йўл-йўриқ кўрсатади, фойдаланувчининг зарур ускунасини (компьютер, модем, факс) ва зарур дастурий таъминотни тавсия қилади.

141. Оператор (провайдер) маълумотлар узатиш тармоғи хизматларини кўрсатиш билан боғлиқ бўлган ахборотни абонентларга тақдим этиш мақсадида ахборот-маълумот бериш бўйича хизмат кўрсатиш тизимини яратади.

Қуйидаги маълумотлар оператор (провайдер) томонидан абонентнинг сўровига мувофиқ 24 соат мобайнида ҳеч қандай чекловларсиз тақдим этилиши шарт:

маълумотлар узатиш тармоғининг кўрсатиладиган хизматлари тўғрисидаги;

маълумотлар узатиш тармоғидан фойдаланиш хизматларига бўлган тарифлар тўғрисидаги;

абонентга унинг шахсий ҳисобварағининг ҳолати ва маълумотлар узатиш тармоғи хизматларидан фойдаланиш ҳақини тўлаш бўйича қарздорлик тўғрисидаги, жумладан, абонентга уланган хизматлар: маълумотлар узатиш вақти, тезлиги, олинган ва (ёки) узатилган ахборот ҳажми, шунингдек, лимитланган трафикли тарифлардаги трафик қолдиғи тўғрисидаги;

техник носозликлар тўғрисидаги.

7-§. Жамоат фойдаланиш жойларида интернет хизматларини тақдим этиш

142. Жамоат фойдаланиш жойининг интернет-провайдери қуйидаги хизматларни тақдим этиши мумкин:

а) Интернет тармоғидан фойдалана олиш;

б) Интернет тармоғига уланиш ва тармоқ ресурсларидан фойдаланиш масалалари бўйича маслаҳатлар;

в) жамоат фойдаланиш жойи интернет-провайдерининг компьютеридан файлларни фойдаланувчи компьютерига узатиш.

Жамоат фойдаланиш жойининг интернет-провайдери томонидан қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа хизматлар ҳам кўрсатилиши мумкин.

143. Тақдим этилаётган хизматлар учун тарифлар жамоат фойдаланиш жойининг интернет-провайдери томонидан мустақил равишда ўрнатилади.

8-§. Мобил алоқа хизматларини тақдим этиш

144. Абонентларга оператор (провайдер) томонидан кўрсатиладиган

мобил алоқа хизматларининг рўйхати операторга тегишли бўлган мобил алоқа тармоғининг техник имкониятларини ҳисобга олган ҳолда оператор (провайдер) томонидан белгиланади.

145. Абонентларга кўрсатиладиган мобил алоқа хизматлари шартнома шартларига, шунингдек, операторнинг (провайдернинг) хизматлар тўғрисидаги ахборотига мувофиқ бўлиши керак.

146. Оператор (провайдер) абонентга хизмат кўрсатиш зонасида мобил алоқа хизматларидан кечаю-кундуз фойдаланиш имконини таъминлашга мажбур.

147. Оператор (провайдер) ахборот-маълумот хизмати тизимида эга бўлиши ва пуллик ҳамда бепул ахборот-маълумот хизматларини кўрсатишга мажбур.

Оператор ёки провайдер тармоқ ичида унинг ахборот-маълумот хизматига бепул қўнғироқлар қилиш имконини таъминлаши керак.

148. Оператор (провайдер) пуллик ахборот-маълумот хизматларининг рўйхатини мустақил равишда белгилайди.

149. Оператор (провайдер) тақдим этиладиган хизматлар, уларни тақдим этиш ва мобил алоқа хизматларидан фойдаланиш тартиби, ушбу хизматларга тарифлар, мобил алоқадан фойдаланишда чекланишлар тўғрисида абонентларни, шунингдек, мобил алоқа хизматларини кўрсатиш учун шартномани тузиш истаги бўлган жисмоний ва юридик шахсларни хабардор қилишга мажбур.

Хизматларнинг пуллик эканлиги тўғрисида абонентларни олдиндан хабардор қилмасдан айрим пуллик хизматлар учун тўлов ундирилган ҳолда ушбу хатти-ҳаракат кўрсатилмаган хизматлар учун ундирилган тўловга тенглаштирилади.

Тарифлар, хизматларни кўрсатиш тартиби, ҳисоб-китоблар шакли ва тартиби ўзгарган ҳолда, оператор (провайдер) бу ҳақда оммавий ахборот воситалари орқали ва оператор (провайдер) томонидан танланган исталган бошқа усулда абонентни хабардор қилиши лозим.

Оператор тармоғида мобил алоқа хизматлари кўрсатилишининг тўхталишига олиб келадиган йирик авариялар юз берганда ҳамда учинчи шахс талаби бўйича ижара асосида ўрнатилган телекоммуникация иншоотларини кўчириш зарурати юзага келганда оператор (провайдер) абонентларни бу ҳақда, шунингдек, хизматларни кўрсатиш тикланишининг тахминий муддатлари тўғрисида оммавий ахборот воситалари орқали ёки оператор (провайдер) томонидан танланган исталган бошқа усулда хабардор қилишга мажбур.

9-§. Роуминг хизматини ташкил қилиш ва тақдим этиш

150. Мобил алоқанинг миллий роуминг хизмати юридик ва жисмоний шахслар — маҳаллий операторларнинг (провайдерларнинг) абонентларига улар Ўзбекистон Республикаси ҳудудида бўлганда хизмат кўрсатувчи операторларнинг (провайдерларнинг) хизмат кўрсатиш зонасида маҳаллий

операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш зонасининг ташқарисида улар фойдаланишлари учун тақдим этилади.

151. Мобил алоқанинг халқаро роуминг хизмати юридик ва жисмоний шахслар — маҳаллий операторларнинг (провайдерларнинг) абонентларига улар Ўзбекистон Республикасининг ҳудудидан ташқарида бўлганда хорижий операторлар — роуминг-шерикларнинг хизмат кўрсатиш зонасида ҳамда юридик ва жисмоний шахслар — хорижий операторлар — роуминг-шерикларнинг абонентларига улар Ўзбекистон Республикаси ҳудудида маҳаллий операторларнинг (провайдерларнинг) хизмат кўрсатиш зонасида бўлганда фойдаланиш учун тақдим этилади.

152. Миллий ва халқаро роуминг хизматлари, одатда, автоматик равишда амалга оширилади.

Автоматик роумингни ташкил қилишнинг имкони бўлмаганда «механик» ёки «пластик» роумингни ташкил қилишга йўл қўйилади.

Айнан битта оператор тармоғи ичида амалга ошириладиган технологик роуминг (мобил оператор томонидан бир давлатнинг бир ҳудудида қайд қилинган абонентга ўша давлатни бошқа ҳудудида ҳам телекоммуникация хизматлари тақдим қилиниши) роуминг хизмати ҳисобланмайди.

153. Автоматик роумингни ташкил қилишда Ўзбекистон Республикаси телекоммуникация тармоқларида қабул қилинган сигнализация тизимларининг тегишли протоколлари ва спецификацияларидан фойдаланиш керак.

154. Роуминг хизматини тақдим этиш мобил алоқа операторлари (провайдерлари) ўртасида роуминг тўғрисидаги шартнома асосида амалга оширилади.

155. Халқаро роумингни ташкил қилиш ва тақдим этиш шартномаси Ўзбекистон Республикаси мобил алоқа операторлари (провайдерлари) ва хорижий операторлар ўртасида, миллий роумингни эса — Ўзбекистон Республикаси мобил алоқа операторлари (провайдерлари) ўртасида тузилади.

156. Мобил алоқа операторлари (провайдерлари) ўртасида роуминг тўғрисидаги шартнома қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилади ва рўйхатга олинади.

157. Роуминг тақдим этиш учун роуминг тўғрисидаги шартноманинг амал қилиш муддати оператор (провайдер) лицензиясининг амал қилиш муддатидан ошмаслиги керак.

158. Маҳаллий оператор (провайдер) ва хорижий оператор ўртасидаги роуминг тўғрисидаги шартнома халқаро ҳуқуқ нормаларига ва Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ тузилади.

159. Маҳаллий оператор (провайдер) мобил алоқа хизматларини тақдим этиш учун абонент билан шартнома тузаётганда роумингни тақдим этиш шартлари тўғрисида уни хабардор қилиши керак.

160. Хизмат кўрсатувчи оператор абонентга унинг маҳаллий оператор (провайдер) билан шартнома муносабатларида белгиланган хизматлар рўйхатини тақдим этишга мажбур.

161. Маҳаллий оператор (провайдер) роумер ҳақиқийлигини идентифи-

кацияламасдан хизмат кўрсатувчи оператор томонидан роуминг такдим этилиши учун жавобгар бўлмайди.

162. Роуминг хизмати учун абонент томонидан маҳаллий операторга (провайдерга) ҳақ тўлаш улар ўртасида тузилган мобил алоқа хизматларини такдим этиш шартномасининг шартларига мувофиқ амалга оширилади.

163. Миллий роуминг хизматларини такдим этишда маҳаллий операторлар (провайдерлар) ўртасида юзага келган низолар Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига мувофиқ суди томонидан ҳал қилинади.

164. Халқаро роуминг хизматини такдим этишда маҳаллий оператор (провайдер) ва хорижий оператор (ёки тизим ҳосил қилувчи роуминг-шерик) ўртасида юзага келган низолар Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари ва халқаро ҳуқуқ нормаларига мувофиқ ҳал қилинади.

165. Маҳаллий ва хизмат кўрсатувчи операторлар (провайдерлар) роумингни ташкил қилишда ахборот хавфсизлигини таъминлаш талабларига риоя қилишлари шарт.

166. Роумер-ташриф буюрувчиларнинг абонент терминалларини Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатлари билан тартибга солинади.

10-§. Мобил алоқа тармоқларида абонент рақамларини кўчириш хизматини такдим этиш

167. Абонент учун абонент рақамини кўчириш хизмати мобил алоқа операторлари (провайдерлари) томонидан такдим этилади.

168. Абонент рақамини кўчириш абонентга 30 календарь кун мобайнида кўпи билан бир марта такдим этилади.

169. Кўчириладиган рақамлар сифатида фақат мобил алоқа операторлари (провайдерлари) учун ажратилган рақамлар қўлланилиши мумкин.

Рақамни кўчириш оқибатида рақамни териш форматининг ўзгартирилишига йўл қўйилмайди.

170. Абонент рақамларини кўчириш хизматини такдим этиш учун фойдаланиладиган рақамларнинг мобил алоқа тармоқларига ва аксинча кўчирилиши тақиқланади.

171. КРМБ оператори абонент рақаами кўчирилишини таъминлаш учун мобил алоқа операторлари (провайдерлари) томонидан такдим этиладиган ахборотни йиғиш, уни қайта ишлаш, сақлаш ва узатиш жараёнларини автоматлаштиради ва мувофиқлаштиради.

172. Абонент рақамларини кўчириш, кўчирилган абонент рақамлари тўғрисидаги маълумотларни ўзгартириш, абонент рақамини кўчириш хизматини тўхтатиб туриш ва кўчирилган абонент рақамини бирламчи операторга қайтариш жараёнига тегишли ахборот билан алмашиш КРМБ оператори орқали амалга оширилади.

173. КРМБни шакллантириш, юритиш, ишлаши ва техник кузатуви, шу жумладан, ундаги ахборот ва маълумотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш, узатиш, шунингдек, КРМБдан фойдалана олиш имкониятини такдим этиш

Ўзбекистон Республикасининг «Шахсга доир маълумотлар тўғрисида»ги Қонуни талабларига риоя қилган ҳолда КРМБ оператори томонидан таъминланади.

174. Мобил алоқа тармоқларининг абонент рақамлари тўғрисидаги ахборот ва абонент рақамини кўчириш жараёнини амалга ошириш учун зарур бўлган бошқа маълумотлар мобил алоқа операторлари (провайдерлари) томонидан Ўзбекистон Республикасининг «Шахсга доир маълумотлар тўғрисида»ги Қонуни талабларига риоя қилган ҳолда КРМБ операторига тақдим этилади.

175. Мобил алоқа тармоқлари операторларининг (провайдерларининг) КРМБдан фойдаланиши КРМБ оператори ва мобил алоқа тармоқлари операторлари (провайдерлари) ўртасида тузилган шартномага мувофиқ амалга оширилади.

176. КРМБда қуйидаги ахборотлар сақланади ва (ёки) қайта ишланади: мобил алоқа хизматларини кўрсатиш тўғрисида бошқа мобил алоқа операторлари (провайдерлари) билан янги шартномаларни тузишда абонентларда сақланадиган кўчирилган абонент рақамлари тўғрисида;

абонент рақамини кўчириш санаси ва вақти тўғрисида;

рақамлаш ресурсининг мобил алоқа операторига (провайдерига) тегишлилигини кўрсатиб, белгиланган тартибда мобил алоқа операторларига (провайдерларига) ажратилган рақамлаш тўғрисида.

177. КРМБ ишлашини ва техник кузатувини таъминлаш мақсадида КРМБ оператори қуйидаги тадбирларни амалга оширади:

а) КРМБ кечаю кундуз ишлашини таъминлаш;

б) мобил алоқа операторларидан (провайдерларидан) келиб тушадиган ахборотни йиғиш, сақлаш ва қайта ишлаш;

в) КРМБдаги ахборот муҳофазасини таъминлаш;

г) абонент рақамини кўчириш ва тўғри маршрутлашни амалга ошириш учун зарур бўлган, КРМБда мавжуд бўлган ахборотдан алоқа операторларининг фойдалана олиш имкониятларини тақдим этиш.

178. КРМБдаги ахборотни муҳофаза қилиш, шунингдек, ундан фойдалана олиш қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя қилган ҳолда таъминланади.

179. Мобил алоқа тармоқларида абонент рақамини кўчириш учун талабнома (бундан буён матнда талабнома деб юритилади) абонентдан қуйидаги тартибда қабул қилинади:

а) абонент реципиентнинг офисида мижозларга хизмат кўрсатиш пунктида шахсини тасдиқловчи ҳужжатини тақдим этган ҳолда;

б) абонент шахсини тасдиқловчи ҳужжатдаги маълумотлари киритган ҳолда реципиентнинг расмий веб-сайтида электрон кўринишда;

в) абонент шахсини тасдиқловчи ҳужжатдаги маълумотларни мобил илова орқали электрон кўринишда.

Донор билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш тўғрисидаги шартнома тузилган пайтдан бошлаб абонентда унинг шахсий маълумотларида ўзгаришлар (фамилияси ўзгарганда, паспорти алмашганда ва ҳ. к.) юз бер-

ган ҳолда, талабномани беришдан олдин донор билан тузилган шартномага тегишли ўзгартиришлар киритилиши керак.

180. Мобил алоқа тармоқларида абонент рақамларини кўчириш абонентдан олинган талабнома асосида 8 иш соатидан кўп бўлмаган вақт давомида мобил алоқа оператори (провайдери) томонидан таъминланади.

181. Реципиент:

абонентдан талабнома қабул қилади;

талабнома тўғри тўлдирилганлигини текширади, уни рўйхатга олади ва КРМБга сўров юборади ёки КРМБ томонидан талабномани мобил илова орқали олинганлигини тасдиқлайди;

абонент билан янги шартнома тузади ва реципиентга бириктирилган ҳамда абонент томонидан талабномада кўрсатилган тариф режасига уланган рақамлаш диапазонидаги вақтинча рақамли янги SIM картани беради.

Электрон рўйхатдан ўтгандан кейин абонент SIM-картани олиш ва шартномани имзолаш учун оператор (провайдер) офисига келиши кераклиги тўғрисида хабардор қилинади. Агар реципиент абонентга eSIM қўллаб-қувватлаш билан қурилмалар учун хизматларни тақдим этса, оператор (провайдер) шартномани масофадан тузиш имконияти билан актив eSIMга рақам кўчирилишини таклиф қилиши мумкин.

182. Шартнома тузиш пайтида вақтинча рақамли SIM-карта активлаштирилади ва абонент ҳақиқий кўчирилгунча реципиентнинг алоқа хизматларидан фойдаланиши мумкин.

Абонент рақамини кўчириш рад этилганда абонент унга берилган SIM-карта орқали реципиентнинг алоқа хизматларидан фойдаланишни давом эттириши мумкин. Бунда айнан шу реципиентга абонент рақамини кўчириш учун талабнома такроран берилганда алоқа хизматларини кўрсатиш тўғрисида янги шартномани тузиш талаб этилмайди.

183. Реципиентдан абонент рақамини кўчириш тўғрисида КРМБга берилган сўровда қуйидаги маълумотлар бўлади:

а) жисмоний шахслар учун:

абонентнинг паспорт маълумотлари (паспорт тури, серияси ва рақами, ЖШШИР, паспорт берилган сана ва ким томонидан берилганлиги);

абонент рақами;

б) юридик шахслар учун:

ташкилотнинг СТИР;

абонент рақами ёки абонент рақамларининг рўйхати;

абонент рақамларини тўлиқ ёки қисман кўчиришни танлаш тўғрисидаги кўрсатма.

Бунда, абонент рақамининг тўлиқ кўчирилишини танлаш абонент томонидан абонент рақамлари рўйхатида акс эттирилган барча абонент рақамлари кўчирилишини кўзда тутати. Агар абонент рақамларидан биттасини бўлса ҳам кўчириш рад этилган бўлса, у ҳолда сўров рўйхатда акс эттирилган барча абонент рақамлари бўйича тўлиқ рад этилган ҳисобланади.

Абонент рақами қисман кўчирилишини танлаш кўчириш учун донор томонидан тасдиқланган абонент рақамларининг рўйхатида абонент томо-

нидан акс эттирилган абонент рақамларининг фақат қисми кўчирилишини кўзда тутати. Бунда бир ёки бир нечта абонент рақамлари бўйича кўчиришни рад этиш рўйхатдаги донор тасдиқлаган абонент рақамларини кўчириш учун рад жавоби ҳисобланмайди.

184. КРМБ оператори реципиентдан абонент рақамини кўчириш сўровини олганда қуйидаги шартларга риоя қилинганлигини текширади:

КРМБда реципиент томонидан мобил алоқа тармоқларида абонент рақамини кўчириш учун сўровнинг тўғри тўлдирилганлигини. Бунда тўғри тўлдирилганлиги сўровнинг талабномага мувофиқ тўғри ва аниқ тўлдирилганлиги билан аниқланади. Ушбу шарт бажарилмаганда КРМБ оператори реципиентни хабардор қилган ҳолда талабномани рад этади. Реципиент камчиликларни бартараф этади ва КРМБ операторига янги сўровни юборади;

абонент рақамини кўчириш имкониятини тасдиқлаш — охириги кўчирилган пайтдан бошлаб камида 30 календарь куни ўтганлиги, бундан хато кўчирилган ҳолатлар мустасно;

абонент рақамини кўчириш учун актив талабномалар йўқлиги.

Ушбу банднинг учинчи ва тўртинчи хатбошиларидаги шартлар бажарилмаган ҳолда КРМБ оператори реципиентга абонент рақамини кўчириш рад этилганлиги тўғрисида хабар қилади, бу ҳақда реципиент вақтинча рақамли SIM картага SMS хабарни юбориш орқали, рад этиш сабабини кўрсатган ҳолда абонентни хабардор қилади.

185. Реципиентдан абонент рақамини кўчириш тўғрисидаги сўров қабул қилинганда КРМБ оператори донорга абонент рақамини кўчириш тўғрисидаги сўровни юбориб, реципиентга кейин кўриб чиқиш учун талабнома қабул қилинганлиги тўғрисида хабар қилади.

186. Донор КРМБ операторидан абонент рақамини кўчириш сўровини олганда қуйидаги шартларга риоя қилинганлигини текширади:

абонент шахсий маълумотларининг ишончлилигини. Бунда ишончлилик КРМБдан сўровда келиб тушган шахсий маълумотларнинг донор ва абонент ўртасидаги мобил алоқа хизматларини кўрсатиш тўғрисидаги шартномада кўрсатилган маълумотлар билан мослиги билан аниқланади;

донор билан тузилган алоқа хизматларини кўрсатиш тўғрисидаги шартнома бўйича донор томонидан текшириш пайтида абонент қарзларининг йўқлиги, роуминг хизматларидан ташқари;

абонентда донор олдидаги шартнома бўйича мажбуриятларининг йўқлиги.

Бунда мазкур бандда кўрсатилган шартлардан биттаси бўлса ҳам бажарилмаса, донор КРМБ операторига абонент рақамини кўчиришни рад этиш тўғрисидаги асосланган билдиришнома юборади, бу ҳақда КРМБ оператори реципиентга хабар қилади, реципиент эса, ўз навбатида, вақтинча рақамли SIM картага SMS-хабарни юбориб, рад этиш сабабини кўрсатган ҳолда абонентни абонент рақамини кўчириш рад этилганлиги тўғрисида хабардор қилади.

187. Донор томонидан талабномани кўриб чиқиш муддати КРМБ опе-

раторидан сўровни олган пайтдан бошлаб ҳисобланади ва 3 иш соатидан кўп бўлмаган вақтни ташкил қилади. Бунда кўриб чиқиш ажратилган муддатдан ошиб кетганда КРМБ автоматик равишда реципиент ва донорга абонент рақами кўчирилиши мумкинлиги тўғрисида хабар қилади, КРМБ талабномани ўз вақтида тасдиқламаган донор томонидан бузилишга йўл қўйилганлигини қайд қилади.

188. Донор томонидан КРМБ операторига абонент рақамини кўчириш мумкинлигини тасдиқлаш мобил алоқа хизматларини кўрсатиш тўғрисидаги шартномани бекор қилиш учун асос бўлиб ҳисобланади.

189. Донордан абонент рақамини кўчириш имконияти тўғрисида билдиришномани олгандан кейин КРМБ оператори реципиент ва донорга абонент рақамини техник кўчириш бошланиши тўғрисида хабар қилади, реципиент эса, ўз навбатида, бу ҳақда вақтинча рақамли SIM картага SMS-хабарни юбориб абонентни хабардор қилади.

190. КРМБ операторидан абонент рақамини техник кўчиришни бошлаш тўғрисидаги хабарни олгандан кейин:

реципиент абонент рақамини ўз маълумотлар базасига киритиш, шу жумладан, биллинг тизимлари ва абонентларни идентификациялаш маълумотлар базасига киритиш зарур хатти-ҳаракатларни бажаради, шунингдек, SIM-картадаги вақтинча рақамни талабномада абонент томонидан кўчирилдиган сифатида кўрсатилган рақамга алмаштиради ва КРМБ операторига абонент рақамини ўз тармоғида рўйхатга олиш ишлари тугалланганлиги тўғрисида хабар қилади;

донор абонент рақамини ўз биллинг тизимидан чиқариш бўйича керакли ишларни бажаради ва абонент деактивация қилинганлиги тўғрисида КРМБ операторига хабар қилади.

191. КРМБ оператори донордан рақам деактивация қилинганлиги тўғрисида ва реципиентдан абонент рақами рўйхатга олинганлиги тўғрисидаги хабарларни олгандан кейин абонент рақами кўчирилганлиги тўғрисидаги маълумотларни КРМБга киритади ҳамда барча телекоммуникация операторларини (провайдерларини) кўчирилган абонент рақами бўйича маршрутлашни ўзгартириш зарурлиги тўғрисида хабардор қилади.

Ажратилган муддатдан ошиб кетган ҳолда КРМБ маршрутлаш ўзгарганлигини ўз вақтида тасдиқламаган оператор (провайдер) томонидан бузилишга йўл қўйилганлигини қайд қилади. Бузилиш тўғрисидаги бундай ахборот кейинчалик назорат қилувчи ваколатли органи хабардор қилиш учун КРМБ базасида рўйхатга олинади.

192. Телекоммуникация операторлари (провайдерлари) КРМБдан операторидан хабарни олгандан кейин кўчирилган абонент рақами бўйича маршрутлашга ўзгартиришлар киритадилар ва ўз тармоқларида ишлар тугатилганлиги тўғрисида КРМБ операторига тасдиқ юборадилар.

193. КРМБ оператори кўчирилган абонент рақами бўйича маршрутлаш ўзгарганлиги тўғрисида телекоммуникация операторларидан (провайдерларидан) тасдиқни олганларидан кейин ёки бу операция учун ажратилган муддат ошиб кетган ҳолда барча телекоммуникация операторларига (про-

вайдерларига) абонент рақамини кўчириш муваффақиятли тугалланганлиги тўғрисида хабар юборади. Ажратилган муддат ошиб кетган ҳолда КРМБ маршрутлаш ўзгарганлигини ўз вақтида тасдиқламаган оператор (провайдер) томонидан бузилишга йўл қўйилганлигини қайд қилади. Бузилиш тўғрисидаги бундай ахборот кейинчалик назорат қилувчи ваколатли органни хабардор қилиш учун КРМБ базасида рўйхатга олинади.

194. Реципиент КРМБ операторидан абонент рақамини кўчириш муваффақиятли тугалланганлиги тўғрисидаги хабарни олгандан кейин бу ҳақда кўчирилган рақамли SIM картага SMS-хабарни юбориш орқали абонентни хабардор қилади.

195. Донор томонидан абонент рақамининг кўчирилиши тўғрисида сўров тасдиқлангунча абонент абонент рақамини кўчириш хизматларини рад этиши мумкин.

196. Аввал бир оператордан (провайдердан) бошқа операторга (провайдерга) кўчирилган абонент рақамини кўчириш жараёни абонентнинг талабномаси бўйича 183 — 195-бандларда кўрсатилган кетма-кетликда бажарилади.

197. КРМБ оператори орқали абонент рақамини кўчириш процедуралари билан боғлиқ барча хатти-ҳаракатлар сўров олинганлигини мажбурий синхрон тасдиқлаган ҳолда бажарилади.

198. Алоқа тармоқларида кўчирилган абонент рақамлари учун уланишларнинг маршрутланишини таъминлаш учун қуйидаги технологиялар қўлланилади:

а) мобил алоқа тармоқларидан чакирувни бошлаб беришда кўчирилган рақамларнинг локал базасидан фойдаланган ҳолда «All Call Query»;

б) қайд қилинган алоқа тармоқларидан чакирувни бошлаб беришда «All Call Query» ёки «Onward Routing».

199. Оператор (провайдер) қуйидагиларни таъминлайди:

кўчирилган абонент рақамларига ўз тармоғидан уланишларни тўғри маршрутлашни таъминлаш учун зарур бўлган кўчирилган рақамларнинг локал базасини шакллантириш, унинг ишлаши ва техник кузатиш;

КРМБ операторига талабномада абонент томонидан кўрсатилган абонент рақамлари тўғрисидаги маълумотларни тақдим этиш;

кўчирилган абонент рақамларини ўзининг рақамлаш ресурсига кириштиш ва мазкур Қоидаларида белгиланган тартибда тузилган шартноманинг амал қилиш муддатида мобил алоқа хизматларини кўрсатиш;

донор томонидан бошқа операторнинг тармоғига кўчирилиши керак бўлган рақамнинг берилиши;

абонент рақамини кўчириш ва кўчирилган абонент рақами бўйича ўз тармоқларида хизматларни лозим даражада кўрсатиш учун ўз тармоқларини техник жиҳатдан тайёрлаш;

фойдаланилаётган технология, тақдим этилаётган мобил алоқа хизматининг тури, абонент томонидан алоқа хизматларига ҳақ тўлаш усулидан қатъи назар мобил алоқа тармоқларида абонент рақамларини кўчириш;

аҳолига мобил алоқа тармоқларида абонент рақамларини кўчириш шартлари тўғрисидаги ахборотни тақдим этиш;

белгиланган муддатларда реципиент ва абонент ўртасида шартнома бекор қилинганда кўчирилган абонент рақамини донорга қайтариш.

200. КРМБ оператори қуйидагиларни таъминлайди:

КРМБни шакллантириш ва техник кузатиш ҳамда операторлар (провайдерлар) томонидан абонент рақамларини кўчириш учун унинг ресурсларидан фойдалана олиш имконини яратиш;

абонент рақамларини кўчириш жараёнида юзага келадиган масалалар бўйича операторлар (провайдерлар) ўртасида ўзаро ишлашни ташкил этиш;

КРМБнинг кўчирилган абонент рақамлари тўғрисидаги ахборотни актуаллаштириш (маълумотларни синхронлаш) учун КРМБга уланган операторларнинг (провайдерларнинг) кўчирилган рақамларнинг локал базаси билан ўзаро ишлаши;

кўчирилган абонент рақамлари тўғрисидаги ахборотни КРМБга кириштириш (абонент рақамларини кўчириш жараёнида ахборотни янгилаш);

кўчирилган абонент рақамлари тўғрисидаги маълумотлардан рухсатсиз фойдалана олишдан ҳимоялаш;

операторларни (провайдерларни) кўчирилган абонент рақамига хизмат кўрсатувчи мобил алоқа операторининг (провайдерининг) алмашганлиги тўғрисида хабардор қилиш.

201. Абонент рақамларини кўчириш жараёнида юзага келадиган реципиент ва донорнинг ўзаро ишлашлари фақат КРМБ оператори орқали амалга оширилади.

202. КРМБда абонент рақамларини кўчириш жараёни, шу жумладан, ахборот алмашиш автоматлаштирилган режимда амалга оширилади.

203. Мобил алоқа операторлари (провайдерлари) ўз тармоқларида, абонент рақамининг кўчирилишини таъминлаш бўйича барча харажатларини, шу жумладан, КРМБга уланиш ва абонентларга кўчириш жараёнларида кўзда тутилган SMSларни жўнатиш учун алоқа каналларини ижарага олиш харажатларини ўз ҳисобларидан амалга оширадilar.

204. Мобил алоқа операторлари (провайдерлари) томонидан абонент рақамларидан, шу жумладан, кўчирилган абонент рақамларидан фойдаланганлик учун тўлов абонентга мобил алоқа хизматларини кўрсатувчи оператор (провайдер) томонидан амалга оширилади.

Абонент рақамини кўчириш хизмати учун абонент томонидан тўланадиган ҳақ миқдори реципиент томонидан мустақил равишда белгиланади.

205. Абонент томонидан абонент рақамини кўчириш хизмати учун тўланадиган ҳақ бир марталик ҳисобланади ва мобил алоқа хизматларини кўрсатиш тўғрисидаги шартномани тузишда реципиентга тўланади.

206. Оператор (провайдер) ва КРМБ операторининг ўзаро ишлаши ва ўзаро ҳисоб-китоблари жараёни оператор (провайдер) ва КРМБ оператори ўртасида тузилган шартнома билан белгиланади.

207. Мобил алоқа тармоқларида абонент рақами кўчирилганда абонентнинг шахсий ҳисоб рақамида сарфланмаган пул маблағлари мавжуд бўлганда, ушбу маблағларни қайтариш мазкур Қоидаларга ва донор билан тузилган

мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасига мувофиқ донор томонидан амалга оширилади.

Телефон алоқа тармоқларидан чакирув бошланганида «Onward Routing» хизматлари такдим этилганлиги учун телефон ва мобил алоқа тармоқларининг операторлари (провайдерлари) ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китоблар ушбу операторлар (провайдерлар) ўртасида тузилган шартнома шартлари билан белгиланади.

208. Абонентнинг донор олдида кўчирилган рақам бўйича кўрсатилган роуминг хизматлари учун қарздорлиги мавжуд бўлганда донор абонент рақами реципиент тармоғига кўчирилган санадан бошлаб 30 календарь кун давомида кўрсатилган роуминг хизматларига ҳақ тўлаш учун ҳисобни тақдим этиш ҳуқуқига эга.

Бунда, донор КРМБ оператори орқали абонент рақамини, қарздорлик суммасини ва қарздорликни тўлаш муддатини кўрсатган ҳолда реципиентга сўров юборади. Қарздорликни бартараф этиш (тўлаш) муддати 7 иш кунидан ошмаслиги керак.

КРМБ оператори донорнинг кўчирилган абонент рақамининг қарздорлиги тўғрисида реципиент юборилган сўровини олганда, сўровнинг 30 календарь кун давомида такдим этилганлиги текширилади, агар сўров ушбу муддатга риоя қилинган ҳолда юборилганда КРМБ оператори донорнинг сўровини тасдиқлаб ва реципиентга абонент томонидан қарздорликни тўлаш зарурлиги тўғрисида хабар юборади, агар сўров ушбу муддатда такдим этилмаганлиги аниқланганда, КРМБ оператори донорга сўровнинг рад этилиши ҳақида хабар юборади.

Реципиент КРМБ операторидан кўчирилган абонент рақами бўйича абонент томонидан қарздорликни тўлаш тўғрисидаги хабарномани олган пайтдан бошлаб 15 дақиқа ичида қуйидагилар ҳақида хабардор қилади:

абонентнинг донор олдидаги қарздорлигини тўлаш зарурлиги тўғрисида SMS-хабарномани жўнатиш йўли билан;

абонентни хабардор қилиш вақти тўғрисида КРМБ операторини.

КРМБ оператори реципиент томонидан абонент хабардор қилинган пайтидан бошлаб абонентнинг қарздорлигини тўлаш учун белгиланган вақтни ҳисоблаш бошланганлигини КРМБда қайд қилади ва бу ҳақда донорни хабардор қилади.

Абонент томонидан қарздорликни бартараф этиш тўғрисида реципиентдан хабарнома олинган вақтдан бошлаб 7 иш куни давомида қарздорлик бартараф этилмаган (тўланмаган) тақдирда, донор КРМБ операторига реципиент томонидан абонент учун алоқа хизматларини блокировка қилиш сўровини юборади.

Реципиент абонент донор олдидаги қарздорлигини тўлиқ тўлагунига қадар КРМБ операторидан хабарномани олган пайтдан бошлаб абонентга хизматлар кўрсатишни тўхтатади. Бунда реципиент абонентга қарздорликни тўлаш зарурлиги тўғрисида SMS хабарни юборади.

Абонент қарздорлигини бартатараф этганда (тўлаганда), донор 15 дақиқа ичида КРМБ операторига қарздорлик тўланганлиги ва абонент рақами бло-

кировкадан чиқарилганлиги тўғрисида хабар юборади, бу ҳақда КРМБ оператори реципиентга хабар қилади.

209. Реципиент билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаси бекор қилинганда, кўчирилган абонент рақами бир иш куни ичида бирламчи операторга қайтарилиши керак.

Бунда, реципиент томонидан КРМБ операторига абонент рақамини бирламчи операторга қайтариш тўғрисидаги сўров (бундан буён матнда сўров деб юритилади) юборилади.

210. КРМБ оператори қўйидаги ҳолларда абонент рақамини қайтаради: рақам реципиентга тегишли бўлганда;

рақамни кўчириш актив жараёни бўлганда ёки бўлмаганда;

рақамни қайтариш сўровининг формати тўғри тўлдирилганда.

211. Сўров тасдиқлаганда КРМБ оператори реципиентга ва бирламчи операторга рақамни қайтариш тўғрисида хабарнома юборади, бунда параллел равишда операторларни (провайдерларни) тармоқда конфигурациянинг ўзгариши ва маршрутлашни ўзгартириш зарурлиги тўғрисида хабардор қилади.

212. Бирламчи оператор КРМБ оператори орқали реципиентни қайтарилган абонент рақами олинганлиги тўғрисида хабардор қилади.

213. Абонент рақами хато кўчирилганда реципиент КРМБ операторига аниқланган хато ва абонент рақамининг қайтарилиши тўғрисида хабар юборади.

214. КРМБ оператори абонент рақамини қайтариш мумкинлигини, абонент рақамининг донорга тегишлилигини, актив кўчириш жараёни борлигини текширади. Текширув муваффақиятли ўтганда, КРМБ оператори реципиентга абонент рақамини қайтариш ва донорга хато рақамни қайтариш тўғрисида хабар юборади.

Абонент рақамини хато кўчиришни қайтариш сўровида хатоликлар аниқланганда КРМБ оператори реципиентга абонент рақами хато кўчирилганлигини қайтаришни рад этиш тўғрисида хабар юборади.

Реципиент хатоларни бартараф этади ва КРМБ операторига қайта сўровни юборади.

215. Донор КРМБ операторидан хато кўчирилган абонент рақами қайтарилганлиги тўғрисидаги хабарни олиб, сўровни текширади.

216. Абонент рақами хато кўчирилганлиги аниқланган ҳолда, бундай абонент рақамини қайтариш жараёни абонентнинг ёзма аризаси ёки донорнинг ахборот-маълумот хизматига мурожаати асосида донор томонидан бошлаб берилади. Бунда абонентнинг айби билан бўлмаган хато кўчирилган абонент рақамини қайтариш учун тўлов ундирилмайди.

217. Донор КРМБ операторига хато кўчирилган абонент рақамини қайтариш тўғрисидаги сўровни юборади.

218. КРМБ оператори хато кўчирилган абонент рақамини қайтариш сўровини олганда уни абонент рақамини кўчириш мумкинлиги юзасидан текширади, бу жараён қўйидагилардан иборат:

абонент маълумотларини тўлдириш;

ушбу абонент рақамини кўчириш учун актив талабномаларнинг борлиги.

219. Текширув муваффақиятли бўлган ҳолда КРМБ оператори донорга сўровни олганлигини тасдиқлайди ва уни хато кўчирилган абонент рақами бўлган мобил алоқа операторига (провайдерига) юборади.

220. Хато кўчирилган абонент рақамини қайтариш сўровида хатоликлар аниқланганда КРМБ оператори донорга сабабини кўрсатган ҳолда хато кўчирилган абонент рақамининг қайтарилиши рад этилганлиги тўғрисида хабар юборади.

221. Мобил алоқа оператори (провайдер) КРМБ операторидан хато кўчирилган абонент рақами қайтарилганлиги тўғрисидаги хабарни олиб, сўровни текширади. Текширув натижалари бўйича хато кўчирилган абонент рақами бўлган мобил алоқа оператори (провайдер) КРМБ операторига хато кўчирилган абонент рақамини қайтариш бошланганлигини ёки у рад этилганлигини тасдиқлайди.

222. Агар хато кўчирилган абонент рақами бўлган мобил алоқа оператори (провайдер) 30 дақиқа ичида хато кўчирилган абонент рақамини қайтариш ёки рад этиш тасдиқланганлиги тўғрисида КРМБ операторини хабардор қилмаса, КРМБ оператори донорга хато кўчирилган абонент рақами қайтарилганлигини тасдиқлаш тўғрисида автоматик равишда хабар қилади.

223. Донор КРМБ операторидан хато кўчирилган абонент рақами қайтарилганлиги тўғрисида хабар олган пайтдан бошлаб 30 дақиқа ичида абонентга хизматни активация қилади. Хизматлар муваффақиятли активация қилингандан кейин донор КРМБ операторига абонент рақами активация қилинганлигини тасдиқлайди.

224. КРМБ оператори хато кўчирилган абонент рақами бўлган мобил алоқа операторига (провайдерига) абонент рақами муваффақиятли активация қилинганлиги тўғрисида ва телекоммуникация операторларига — тармокдаги маршрутлаш ўзгарганлиги тўғрисида хабар юборади. Бунда хато кўчирилган абонент рақами бўлган мобил алоқа оператори (провайдер) 30 дақиқа ичида абонент рақамини деактивация қилади.

225. Оператор (провайдер) КРМБ операторидан хабар олган пайтдан бошлаб 30 дақиқадан кечиктирмай кўчирилган абонент рақами бўйича маршрутлашга ўзгартиришлар киритади ва КРМБ операторидан хабарни олган пайтдан бошлаб бир соатдан кечиктирмай КРМБ операторига ўз тармоғида маршрутлаш ўзгарганлигини тасдиқлайди.

226. Хизматлар, тариф режаси, хато кўчирилган абонент рақами баланси хато кўчириш пайтидаги ҳолатгача донор томонидан тикланади.

11-§. Телевидение хизматларини ташкил қилиш ва тақдим этиш

227. Эшиттирувчи, оператор, провайдер телевидение хизматлари фаолиятини лицензия асосида амалга оширади.

228. Эшиттирувчи қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда оммавий ахборот воситаси сифатида давлат рўйхатидан ўтган бўлиши шарт, бундан телерадио дастурларига ва сигналларига ишлов бермасдан, ретрансляция қилувчилар мустасно.

229. Эшиттирувчи дастурларини тарқатиш (трансляция, ретрансляция қилиш) ва сотиш, шунингдек, олинган дастурларни тарқатиш (трансляция, ретрансляция қилиш) ва сотиш фаолиятини хусусий ёки алоҳида муаллифлик шартномалари асосида амалга оширади.

230. Телевидение тармоқлари орқали қонун билан тақиқланган маълумотларни тарқатишга йўл қўйилмайди. Реклама ва эълонлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тарқатилади.

231. Эшиттирувчи, оператор, провайдер томонидан кўрсатиладиган телевидение хизматларининг турлари ва рўйхати телевидение тармоғининг техник имкониятлари, ер усти ва йўлдош эфир эшиттириш дастурлари сигналларини қабул қилиш шартлари ва абонентлар эҳтиёжларига асосан белгиланади.

232. Қўйидагилар телевидениенинг ёрдамчи хизматлари ҳисобланади:

абонент ускунасини улаш схемасини ўзгартириш, янги элементларни монтаж қилиш ва улаш;

абонент тармоғи ёки ускунасини абонентнинг талабномасига кўра вақтинчалик ўчириш ва қайтадан улаш;

абонент линиялари (абонент тармоғи), абонент розеткалари, абонент антеннаси ва абонент кабелларини алмаштириш, монтаж қилиш, улаш (ўчириш);

абонент линияси (абонент тармоғи), розеткалари, кабеллари ва ускунасини таъмирлаш, созлаш ва унга техник хизмат кўрсатиш;

абонент ускунасини созлаш ишлари хизмат кўрсатувчи томонидан тарқатилаётган сигнал параметрларига ўзгартиришлар киритилиши натижасида содир бўлиши бундан мустасно.

233. Ёрдамчи хизматлар телевидение хизматларини кўрсатиш учун тегишли лицензияга эга бўлган юридик шахслар томонидан ҳам кўрсатилиши мумкин. Ушбу хизматларнинг нархи телевидение хизматларига тарифларни аниқлашда ҳисобга олинади.

234. Телевидение хизматлари телевидение тармоқлари эшиттирувчилари (операторлари, провайдерлари) абонентлар билан ёзма ёки электрон шаклда тузиладиган шартномалар асосида кўрсатилади.

235. Телевидение хизматларини кўрсатиш қўйидаги ҳолларда тўхтатиб турилади:

телевидение тармоғида режали профилактика ёки таъмирлаш ишларини бажариш вақтида ёки абонент ускунасига электр энергиясининг берилиши тўхтатилганда;

телевидение дастурлари, радиодастурлар ёки телекоммуникациянинг бошқа хабарлари сигналларини операторга (провайдерга) боғлиқ бўлмаган сабабга кўра телевидение тармоғининг киришига бериш, жумладан, дастурларни эфир орқали трансляция қилиш тўхтатилганда;

телевидение тармоғи орқали одамларнинг денгиздаги, ердаги, ҳаводаги, космик фазодаги хавфсизлигига, мудофаа, хавфсизлик ва ҳуқуқ-тартиботни сақлаш соҳасидаги кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар ўтказишга доир барча хабарлар, шунингдек, йирик авариялар, фалокатлар, эпидемиялар ва бошқа фавқулодда ҳолатлар тўғрисидаги хабарлар тарқатилаётганда.

236. Телевидение хизматлари абонент хоналарида параметрлари тегишли стандарт ва техник нормаларга мувофиқ соз ҳолатда ишлайдиган абонент тармоғи ва абонент ускунаси мавжуд бўлганда кўрсатилади.

237. Телевидение хизматларининг кўрсатилиши одамларнинг соғлиғи ёки хавфсизлигига таҳдид солса, хизматлар кўрсатиш рад этилиши мумкин. Абонентга телевидение хизматлари кўрсатишнинг рад этиш сабаблари оператор (провайдер) томонидан асослаб берилиши керак.

2-боб. Телекоммуникация хизматларини кўрсатишга шартномалар тузиш ва бекор қилиш

1-§. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш шартномасини тузиш ва бекор қилиш

238. Телекоммуникация хизматлари оператор (провайдер, эшиттирувчи) ва абонент ўртасида қонун ҳужжатларига мувофиқ ёзма ёки электрон шаклда тузиладиган шартномага асосан тақдим этилади.

239. Оператор (провайдер) шартномани бевосита ёки ўзининг тижорат вакили — дилер орқали тузишлари мумкин.

240. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш шартномаси жисмоний ва юридик шахслар томонидан қонун ҳужжатларига мувофиқ тузилади.

241. Жисмоний ва юридик шахслар аризани оператор (провайдер, эшиттирувчи)нинг расмий веб-сайти орқали интерактив усулда юборишлари мумкин. Бунда электрон аризалар ёзма аризаларга тенглаштирилади ва кўриб чиқилиши керак.

242. Телекоммуникация хизматларига уланиш учун ариза: муомала лаёқатига эга бўлган жисмоний шахс томонидан; қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилган юридик шахс, шунингдек, унинг филиали ёки ваколатхонаси томонидан берилиши мумкин.

Телефон хизмати учун — доимий яшаш жойи бўйича рўйхатга олинган ёки ушбу турар жойнинг эгаси ёки ижарага олувчиси ҳисобланадиган жисмоний шахс томонидан берилиши мумкин.

Ўн тўрт ёшдан ўн саккиз ёшгача бўлган вояга етмаганлар ўз ота-оналари, фарзандликка олувчилари ёки ҳомийларининг ёзма розилиги билан телекоммуникация хизматларига уланиш учун ариза бериши мумкин.

243. Ариза ушбу ҳудудда телекоммуникация тармоқлари хизматларини кўрсатиш лицензиясига эга исталган операторига (провайдерига, эшиттирувчига) берилиши мумкин.

Аризалар оператор (провайдер, эшиттирувчи) томонидан белгиланган

тартибда рўйхатга олинади. Оператор (провайдер, эшиттирувчи) аризани қабул қилишдан бош тортишга ҳақли эмас.

244. Бевосита мурожаат қилинганда операторга (провайдерга, эшиттирувчига) ёки дилерга қуйидаги маълумотлар тақдим қилиниши керак:

фамилияси, исми, отасининг исми, турар жойи, шахсини тасдиқловчи ҳужжат реквизитлари (серияси, рақами ва ЖШШИР) — жисмоний шахслар учун;

номи (фирма номи), банк реквизитлари, жойлашган манзили, СТИР — юридик шахслар учун;

боғланиш учун маълумотлар (телефон рақами, электрон почта манзили — агар мавжуд бўлса);

телекоммуникация хизматларидан фойдаланиш кўзланаётган манзил.

Электрон тарзда мурожаат қилинганда ушбу бандда кўрсатилган маълумотлар электрон шаклда тақдим қилинади.

Электрон тарзда мурожаат қилинганда оператор (провайдер, эшиттирувчи) томонидан мурожаатчига бир иш куни ичида шартнома тузиш имконияти мавжуд бўлганда шартнома тузиш учун аниқ манзил ва вақт кўрсатилган жавоб ёки шартнома тузиш имконияти мавжуд бўлмаганда бунинг сабаблари кўрсатилган жавоб юборилади.

245. Шартномани тузиш қуйидаги ҳолларда рад этилиши мумкин:

муурожаатчи вояга етмаган жисмоний шахс бўлганда, бундан ўн тўрт ёшдан ўн саккиз ёшгача бўлган вояга етмаганларнинг ўз ота-оналари, фарзандликка олувчилари ёки ҳомийларининг ёзма розилиги бўлган ҳоллар мустасно;

телекоммуникация хизматларидан фойдаланиш кўзланаётган манзил оператор (провайдер, эшиттирувчи) хизмат кўрсатиш зонасига кирмаганда; муурожаатчи томонидан маълумотлар тўлиқ тақдим этилмаганда;

тақдим қилинган маълумотларнинг сохталиги ёки нотўғрилиги аниқланганда.

246. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш шартномаси оммавий шартнома ҳисобланади ва қонун ҳужжатларига мувофиқ шартномани тузиш техник имконияти бўлганда аризаларни бериш навбати тартибда тузилади.

Шартнома икки нусхада тузилади ва томонлар тарафидан имзоланади.

Шартнома томони сифатида намоён бўладиган ариза берувчи абонент мақомига эга бўлади.

247. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш шартномасини тузишда ажратилган абонент рақами оператор (провайдер) маълумот хизматининг маълумотлар базасига киритилади. Абонентнинг аризасига кўра рақам оператор (провайдер) маълумот хизматининг маълумотлар базасидан чиқарилиши мумкин.

248. Тузилган шартнома икки томонлама шартнома бўлиб, у тузилган вақтдан бошлаб кучга киради, муддатсиз ҳисобланади, агар шартномада бошқаси белгиланмаган бўлса.

249. Жисмоний шахс билан шартнома тузиш учун техник имконият-

нинг йўқлиги кўрсатилган шартномани тузиш учун техник имконият бўлган, аризани кечроқ берган бошқа жисмоний шахс билан шартнома тузиш учун тўсиқ бўла олмайди.

250. Оператор (провайдер, эшиттирувчи) фақат техник имконият бўлмаганда шартнома тузишдан бош тортиш ҳуқуқига эга.

251. Шартномада қуйидагилар акс этган бўлиши лозим:

шартнома предмети;

шартнома тузилган сана ва жойи;

оператор (провайдер, эшиттирувчи) номи (фирма номи);

операторнинг (провайдернинг, эшиттирувчининг) банк реквизитлари;

абонент тўғрисидаги маълумотлар (фамилияси, исми, отасининг исми, турар жойи, шахсини тасдиқловчи ҳужжат реквизитлари (серияси, рақами ва ЖШШИР) — жисмоний шахс учун, номи (фирма номи), банк реквизитлари, жойлашган манзили, СТИР — юридик шахс учун), абонент билан боғланиш маълумотлари (телефон рақами, электрон почта манзили — агар мавжуд бўлса);

абонентга тақдим этилган абонент рақами (телефон ва мобил алоқаси хизматлари учун), абонентни идентификация рақами (маълумотлар узатиш ва Интернет, телевидение хизматлари учун);

шартномани тузишда абонент томонидан танланган тариф режаси ва хизматлар рўйхати;

шартнома дилер орқали тузилган ҳолда — дилернинг реквизитлари (фирма номи, шахсий рақами, имзоси ва муҳри);

мобил алоқа хизматлари учун — абонент оладиган рақам (SIM-карта)-дан фойдаланиш истаги бўлган мобил алоқа абонент қурилмасининг асосий турлари, жумладан, мобил телефон, USB-модем, электр энергияси/сув/газ ҳисоблагичлари, онлайн тўловлар терминаллари ёки ускунанинг бошқа турлари;

тақдим этиладиган телевидение ва радиоэшиттириш дастурлари (телевидение хизматлари учун);

кўрсатиладиган ишлар (хизматлар кўрсатиш) номи ва ишларни бажариш (хизматлар кўрсатиш) шартлари ва муддатлари;

шартнома баҳоси ва ишлар бажаришнинг (хизматлар кўрсатишнинг) кафолати;

ишларга (хизматларга) ҳақ тўлаш ва ҳисоб-китоблар тартиби, муддатлари ва шакли;

ҳисобни етказиб бериш усули;

томонларнинг ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва жавобгарлиги;

шикоятларни кўриб чиқиш тартиби;

кўрсатилаётган хизматлар сифатига доир буюртмаларни қабул қилиш телефон рақамлари (ёки қисқа рақамлар) ва корхонанинг «Ишонч телефони» рақамлари;

шартноманинг амал қилинишини тўхтатиб туриш ёки бекор қилиш ва абонентнинг шахсий ҳисоб рақамида қолган пул маблағларини қайтариш шартлари.

Мазкур бандда келтирилган маълумотлар операторнинг (провайдернинг, эшиттирувчининг) абонентлар базасига киритилган бўлиши керак.

Шартномадаги абонент тўғрисидаги маълумотлар ўзгариши билан боғлиқ ўзгаришлар қўшимча тўлов ундирилмасдан киритилиши керак.

Шартномада қонун ҳужжатларига ва мазкур Қоидаларга зид келмайдиган бошқа маълумотлар ва/ёки шартлар бўлиши мумкин.

252. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш учун шартнома оператор (провайдер, эшиттирувчи) лицензиясининг амал қилиш муддатидан ортиқ бўлмаган муддатга расмийлаштирилади. Оператор (провайдер) лицензиясининг амал қилиш муддати узайтирилганда шартнома лицензиянинг янгидан белгиланган амал қилиш муддатигача узайтирилган деб ҳисобланади.

253. Оператор (провайдер, эшиттирувчи) ва абонент ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китоб даври, агар шартномада бошқа муддат кўрсатилмаган бўлса, қоида тариқасида, бир календарь ойга тенг деб белгиланади.

254. Оператор (провайдер, эшиттирувчи) абонентни алоҳида ҳақ эвазига кўрсатиладиган қўшимча телекоммуникация хизматларидан фойдаланишга мажбурлашга ҳақли эмас.

255. Оператор (провайдер, эшиттирувчи) битта хизматни кўрсатиш технологик жиҳатдан бошқа хизмат билан шарт қилиб қўйилган ҳолатдан ташқари, телекоммуникациянинг битта хизматини кўрсатиш учун телекоммуникациянинг бошқа хизматларини кўрсатишни шарт қилиб қўйишга ҳақли эмас.

Хизматлар тўпламини ўзгартириш, янги хизматларни улаш (масалан, роуминг хизматини улаш), хизматлар учун фойдаланилаётган тарифни ўзгартириш ва шу кабиларни автоматик (абонент томонидан танланганлигини тасдиқламасдан) ўзгартиришга йўл қўйилмайди. Аввал абонентнинг сўрови билан уланган телекоммуникация хизматларини абонентга хабар қилган ҳолда, унинг ўзи ўчирмагунча, автоматик узайтиришга йўл қўйилади.

256. Шартнома қуйидаги ҳолларда бекор қилиниши мумкин:

абонентнинг ташаббуси билан исталган вақтда;

операторнинг (провайдернинг, эшиттирувчининг) ташаббуси бўйича, ушбу Қоидалар ва/ёки шартнома шартларида белгиланган талаблар абонент томонидан бузилганда;

абонент — жисмоний шахс вафот этганда ёки абонент — юридик шахс тугатилган ҳолда, тасдиқловчи ҳужжатлар тақдим этилган тақдирда;

абонентнинг шахсий ҳисобидаги маблағлар тугаган кундан бошлаб 60 кундан кўп вақт ўтгандан кейин;

абонентнинг мобил рақами бошқа оператор (провайдер) тармоғига кўчиб ўтганида;

шартномада ёки қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

257. Шартнома бекор қилинганда томонлар ўзларининг барча мажбуриятлари бўйича ҳисоб-китобларни амалга оширишлари керак.

258. Абонент операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пунктларида шартномани бошқа шахснинг номига унинг иштирокида ва розилиги билан қайта расмийлаштириши мумкин.

Бунда, оператор (провайдер) ва амалдаги абонент ўртасида тузилган шартнома бекор қилинади ва рақам номига қайта расмийлаштириладиган шахс билан белгиланган тартибда янги шартнома тузилади.

259. Оператор (провайдер, эшиттирувчи) абонент билан тузилган шартнома бекор қилинганда абонентнинг шахсга доир маълумотларини қонун ҳужжатларига мувофиқ ўзининг маълумотлар базасидан йўқ қилишлари шарт.

Дилер абонент тўғрисидаги маълумотларни операторга (провайдерга) тақдим этганидан сўнг ўзига маълум бўлган шахсга доир маълумотларни қонун ҳужжатларига мувофиқ йўқ қилиши шарт.

2-§. Телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш шартномасини тузиш ва бекор қилишнинг алоҳида шартлари

260. Жисмоний ва юридик шахсларнинг шартномани тузиш учун мурувжати шартномани тузиш учун техник имконият бўлганда, қуйидагилар белгиланган тартибда оператор томонидан қаноатлантирилади:

жисмоний шахс учун — ариза берувчининг шахсини ҳамда кўрсатилган манзил бўйича доимий яшаш жойи бўйича ёки вақтинча турган жойи бўйича рўйхатга олинганлигини тасдиқловчи ҳужжат ёки турар жойга бўлган ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжат;

юридик шахс учун — юридик шахснинг эгалик ҳуқуқи ёки ижарага олиш ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжат ҳамда давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси.

261. Шартномани янги шахс номига тузиш тўғрисидаги аризани қайта расмийлаштириш ариза берувчининг розилиги билан амалга оширилади, бундан ариза берувчининг қўчиб кетиши ёки ушбу турар жойга эгалик ҳуқуқи янги шахс номига ўтказилганлиги билан боғлиқ ҳолатлар мустасно.

262. Телефон алоқа кабелларида бўш абонент линияларининг йўқлиги шартномани тузишга тўсқинлик қилса, етишмайдиган алоқа линияларини ўтказиш бўйича қурилиш ишлари ариза берувчининг маблағлари ҳисобидан (у рози бўлганда), шу жумладан, оператор томонидан берилган техник шартлар асосида пудрат шартномасини тузиш йўли орқали ўтказилиши мумкин. Ариза берувчи мазкур ишлар унинг ҳисобидан бажарилишига рози бўлганда телекоммуникация операторига техник шартларни олиш учун ариза беради. Техник шартларни бериш муддати 3 иш кунидан ошмаслиги керак.

263. Томонларнинг келишувига кўра ариза берувчига телефон тармоғидан фойдалана олишнинг бир қисмини ёки ҳаммасини бажариш учун техник шартлар берилиши мумкин, бунда шартномада қурилишдан ташқари ишлар учун тўлов кўзда тутилади. Қурилишдан ташқари ишлар учун тўлов телефон тармоғидан фойдалана олиш учун тўловда кўрсатилган нормадан ошадиган материаллар сарфланганда телефон тармоғидан фойдаланилганлик учун тўловдан ташқари ундирилади. Бу ишлар учун ҳақ ариза бе-

рувчи томонидан материалларнинг нархи ва бажарилган ишлар бўйича тўланади.

264. Тўлиқ ёки қисман ариза берувчининг ҳисобидан қурилган телекоммуникация воситалари ва иншоотлари техник хизмат кўрсатиш, беғараз фойдаланиш ёки мулк сифатида телекоммуникация операторига берилиши мумкин. Телекоммуникация воситалари ва иншоотларини бериш тартиби ва эксплуатация қилиш шартлари ариза берувчи ва телекоммуникация оператори ўртасидаги шартнома билан белгиланади.

Агар қурилган телекоммуникация воситалари ва иншоотлари техник хизмат кўрсатиш, фойдаланишга ёки мулкка берилмаган бўлса, у ҳолда уларни эксплуатация қилиш Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлигининг норматив ҳужжатларига мувофиқ абонент томонидан мустақил амалга оширилади.

Техник шартларни сўралаётган параметрларда бериш имконияти бўлмаган ҳолларда телекоммуникация оператори 3 иш куни ичида асосланган рад жавоби ва рад этишнинг аниқ сабаблари ҳамда қонун ҳужжатларининг нормалари кўрсатилган ёзма жавобни тайёрлайди.

Ариза берувчи телекоммуникация операторидан ёки телекоммуникация воситалари ва иншоотларини лойиҳалаштириш лицензиясига эга бўлган бошқа ташкилотдан олинган техник шартлар асосида лойиҳа-смета ҳужжатларига буюртма бериш ҳуқуқига эга. Ариза берувчи лойиҳа-смета ҳужжатларининг мустақил экспертизасини ўтказиш ҳуқуқига эга.

265. Телефон тармоғидан фойдалана олишни таъминлаш ишлари бажарилганидан кейин телекоммуникация оператори ариза берувчи билан шартнома тузади.

266. Телефон тармоғидан фойдалана олишни таъминлаш ишларини бажариш муддатлари:

техник имкониятни ўрганиш ва техник имконият бўлмаган тақдирда ариза берувчига асосланган рад этишнинг аниқ сабаблари кўрсатилган жавобини бериш 7 кундан ошмаслиги керак;

техник имконият бўлганда шартнома тузилган кундан бошлаб 10 иш кунда уланишни амалга ошириш;

техник имконият бўлмаганда, етишмайдиган алоқа линиялари ариза берувчининг ҳисобидан ўтказилишини ҳисобга олган ҳолда — пудрат шартномаси тузилган санадан бошлаб 180 кунгача бўлиши керак.

267. Жисмоний шахслар, мансабдор шахслар, ташкилотларнинг айрим тоифалари учун қонун ҳужжатларига мувофиқ телекоммуникация тармоғидан фойдаланишни таъминлаш навбати ва хизматлардан фойдаланиш тартиби қисмида устунликлар белгиланиши мумкин. Жисмоний шахслар, мансабдор шахслар, ташкилотлар айрим тоифаларининг рўйхати Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

268. Абонент худди АТСнинг хизмат кўрсатиш ҳудудидаги янги турар жойга кўчиб ўтганда унинг аризасига кўра ва шартномани тузиш учун техник имконият мавжуд бўлганда абонент кўчиб ўтган уй бўйича қаноатлантирилмаган аризалар, шу жумладан, бундай шартномани навбатдан таш-

қари тузиш имтиёзларига эга шахслардан олинган қаноатлантирилмаган аризалар бўлишидан қатъи назар аввал ажратилган абонент рақамидан фойдаланиб шартнома қайта расмийлаштирилади.

Абонент АТС таъсир зонасидан ташқарида бўлган худди ўша телекоммуникация операторининг ишлаш зонасидаги янги яшаш жойига кўчганда унинг аризаси бўйича ва шартномани тузиш учун техник имконият мавжуд бўлганда шартнома янги абонент рақамини ажратган ҳолда қайта расмийлаштирилади.

269. Янги АТС ишга туширилиши ва маҳаллий телефон тармоқларининг реконструкция қилиниши, янги технология жорий этилиши муносабати билан абонент рақамларини алмаштириш абонентларга автоматик қўнғироқ қилиш ёки ёзма хабарнома билан уларни камида 20 кун олдин ҳамда ахборотни 30 кун олдин телекоммуникация операторининг расмий веб-сайтида олдиндан жойлаштириш йўли билан бепул бажарилади.

Абонент рақамини алмаштириш шартномага тегишли ўзгартиришларни киритиш йўли билан расмийлаштирилади.

3-§. Мобил алоқа хизматларини кўрсатиш учун шартнома тузишнинг алоҳида шартлари

270. Мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаси фақат абонент — жисмоний шахс шахсан бўлганда ва у томонидан паспортнинг асл нусхаси (ёки шахсини тасдиқловчи бошқа ҳужжат) тақдим этилганда ёки унинг вакили шахсан иштирок этганда ва у томонидан паспортнинг асл нусхаси (ёки шахсини тасдиқловчи бошқа ҳужжат) ва белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома тақдим этилганда тузилади.

271. Мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини тузишдан олдин оператор (провайдер, дилер) ушбу абонент билан илгари тузилган амалдаги шартномаларнинг мавжудлигини маълумотлар базаси билан солиштирилади.

Бунда, халқаро овозли трафикни ўтказиш тартибини бузган абонент билан шартнома имзолаш қонунчиликда белгиланган асосда амалга оширилади.

272. Илгари тузилган амалдаги шартномалар бўйича ушбу операторнинг (провайдернинг) бешта ва ундан ортиқ рақамларига эга бўлган абонент — жисмоний шахс билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини тузиш учун мазкур Қоидаларда кўрсатилган шартлар таъминланганда фақат операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пунктларида амалга оширилади.

Ушбу операторнинг (провайдернинг) бешта ва ундан ортиқ рақамларини олиш учун абонент — юридик шахс билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини тузиш ушбу миқдордаги рақамларга эҳтиёж ёзма равишда асослаб берилганда ва ушбу Қоидаларда кўрсатилган шартлар таъминланганда операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пунктларида амалга оширилади.

273. Мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаси фақат оператор (провайдер) ёки дилернинг мулкида, хўжалик юритувида, тезкор бошқарувида бўлган ёки ижарасига олинган бинода, бинонинг бир қисмида жойлашган хизмат кўрсатиш пунктларида, шунингдек, савдо фаолиятини амалга ошириш учун мўлжалланган ва бир ёки бир нечта иш жойларига мўлжалланган савдо залларига эга стационар савдо объектлари ва зоналаридаги жиҳозланган савдо жойларида тузилади.

Истисно ҳолларда хизмат кўрсатиш пунктига келиш имкониятига эга бўлмаган жисмоний шахсларнинг якка тартибдаги талабномалари бўйича яшаш жойига бориб оператор (провайдер) томонидан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини тузишга йўл қўйилади.

Стационар бўлмаган савдо объектларида мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаларини тузиш тақиқланади, қишлоқ, узоқда жойлашган, етиб бориш қийин бўлган аҳоли пунктларида абонентларга хизмат кўрсатиш учун махсус жиҳозланган транспорт воситаларида алоқа оператори (провайдери) томонидан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаларини тузиш ҳоллари бундан мустасно.

274. Ўзбекистон Республикасидаги аэропортлар, вокзаллар ҳамда турист-ахборот марказлари ҳудудларида чет эл фуқаролари — сайёҳлар (туристлар) билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини тузиш соддалаштирилган тартибда амалга оширилади.

Чет эл фуқаролари — сайёҳлар (туристлар)дан турар жойи (шу жумладан, вақтинчалик яшаш жойи) кўрсатилиши талаб этилмайди.

Шартномага фақатгина чет эл фуқаролари — сайёҳлар (туристлар) учун, уларни қайси мамлакатдан ва қанча муддатга ташриф буюрганликлари ҳақидаги маълумотлар киритилади.

Чет эл фуқаролари — сайёҳлар (туристлар)га хизмат кўрсатиш даври уларнинг Ўзбекистон Республикасида бўлиши муддати билан чекланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида мазкур SIM-карталар орқали роуминг хизматидан фойдаланиш тақиқланади.

Битта чет эл фуқароси паспортига учтадан кўп абонент рақами расмийлаштирилишига йўл қўйилмайди.

III бўлим. Телекоммуникация оператор ва провайдерларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

1-боб. Телекоммуникация операторлари ва провайдерларининг хизматларни кўрсатишдаги ҳуқуқлари

1-§. Телекоммуникация оператор ва провайдерларининг умумий ҳуқуқлари

275. Оператор (провайдер) телекоммуникация хизматларини кўрсатишда қуйидаги ҳуқуқларга эга:

абонент ва/ёки фойдаланувчиларга хизматлар кўрсатиш;
фойдаланувчиларнинг айби билан телекоммуникация тармоқларида юз берган ҳодисалар натижасида унга етказилган зарар ўрнини қоплаш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ юридик ва жисмоний шахсларнинг но-қонуний хатти-ҳаракатлари устидан шикоят қилиш;

абонент ёки фойдаланувчи ушбу Қоидаларни бузганлиги ёки уларга кўрсатилган телекоммуникация хизматлари учун белгиланган муддатда ҳақ тўламаганлиги сабабли унинг хатти-ҳаракатлари бўйича қонун ҳужжатла-рига мувофиқ даъво қилиш;

абонент шартнома шартларини бузганда телекоммуникация хизматидан фойдаланишни тўхтатиб қўйиш;

телекоммуникация тармоқларида хабарларни узатишда хавфсизликни таъминлаш ва тармоқ абонент/фойдаланувчиларига кўрсатиладиган хизмат-ларнинг тегишли сифатини таъминлаш мақсадида қонун ҳужжатларига мувофиқ телекоммуникация хизматлари кўрсатишнинг тўхтатилишини на-зарда тутадиган техник тадбирларни ўтказиш.

Оператор (провайдер) қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

2-§. Телефон алоқа хизматларини кўрсатувчи оператор ва провайдерларнинг ҳуқуқлари

276. Оператор (провайдер) абонент қурилмасини телефон алоқа тар-моғидан вақтинча узиб қўйиш йўли билан абонентнинг телефон алоқа тар-моғидан фойдалана олишини қуйидаги ҳолларда тўхтатиб туриш ҳуқуқига эга:

а) белгиланган муддатларда маҳаллий ва халқаро телефон алоқаси хизматларига ҳақ тўланмаганда, бу ҳақда абонентни узиб қўйишдан ками-да 10 кун олдин телефон, ёзма ёки электрон хабар билан электрон почта манзилга ёки қисқа матнли хабар орқали хабардор қилган ҳолда;

б) абонент томонидан операторга (провайдерга) тегишли телекоммуни-кация ускунаси нормал ишлашининг бузилишига олиб келиши мумкин бўлган абонент қурилмасини эксплуатация қилиш қоидалари бузилганда.

Абонентнинг телефон тармоғидан фойдаланишининг вақтинча тўхтатиб қўйилишига олиб келган бузилишлар бартараф этилгандан ва кўрсатилган хизматлар учун абонент томонидан тўлов киритилгандан, шунингдек, аба-нентнинг айби билан абонент қурилмаси ишламай турган вақт учун аба-нент тўлови киритилгандан кейин сутка давомида фойдаланишни тиклаш амалга оширилади. Бунда телефон алоқа тармоғидан фойдаланиш тиклан-ганлиги учун тўлов ундирилмайди.

Агар абонент телефон алоқасидан фойдаланиш тўхтатиб қўйилгандан кейин 60 кундан ортиқ муддат ичида телефон алоқаси хизматларига ҳақ тўлаш бўйича қарздорлигини бартараф этмаса, оператор (провайдер) Ўзбе-кистон Республикасининг Фуқаролик кодексига мувофиқ бир томонлама тартибда шартномани бекор қилиш ҳуқуқига эга. Бу ҳақда оператор (про-

вайдер) абонентга мазкур банднинг «а» кичик бандида белгиланган усуллардан бири орқали камида 10 кун олдин хабар бериши керак.

3-§. Оператор ва провайдерларнинг мобил алоқа хизматларини кўрсатишдаги ҳуқуқлари

277. Мобил алоқа хизматларини кўрсатишда операторлар (провайдерлар) қуйидаги ҳуқуқларга эга:

ўзини ўзи обрўсизлантирмаганлар ичидан дилерларни мустақил равишда танлаш ва дилер билан тузиладиган шартнома шартларига мувофиқ уларнинг фаолияти учун мукофотлар белгилаш;

оператор (провайдер) номидан абонентларга хизмат кўрсатиш учун дилерлар билан шартномалар тузиш. Бунда дилер билан шартнома маълум муддатга тузилади ва шартномани тузишда оператор (провайдер) дилерга тузилган шартноманинг реквизитлари, унинг амал қилиш ва узайтириш муддати кўрсатилган дилер сертификатини беради. Сертификат дилернинг хизмат кўрсатиш пунктлари сонига тўғри келадиган миқдордаги асл нусхаларда берилади;

абонент томонидан мобил алоқанинг айрим хизматлари ёки мобил алоқа хизматлари тўпламлари учун махсус тарифлардан (тариф режаларидан) операторнинг (провайдернинг) белгиланган талабларига мувофиқ мақсадли фойдаланилишини назорат қилиш. Хизматлардан мақсадсиз фойдаланиш аниқланганда, абонентга хабар қилган ҳолда бошқа тариф режасига ўтказиш;

абонент томонидан оператор тармоғида овозли трафикни ўтказиш тартиби бузилишлари қайд этилган ҳолларда ушбу абонентга телекоммуникация хизматларини кўрсатишни тўхтатиш;

абонент томонидан кетма-кет 90 календарь кун мобайнида мобил алоқа хизматларини олиш ҳуқуқини берадиган транзакциялар амалга оширилмаганда, мобил алоқа хизматларини кўрсатишни тўхтатиш.

278. Мобил алоқа хизматларини кўрсатишда дилер қуйидаги ҳуқуқларга эга:

оператор (провайдер) номидан абонентларга хизмат кўрсатиш учун операторлар (провайдерлар) билан шартномалар тузиш;

оператор (провайдер) номидан абонентларга хизмат кўрсатиш шартномасининг шартларига, қонун ҳужжатлари ва ушбу Қоидалар талабларига мувофиқ оператор (провайдер) номидан абонентлар билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаларини тузиш;

абонентларга оператор (провайдер) номидан хизмат кўрсатиш учун тузилган шартномага мувофиқ оператордан (провайдердан) мукофотлар олиш;

оператор (провайдер) томонидан абонентларни улаш ва уларга хизмат кўрсатиш шартлари тўғрисидаги ишончли ахборотни оператордан (провайдердан) олиш;

абонентларга сотилган абонент қурилмаларига кафолатли ва кафолат муддатидан кейин хизмат кўрсатилишини таъминлаш;

дилер томонидан оператордан (провайдердан) сотиб олинган ёки олинган абонент қурилмалари учун мувофиқлик сертификатларининг тасдиқланган нусхаларини оператордан (провайдердан) олиш;

оператордан (провайдердан) дилернинг ўз мажбуриятларини бажариши учун зарур бўлган SIM-карталар, ҳужжатлар, шартномалар, бланкали маҳсулотлар, ахборот-сўровнома маълумотлари, реклама ва бошқа материалларни олиш;

оператор (провайдер) томонидан кўрсатиладиган мобил алоқа хизматлари учун абонентлардан тўловни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда қабул қилиш;

абонентларга хизмат кўрсатишни амалга ошириш.

4-§. Операторлар ва провайдерларнинг маълумот узатиш хизматларини кўрсатишдаги ҳуқуқлари

279. Маълумот узатиш хизматларини кўрсатишда оператор ва провайдерлар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

абонент томонидан маълумотлар узатиш тармоғининг фойдаланилган веб-ресурсларининг ҳисобга олиншини (log-файлларининг юритилишини) қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ташкил қилиш;

операторни (провайдерни) огоҳлантирмасдан маълумотлар узатиш тармоғига GSM, IP ёки SMS-шлюзлар уланганда, шу жумладан, маълумотлар узатиш тармоғида махсус аппарат-дастурий воситаларини ўрнатиш йўли билан ноқонуний фойдаланиш ҳолатлари аниқланганда хизматлар кўрсатишни бир томонлама тўхтатиш.

5-§. Эшиттирувчилар, операторлар ва провайдерларнинг телевидение хизматларини кўрсатишдаги ҳуқуқлари

280. Телевидение хизматларини кўрсатишда эшиттирувчи қуйидаги ҳуқуқларга эга:

ўз дастурларини телевидение тармоғи орқали шартнома асосида тарқатиш; дастурларини бош муҳаррир томонидан эшиттириш сеткаси тасдиқлангандан кейин узатиш;

хусусий ёки алоҳида муаллифлик шартномалари бўйича олинган дастурларни тарқатиш (трансляция, ретрансляция қилиш) ва сотиш, шунингдек, олинган дастурларни тарқатиш (трансляция, ретрансляция қилиш) ва сотиш ҳуқуқини учинчи шахсларга бериш;

ўз телевидение дастурлари трансляциясини шартнома асосида ёзиш ва унинг тарқатилишини таъминлаш;

телевидение тармоқларини лойиҳалаш, қуриш ва модернизациялашда зарур техник воситаларни мустақил танлаш.

281. Телевидение хизматларини кўрсатишда оператор эшиттирувчи (эшиттирувчилар) билан тузилган шартнома асосида уларнинг телевизион дастурлари тарқатилишини амалга оширади.

282. Телевидение хизматларини кўрсатишда оператор эшиттирувчи (эшиттирувчилар) қуйидаги ҳуқуқларга эга:

эшиттирувчиларнинг телевидение дастурларини шартнома асосида трансляция ва ретрансляция қилиш;

провайдерлар ва абонентлар билан телевидение тармоғи хизматларини кўрсатиш тўғрисида шартномалар тузиш ҳамда уларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бекор қилиш;

провайдер ва абонентларга лицензияда назарда тутилган ҳажмда ва белгиланган стандартларга мувофиқ келадиган телевидение хизматларини кўрсатиш;

провайдерлар ва абонентлар томонидан хизматлар учун тўлов бўйича шартнома мажбуриятлари ҳамда телевидениенинг тармоғи ёки абонент ускунасини техник эксплуатация қилиш қоидалари бузилганда, телевидение хизматларидан фойдаланишни тўхтатиб туриш ёки тугатиш;

телевидение тармоғини ташкил қилиш ва ривожлантиришда техник воситаларни мустақил танлаш.

283. Телевидение провайдери телевидение дастурларининг сигналларини оператор (операторлар) билан тузилган шартнома асосида қабул қилади ва уларнинг тарқатилишини амалга оширади.

284. Телевидение провайдери қуйидаги ҳуқуқларга эга:

телевидение дастурларининг сигналлари берилишини қонун ҳужжатларига мувофиқ таъминлаш;

абонентлар билан телевидение тармоғи хизматларини кўрсатиш тўғрисида шартномалар тузиш ва уларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бекор қилиш;

телевидение тизимларини ташкил қилиш ва ривожлантиришда техник ечимлар ва воситаларни танлаш.

6-§. Провайдерларнинг таксофон хизматини кўрсатишдаги ҳуқуқлари

285. Таксофон хизматини кўрсатишда провайдер қуйидаги ҳуқуқларга эга:

оператор томонидан шартнома шартлари бузилган тақдирда оператор хизматларини рад этиш;

оператордан узилишларда ёки телекоммуникация тармоғидан лозим даражада фойдаланилмаганда тўловларнинг қайта ҳисобланишини талаб қилиш;

фойдаланувчиларга таксофон орқали телефон алоқа хизматларини кўрсатиш бўйича техник сиёсатни мустақил равишда белгилаш ва ташкилий тадбирларни амалга ошириш;

оператор ёки фойдаланувчининг айби билан етказилган моддий зарар қопланишини талаб қилиш;

ўз ҳуқуқлари бузилган тақдирда ваколатли давлат органларига ёки судга мурожаат қилиш.

**2-боб. Телекоммуникация операторлари ва
провайдерларининг хизматларни кўрсатишдаги
мажбуриятлари**

**1-§. Телекоммуникация оператор ва провайдерларининг
умумий мажбуриятлари**

286. Оператор ва провайдерлар телекоммуникация хизматларини кўрсатишда қуйидагиларга мажбур:

ўз фаолиятини лицензия шартлари ва ушбу Қоидаларга мувофиқ амалга ошириш;

кўрсатилаётган хизматлар сифатини амалдаги стандартлар, қоидалар, нормалар ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар талабларига мувофиқ бўлишини таъминлаш;

амалдаги шаклларга мувофиқ статистика ҳисоботларини белгиланган тартибда ва муддатларда ваколатли органларга тақдим этиш;

телекоммуникация тармоқлари бўйлаб узатиладиган телефон сўзлашувлари ва барча турдаги маълумотларни сир сақлаш;

фойдаланувчиларга телекоммуникация хизматларини кўрсатиш шартлари ва тартиби, шу жумладан, хизматлар учун тарифлар ўзгарганлиги тўғрисидаги батафсил ахборотни тақдим этиш;

телекоммуникация тармоқларидан рухсатсиз фойдалана олиш ҳолатларига йўл қўймаслик чораларини кўриш;

абонентларга шартнома шартлари бажарилмаганлиги ёки тегишли даражада бажарилмаганлиги, шунингдек, кўрсатилаётган хизматлар сифатини амалдаги стандартлар, қоидалар, нормалар ва бошқа қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ бўлишини таъминланмаганлиги ҳамда абонентнинг розилигисиз кўрсатилган хизматлар учун қонун ҳужжатларига мувофиқ зарар ўрнини қоплаш;

шартномада белгиланган муддатларда телекоммуникация алоқаси хизматларини кўрсатиш;

хизматлар, кечаю кундуз кўрсатилишини таъминлаш;

кўрсатилган хизматларнинг камчиликларини шартномада, қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда бартараф этиш;

телекоммуникация хизматларини кўрсатиш зонасига лицензиянинг амал қилиш ҳудудида жойлашган барча аҳоли пунктларини, магистрал автомобиль йўлларини ва темир йўлларини, стратегик муҳим объектларни кириштириш мақсадида тақсимотга ҳамда телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган билан келишилган режага мувофиқ мобил алоқа тармоғини ривожлантириш ва модернизациялаш бўйича ишларни изчиллик билан босқичма-босқич олиб бориш;

оператор ва провайдер тармоғидаги IP протоколи асосида ишловчи қурилмаларни IPv6 протоколи версиясини қўллаб-қувватлашини таъминлаш;

абонентларни тармоқларда бўладиган йирик авариялар, уларни реконструкция қилиш тўғрисида ҳамда ишларни тугатишнинг тахмин қилинган

муддатлари тўғрисида оммавий ахборот воситаларида, ўзининг расмий веб-сайтида ёки SMS орқали хабардор қилиш;

фойдаланувчи билан муомала қилиш этикасига риоя қилиш, телефон орқали сўзлашувда ўз лавозимини, фамилияси ёки шахсий рақамини айтиш;

абонент мурожаат қилганда унинг талабига кўра шахсий ҳисоб рақамининг ҳолати ва қарздорлиги мавжудлиги тўғрисида хабардор қилиш;

ўз веб-сайтлари орқали тақдим этиладиган тарифлар ўзгарганлиги тўғрисидаги батафсил ахборотни ўз вақтида тақдим этишга ва маълумотларни янгилаш;

ахборот ресурслари ҳимоя қилинишини таъминлашга, Ўзбекистон Республикасининг мавжуд конституциявий тузумини, ҳудудий яхлитлигини зўрлик билан ўзгартиришга даъват этишга, уруш, зўравонлик ва терроризмни, шунингдек, диний экстремизм, сепаратизм ва фундаментализм ғояларини тарғиб қилишга, миллий, ирқий, этник ёки диний адоват қўзғатувчи ахборотни, шунингдек, порнографияни тарғиб қилишга қаратилган ва тарқатилиши қонун ҳужжатлари билан тақиқланган бошқа ахборотнинг тарқатилишига йўл қўймасликка қаратилган чораларни кўриш;

абонент/фойдаланувчиларнинг мурожаатларини (ёзма ёки ахборот-коммуникация тизимлари орқали) келиб тушган кундан бошлаб ўн беш кун ичида, материалларни қўшимча ўрганиш зарур бўлганда абонентни ёзма огоҳлантирган ҳолда бир ойгача бўлган муддат ичида кўриб чиқиш;

абонентлар операторнинг (провайдернинг) ахборот-маълумот хизмати-га қўнғироқ қилиб боғланишида тенг ҳуқуқлилигини таъминлаш. Бунда абонентлар операторнинг (провайдернинг) ахборот-маълумот хизмати-га қўнғироқ қилиб боғланишларида маълум бир абонентларга бошқа абонентларга нисбатан устуворлик (боғланиш вақти, хизмат кўрсатиш вақти ва ҳ. к.) тақдим этилишига йўл қўйилмайди.

287. Ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш учун текширув ўтказилиши, қўшимча материалларни талаб қилиш ёки бошқа чораларни кўриш зарур бўлган ҳолларда, уларни кўриб чиқиш муддатлари мурожаат қилувчига хабар қилган ҳолда операторнинг (провайдернинг) раҳбари томонидан истисно тариқасида бир ойдан кўп бўлмаган муддатга узайтирилиши мумкин.

Таклиф операторга (провайдерга) келиб тушган кундан бошлаб бир ой муддатгача кўриб чиқилади, қўшимча кўриб чиқишни талаб қиладиган таклифлардан ташқари, бу ҳақда ёзма шаклда таклифни киритган жисмоний ёки юридик шахсга беш кун ичида хабар қилинади.

288. Ушбу Қоидаларни фойдаланувчилар эътиборига етказиш, шунингдек, уларни ўз расмий веб-сайтида жойлаштиришга мажбур.

289. Телекоммуникация тармоғидаги шикастланишлар абонент талаблари тақдим этилган кундан бошлаб белгиланган муддат ичида оператор (провайдер) томонидан бартараф этилиши керак. Телекоммуникациялар тармоғида шикастланишларни бартараф этиш нормативларда белгиланган муддатлардан ортиқ бўлмаслиги керак, агар янада қисқа муддатлар шартномада белгиланмаган бўлса.

290. Оператор ва провайдерларнинг қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлари ҳам бўлиши мумкин.

2-§. Телефон алоқаси хизматларини кўрсатувчи оператор ва провайдерларнинг мажбуриятлари

291. Оператор ва провайдерлар телефон алоқа хизматларини кўрсатишда қуйидагиларга мажбур:

а) телефон алоқаси абонентнинг айби билан бузилмаган ҳолларда абонент томонидан таъмирлаш бюросига талабнома берилган вақтдан бошлаб талабнома ёпилган пайтгача абонент қурилмасининг бутун ишламаган вақти учун ҳар ойлик тўлов ҳисобланадиган барча телефон алоқаси хизматлари учун қайта ҳисоб-китоб қилишга;

б) буюртма бўйича халқаро телефон алоқасидан фойдаланганда ҳамда сўзлашувлар учун вақтбай тўлов тизими жорий қилинганда сўзлашувнинг минимал ҳақ тўланадиган давомийлигини абонентлар эътиборига етказишга;

в) техник сабабларга кўра абонент рақамини алмаштириш тўғрисида камида 10 кун олдин абонентни тегишли тарзда хабардор қилишга;

г) маҳаллий телефон алоқаси хизматларининг нархини ҳисобга олиш тизимининг ўзгарганлиги тўғрисида оммавий ахборот воситаларида ва ўзининг расмий веб-сайтида камида уч ой олдин эълон қилиш;

д) оммавий ахборот воситаларида ва ўзининг расмий веб-сайтида янги тарифлар кучга киришидан камида 15 кун олдин универсал телефон алоқаси хизматларига тарифларни ўзгартириш тўғрисидаги қарорни нашр қилишга;

е) абонент қурилмасининг узилишига олиб келган бузилишлар бартараф этилгандан, телефон алоқаси хизматларига ҳақ тўлаш қарздорлиги тугатилганда ва абонент айби билан абонент қурилмаси ишламаган вақти учун абонент тўлови киритилгандан кейин телефон алоқаси хизматларига ҳақ тўланмаганлиги ёки абонент қурилмасини эксплуатация қилиш қоидалари бузилганлиги учун ўчирилган абонент қурилмасини бепул тармоққа улашга;

ж) телекоммуникация тармоғи орқали кўрсатиладиган маҳаллий телефон алоқаси хизматлари коммутацион қурилмадан телекоммуникация тармоғининг кира олиш нуқтасидаги абонент розеткасигача ёки у мавжуд бўлмаганда абонент қурилмасигача бўлган қисмига қадар хизмат кўрсатишга.

292. Оператор (провайдер) томонидан тақдим этиладиган ахборотда:

а) операторнинг (провайдернинг) номи ва унинг таркибий бўлинмаларининг номи, улар жойлашган жой (почта манзили), боғланиш учун телефон рақамлари, расмий веб-сайти ва иш тартиби;

б) фойдаланувчиларга кўрсатиладиган универсал ва қўшимча (пуллик ва бепул) телефон алоқаси хизматлари рўйхати;

в) телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш шартлари ва тартиби;

г) телефон алоқаси хизматларини кўрсатишдаги чекловлар;

д) телефон алоқаси хизматлари учун тарифлар ва бу хизматларни кўрсатиш ҳамда ҳақ тўлашдаги имтиёзлар;

- е) телефон алоқаси хизматларига ҳақ тўлаш тартиби ва шакллари;
- ж) янги АТСни эксплуатацияга киритиш муддатлари ва мавжуд АТС-лар абонент сифimini кўпайтириш;
- з) шартномаларни тузиш тартиби, аризаларни қондириш муддатлари ва шартномаларни тузиш навбатининг ҳаракати;
- и) телекоммуникация тармоқларида қўллашга рухсат берилган абонент қурилмаларининг рўйхати;
- к) маълумот, шошилиш тезкор хизматлар ва таъмирлаш бюросининг телефон рақамлари;
- л) фойдаланувчи ушбу Қоидалар билан танишиши мумкин бўлган жой тўғрисидаги ахборот.

Кўрсатилган ахборот шартномаларни тузишда оммавий ахборот воситалари, маълумот-ахборот хизматлари ёки телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш жойларида мижозлар билан ўзаро ишлар хизматлари орқали кўргазмалар ва фойдаланиш қулай бўлган шаклда бепул абонентлар эътиборига етказилади.

293. Оператор (провайдер) телекоммуникация воситалари ва иншоотларидан фойдаланиб у томонидан кўрсатилган, аммо айна дамда телефон алоқаси хизматлари бўлиб ҳисобланмаган хизматларга (масалан, қўриқлаш сигнализацияси, Интернет тармоғи хизматлари ва бошқа) ҳақ тўланмаган ҳолда абонентнинг телекоммуникация тармоғидан фойдалана олишини тўхтатиб туришга ҳақли эмас.

294. Оператор (провайдер) абонент розилигисиз алоҳида тўлов эвазига кўрсатиладиган қўшимча хизматлар тақдим этилишини талаб қилиб туриб олишга ҳақли эмас.

295. Оператор (провайдер) томонидан таксофон орқали телефон алоқа хизматлари бевосита кўрсатилган ҳолда, оператор қуйидагиларга мажбурдир:

фойдаланувчини таксофон орқали сифатли телефон алоқа хизматларидан фойдаланишини таъминлаш;

таксофонлар, кабиналар ва ярим кабиналарнинг соз ҳолатда сақланишини таъминлаш;

таксофон орқали телефон алоқа хизматларини кўрсатиш тартиби ва шартлари ўзгарганлиги тўғрисидаги ахборотни фойдаланувчиларга тақдим этиш;

фойдаланувчилар учун қулай бўлган (савдо тармоғи, алоқа бўлими ва ҳоказо) жойларда махсус жетон ёки тўлов карталари сотилишини таъминлаш;

фойдаланувчиларнинг шикоятларини қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда кўриб чиқиш.

3-§. Мобил алоқа операторларининг (провайдерларининг) мажбуриятлари

296. Мобил алоқа хизматларини кўрсатишда оператор (провайдер) қуйидагиларга мажбур:

хизмат кўрсатиш зонаси доирасида мобил алоқа хизматларини сифатли, ўз вақтида ва кечаю кундуз кўрсатилишини таъминлаш;

абонент шартноманинг бекор қилиниши вақтигача қарзини ва олдиндан тўловнинг зарур суммаси тўлиқ ҳажмда тўлаганида абонентга мобил алоқа хизматлари кўрсатилишини тиклаш;

абонентнинг ёзма (хизмат кўрсатувчи операторнинг веб-сайтида абонентнинг шахсий кабинети орқали) мурожаатига асосан бир йилгача абонент рақамидан фойдаланиш даври ичида абонент шахсий ҳисобварағидаги ўзаро ҳисоб-китобларнинг жорий ҳолати тўғрисидаги ахборотни тақдим этиш. Узоқроқ муддат ва ушбу ахборотни тақдим этиш шартлари шартномада белгиланиши мумкин;

хизматлар кўрсатилиши тўхтаган ҳолларда абонент тўловини қайта ҳисоблаб чиқиш;

SIM-карта ёки абонент қурилмаси (SIM-картадан фойдаланиш кўзда тутилмаган мобил алоқа стандартлари учун ва eSIM) йўқолганда абонентнинг ёзма аризаси бўйича ёки абонент учун қулай бўлган, оператор (провайдер) томонидан ўрнатилган, бошқа усулда берилган хабар бўйича хизматларнинг кўрсатилишини зудлик билан тўхтатиш;

абонент — юридик шахсга мобил алоқа хизматларини кўрсатиш учун у билан тузилган шартноманинг нусхасини тақдим этиш;

абонент — жисмоний шахсга мобил алоқа хизматларини кўрсатиш учун у билан тузилган шартноманинг нусхасини ёки мобил алоқа хизматларини кўрсатиш учун оммавий шартнома тузилганлигининг тасдиғини тақдим этиш;

дилерлар учун оператор (провайдер) билан биргаликда ишлашнинг тенг имкониятларини қўллаш;

дилерлар томонидан улар зиммасига юкланган мажбуриятларнинг қатъий бажарилишини назорат қилиш, дилерларга нисбатан у билан тузилган шартнома шартларига мувофиқ шартномани бекор қилиш ва дилер сертификатини қайтариб олишгача бўлган жазо чораларини қўллаш;

дилерларда ходимларнинг минимал сони ҳар бир хизмат кўрсатиш пунктига биттадан ходим, аммо битта дилерга камида иккитадан ходим бўлганда абонентларни улаш учун дилерларга операторнинг (провайдернинг) тизимидан фойдаланишни тақдим этиш;

ўзининг хизмат кўрсатиш пунктларида ташриф буюрувчилар хавфсизлигини таъминлаш, жумладан, видеокузатув камераларини қўллаган ҳолда (видео ёзувни 90 кун сақлаган ҳолда);

ўзини ўзи обрўсизлантирган дилерлар билан шартномалар тузмаслик;

ўзининг расмий веб-сайтида дилерларнинг рўйхатини уларнинг тўлиқ номларини, юридик манзили ва хизмат кўрсатиш пунктларини кўрсатган ҳолда юритиш;

ўзининг расмий веб-сайтида расмий ахборотни, шу жумладан, тақдим этиладиган хизматлар рўйхатининг ўзгариши тўғрисидаги ахборот, тарифлар, прайс-варақлар, хизматларни тақдим этиш тартиби ва шартлари ва ҳ.к.ни ўз вақтида эълон қилиш;

дилернинг ходимларига ушбу Қоидаларнинг талаблари ва оператор

(провайдер) ҳамда дилер ўртасидаги шартнома шартларига мувофиқ дилер томонидан ўз мажбуриятларини бажариш учун зарур ва етарли бўлган даражада операторнинг (провайдернинг) маълумотлар базасидан шахсан фойдаланишни тақдим этиш;

дилерни SIM-карталар, ҳужжатлар, шартномалар, бланк маҳсулотлари, унинг ўз мажбуриятларини бажариши учун зарур бўлган ахборот-сўронома маълумотлар билан, шунингдек, ўз молиявий имкониятларидан келиб чиқиб, реклама ва бошқа материаллар билан таъминлаш;

ушбу Қоидаларнинг талаблари ва оператор (провайдер) ҳамда дилер ўртасидаги шартнома шартларига мувофиқ дилер томонидан ўз мажбуриятларини бажариш учун зарур ва етарли бўлган даражада дилер ходимларини ўқитишни ва ҳар икки йилда малакасини оширишни ташкил қилиш;

дилер томонидан қўпол қоида бузишларга йўл қўйилганда дилер билан тузилган шартнома шартларига мувофиқ унга нисбатан шартномани бекор қилиш ва дилер сертификатини қайтариб олишгача бўлган жавобгарлик чораларини қўллаш;

аввал тузилган шартномалар бўйича ушбу операторнинг (провайдернинг) бешта ва ундан кўп рақамларига эга абонент — жисмоний шахс билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини фақат операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пунктларида тузилишини таъминлаш;

аввал тузилган шартномалар бўйича ушбу операторнинг (провайдернинг) бешта ва ундан кўп рақамларига эга бўлган абонент — жисмоний шахс билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини тузишда янги уланиш тўғрисида абонентнинг ушбу оператор (провайдер) билан аввал тузилган шартномалар бўйича мавжуд бўлган барча рақамларига SMS хабар орқали хабардор қилишни амалга ошириш;

SIM-картани алмаштириш, шунингдек, абонентнинг аризаси бўйича рақамни бошқа абонент қурилмасига қайта дастурлаш (SIM-картадан фойдаланишни кўзда тутмайдиган мобил алоқа стандартлари учун) хизматларини кўрсатиш фақат опе операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пунктларида амалга оширилишини таъминлаш;

дилер орқали тузилган мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаси асосида абонентга мобил алоқа хизматларини тақдим этиш;

абонент тўғрисидаги маълумотлар онлайн режимида операторнинг (провайдернинг) маълумотлар базасига киритилгандан кейин бир ҳафта муддатдан кечиктирмасдан дилердан тузилган мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаси нусхасини, абонент паспорти (ёки унга тенглаштирилган, шахсини тасдиқловчи ҳужжат)нинг нусхасини тегишли ҳужжатлар билан бирга олиш. Ҳужжатларни олишнинг бошқа муддати узоқда ва етиб бориш қийин бўлган ҳудудларда жойлашган дилерлар учун дилерлик шартномасида оператор (провайдер) томонидан ҳақиқий имкониятлардан келиб чиқиб транспорт инфратузилмасининг мавжудлигини ҳисобга олган ҳолда белгиланиши мумкин;

ўзини ўзи обрўсизлантирган дилерлар тўғрисидаги маълумотларни, операторнинг (провайдернинг) миждозларига хизмат кўрсатиш ҳуқуқини бе-

рувчи дилер сертификатдан маҳрум қилинган дилернинг реквизитлари, таъсисчилари ва бошқа маълумотларни кўрсатган ҳолда Ўзбекистон Республикаси ахборотлаштириш ва телекоммуникациялари соҳасида назорат бўйича давлат инспекциясига марказлаштирилган онлайн базага киритиш учун дарҳол юбориш;

ўзининг расмий веб-сайтида мобил алоқа хизматларининг турлари ва стандартлари бўйича хизмат кўрсатиш зонасини намоиш этувчи интерактив онлайн электрон картани, шунингдек, аҳоли пунктларининг рўйхатини юритиш;

халқаро трафикнинг ноқонуний ўтказилиши ҳамда GSM, IP ёки SMS шлюзлардан яширин фойдаланишга қарши чораларни кўриш, шу жумладан, тармоқда махсус аппарат-дастурий воситаларни ўрнатиш йўли билан;

операторнинг (провайдернинг) мулкчилик шакли ва идоравий бўйсуншидан қатъи назар ваколатли ташкилот топшириғи билан ажратиладиган қисқа рақамлар созлаш бўйича тегишли ишларни амалга ошириш;

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида GSM стандартида ишлайдиган барча оператор (провайдер) кўчиб ўтган рақамларнинг марказлаштирилган базасига уланиш;

абонент томонидан донорга роуминг хизматлари учун аниқланган қарздорлик тўланмаган тақдирда хизмат кўрсатишни тўхтатиб қўйиш;

абонентнинг оператор тармоқларида абонент рақамини кўчиб ўтиш хизматидан фойдаланиш ҳуқуқига тўсқинлик қилмаслик;

мунтазам равишда ўз телекоммуникация тармоқларида халқаро трафикни ўтказиш тартиби бузилишларининг олдини олиш, аниқлаш ва тугатишга доир чора-тадбирларни амалга ошириш ва абонентнинг ҳаракатларини таҳлил қилиш ёки тегишли тадбирларни амалга ошириш йўли билан абонент рақамларини фаол аниқлаш принципларига асосланган воситалар ва тизимларни қўллаш.

297. Оператор (провайдер) абонентларга қуйидаги ахборотларни абонентларга бепул тақдим этишга мажбур (шу жумладан, дилерлар орқали):

мобил алоқа тармоқларида абонент қурилмасидан фойдаланиш имконияти тўғрисида;

кўрсатилаётган хизматларнинг рўйхати, шунингдек, уларни кўрсатиш тартиби ва шартлари ўзгарганлиги тўғрисида;

хизмат кўрсатиш зонаси ўзгарганлиги тўғрисида;

хизматларга тарифлар ўзгарганлиги тўғрисида янги тарифлар жорий қилингунга қадар камида 10 кун олдин;

операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пунктлари иш режими ўзгарганлиги тўғрисида;

ўз реквизитларининг ўзгарганлиги тўғрисида;

SMS, шунингдек, абонентларнинг USSD сўровларига USSD хабарларни жўнатиш йўли орқали бепул ёки имтиёзли дақиқалар, SMS, Интернет трафик ва бошқа хизматларнинг тугаганлиги тўғрисида.

298. Мобил алоқа хизматларини кўрсатишда дилер қуйидагиларга мажбур:

хизмат кўрсатиш пунктларини фақат оператор, провайдер ёки дилернинг тасарруфида, хўжалик юритувида, тезкор бошқарувида ёки ижарасида бўлган бинода, бинонинг қисмида, шунингдек, стационар савдо нуқталарининг жиҳозланган савдо жойларида ва савдо фаолиятини амалга ошириш учун мўлжалланган ва бир ёки бир нечта иш жойлари учун мўлжалланган савдо залларига эга зоналарда жойлаштириш. Дилернинг хизмат кўрсатиш пунктини стационар бўлмаган савдо объектларига жойлаш тақиқланади;

дилернинг барча хизмат кўрсатиш пунктларида дилерлик хизматларини тақдим этиш ҳуқуқи тўғрисидаги дилер сертификатининг асл нусхаси бор бўлишини ва кўринадиган жойга қўйилишини таъминлаш;

дилернинг барча хизмат кўрсатиш пунктларини малакали ходимлар билан тўлдириш;

дилер томонидан хизмат кўрсатиш пунктларида оператор (провайдер) ахборотига кўра аввал тузилган шартномалар бўйича ушбу операторнинг (провайдернинг) бешта ва ундан кўп рақамларига эга бўлган абонент — жисмоний шахс билан операторнинг (провайдернинг) мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини тузишга йўл қўймаслик;

дилернинг хизмат кўрсатиш пунктларида SIM-картани алмаштириш хизматларини кўрсатишга йўл қўймаслик (узоқ ва етиб бориш қийин бўлган ҳудудлардаги дилернинг хизмат кўрсатиш пунктлари бундан мустасно);

абонент маълумотлари онлайн режимида операторнинг (провайдернинг) маълумотлар базасига киритилгандан кейин бир ҳафта муддатдан кечиктирмай операторга (провайдерга) абонент билан тузилган мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаси нусхасини, абонент паспорти (ёки унга тенглаштирилган, шахсини тасдиқловчи ҳужжат)нинг нусхасини тегишли ҳужжатлар билан бирга операторга (провайдерга) тақдим этиш. Ҳужжатларни тақдим этишнинг бошқа муддати узоқда ва етиб бориш қийин бўлган ҳудудларда жойлашган дилерлар учун дилерлик шартномасида оператор (провайдер) томонидан реал имкониятлардан келиб чиқиб транспорт инфратузилмасининг мавжудлигини ҳисобга олган ҳолда белгиланиши мумкин;

абонентларнинг SIM-карта ёки абонент қурилмаси (SIM-картадан фойдаланишни кўзда тутмайдиган мобил алоқа стандартлари учун) йўқолганлиги тўғрисида ёзма аризаларини қабул қилиш ва тегишли ахборотни операторга (провайдерга) юбориш;

дилернинг хизмат кўрсатиш пунктларида ташриф буюрувчиларнинг хавфсизлик чораларини таъминлаш, шу жумладан, видеокузатув камераларини қўллаб видеоёзув ва товушни камида 90 кун сақлаган ҳолда;

299. Дилер абонентларга операторнинг (провайдернинг) қуйидаги ахборотини тақдим этишга мажбур:

мобил алоқа тармоғида абонент қурилмасидан фойдаланиш имконияти тўғрисида;

кўрсатиладиган хизматлар рўйхатининг, шунингдек, уларни кўрсатиш тартиби ва шартларининг ўзгариши тўғрисида;

операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш зонаси ўзгариши тўғрисида;

абонентларга хизмат кўрсатиш пунктлари иш режимининг ўзгариши тўғрисида;

оператор (провайдер) реквизитларининг ўзгариши тўғрисида;

аввал тузилган шартномалар бўйича ушбу операторнинг (провайдернинг) бешта ва ундан кўп рақамларига эга бўлган абонент — жисмоний шахс билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномасини тузишда бундай абонентни фақат операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пунктларида уланишини кўзда тутадиган чекловлар тўғрисида;

SIM-картани алмаштириш хизматларини фақат операторнинг (провайдернинг) хизмат кўрсатиш пунктларида кўрсатиш бўйича чекловлар тўғрисида.

300. Дилернинг ходимлари томонидан йўл қўйилган қоида бузишлар учун улар билан бир қаторда дилерлик хизмати кўрсатиш пунктининг бевосита раҳбари ва дилер — юридик шахснинг раҳбари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

301. Дилер томонидан қонун ҳужжатлари, ушбу Қоидалар ва оператор (провайдер) билан тузилган шартнома талабларининг қўпол бузилишига йўл қўйилиши у билан дилерлик шартномасини бекор қилиш ва дилерни ўзини ўзи обрўсизлантирган дилерлар реестрига киритиш учун асос бўлиб хизмат қилади.

Абонентнинг хабари бўлмаган ёки унинг розилигисиз, имзоларни қалбакилаштириб, сохта ҳужжатлар бўйича, паспортнинг (ёки шахсини тасдиқловчи бошқа ҳужжатнинг) асл нусхасини текширмасдан абонент шартномасининг расмийлаштирилиши қўпол қоида бузиш ҳисобланади.

4-§. Операторлар ва провайдерларнинг маълумотлар узатиш хизматларини кўрсатишдаги мажбуриятлари

302. Оператор ва провайдерлар маълумот узатиш хизматларини кўрсатишда қуйидагиларга мажбур:

а) Wi-Fi хизмати кўрсатиш вақтида фойдаланувчиларнинг шахсини идентификациялаш ҳамда фойдаланилган Интернет тармоғининг веб-ресурслари (log-файллар) ҳисобини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда юритиш бўйича аппарат-техник чора-тадбирлар кўриш ва уларни 3 ой ичида сақланишини ташкиллаштириш;

б) абонентларга ўзининг веб-сайтида ва (ёки) оммавий ахборот воситаларидан фойдаланган ҳолда, шунингдек, абонентлар ва фойдаланувчилар билан ишлаш жойларида қуйидаги ахборотларни тақдим этиш:

хизматларни кўрсатиш тартиби ва шартлари ўзгарганлиги, шу жумладан, хизматлар учун тарифлар ўзгарганлиги тўғрисида ўзгартиришлар кучга киришидан камида 10 кун олдин;

иш вақти, почта манзили ва банк реквизитлари ўзгарганлиги тўғрисида — тегишли ўзгаришлар киритилган вақтдан бошлаб;

в) шартноманинг бажарилмаганлиги ёки лозим даражада бажарилмаганлиги, шунингдек, абонентнинг аризасига кўра хизматлар кўрсатилмаган-

лиги ёки шартномада белгиланган даражадаги сифатга эга хизматлар кўрсатилмаганлиги учун қайта ҳисоб-китоб қилиш;

г) абонентнинг жорий ҳолати, шу жумладан, маълумотлар узатиш вақти, тезлиги, олинган ва (ёки) узатилган ахборотнинг ҳажми тўғрисида батафсил ахборотни тақдим этиш;

д) халқаро трафик ноқонуний ўтказиш, шу жумладан, GSM, IP ёки SMS-шлюзлардан, жумладан, тармоқда махсус аппарат-дастурий воситаларини ўрнатиш йўли билан ноқонуний фойдаланишга қарши курашиш чораларини кўриш.

303. Операторларга (провайдерларга) хизматларга уланиш учун ариза келиб тушганда қуйидаги муддатларда иш кўриши керак:

техник имкониятни ўрганиш ва техник имконият бўлмаган тақдирда ариза берувчига асосланган рад этишнинг аниқ сабаблари кўрсатилган жавобини бериш 7 кундан ошмаслиги керак;

техник имконият бўлганда шартнома тузилганган кундан бошлаб 10 иш кунинида уланишни амалга ошириш;

техник имконият бўлмаганда, етишмайдиган алоқа линияларини ариза берувчининг ҳисобидан ўтказилишини ҳисобга олган ҳолда пудрат шартномаси тузилган санадан бошлаб 180 кунгача бўлиши керак.

Оператор (провайдер) абонентни ҳақ тўлаш эвазига қўшимча хизматлар кўрсатишга ёки маълум бир хизматни кўрсатиш учун бошқа хизматларни олишга мажбурлашга, шунингдек, абонентдан кўрсатилмаган хизматлар учун тўлов ундиришга ҳақли эмас.

Оператор (провайдер) абонентни ҳақ тўлаш эвазига қўшимча хизматлар кўрсатишга ёки маълум бир хизматни кўрсатиш учун бошқа хизматларни олишга мажбурлашга, шунингдек, абонентдан кўрсатилмаган хизматлар учун тўлов ундиришга ҳақли эмас.

5-§. Эшиттирувчилар, операторлар ва провайдерларнинг телевидение хизматларини кўрсатишдаги мажбуриятлари

304. Эшиттирувчи амалга оширадиган фаолияти турига кўра қуйидагиларга мажбур:

ўз фаолиятини қонун ҳужжатлари, муаллифлик шартномалари, шунингдек, мазкур Қоидалар асосида амалга ошириш;

чет эл оммавий ахборот воситаларининг дастурлари ёки маҳсулотларини тегишли қонун ҳужжатлари ва Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари талаблари асосида тарқатиш;

эфирга чиқишда, узлуксиз эшиттиришларда эса, бир кеча-кундузда камида тўрт марта тенг тақсимлаган ҳолда ўз номини эълон қилиш;

хар ҳафталик телевидение дастурлари тўғрисидаги ахборотни даврий босма нашрларда ва Интернет тармоғида эълон қилиш йўли билан абонентларга етказиш.

305. Телевидение хизматларини кўрсатишда оператор қуйидагиларга мажбур:

ўз фаолиятини қонун ҳужжатлари, муаллифлик шартномалари, шунингдек, мазкур Қоидалар асосида амалга ошириш;

эшиттирувчининг телевидение дастурларини ўзгартириш ва қўшимчаларсиз трансляция қилиш;

телевидение тармоғининг техник ҳолатини мазкур тизимларни лойиҳалаш, қуриш ва эксплуатация қилиш нормалари ва қоидаларида белгиланган талабларга мувофиқ тарзда сақлаш;

кўрсатиладиган хизматлар сифатини амалдаги стандартларга мувофиқ таъминлаш.

306. Телевидение хизматларини кўрсатишда провайдер қуйидагиларга мажбур:

ўз фаолиятини қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга ошириш;

телевидение дастурларининг ўзгартириш ва қўшимчаларсиз узатилишини таъминлаш;

уй ёки хонадон ичидаги телевидение тармоқларининг техник ҳолатини мазкур тизимларни лойиҳалаш, қуриш ва эксплуатация қилиш нормалари ва қоидаларида белгиланган талабларга мувофиқ сақлаш;

кўрсатиладиган хизматлар сифатини амалдаги стандартларга мувофиқ таъминлаш.

6-§. Провайдерларнинг таксофон хизматини кўрсатишдаги мажбуриятлари

307. Таксофон хизматини кўрсатишда провайдерлар қуйидагиларга мажбур:

ўз фаолиятини қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга ошириш;

телекоммуникация тармоғидан фойдаланиш учун операторга тўловни ўз вақтида амалга ошириш;

операторнинг иш сифатини пасайтиришга ёки телекоммуникация тармоқларини шикастлантиришга қаратилган хатти-ҳаракатлар қилмаслик;

фойдаланувчининг таксофон орқали сифатли телефон алоқа хизматларидан фойдаланишини таъминлаш;

таксофонлар, кабиналар ва ярим кабиналар соз ҳолатда сақланишини таъминлаш;

таксофон орқали телефон алоқа хизматларини кўрсатиш тартиби ва шартлари ўзгарганлиги тўғрисидаги ахборотни фойдаланувчиларга тақдим этиш;

фойдаланувчилар учун қулай бўлган (савдо тармоғи, алоқа бўлими ва ҳоказо) жойларда махсус жетон ёки тўлов карталари сотилишини таъминлаш;

фойдаланувчиларнинг шикоятларини қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда кўриб чиқиш.

IV бўлим. Абонентлар ва фойдаланувчиларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

1-боб. Абонентлар ва фойдаланувчиларнинг ҳуқуқлари

1-§. Абонентлар ва фойдаланувчиларнинг умумий ҳуқуқлари

308. Жисмоний ёки юридик шахс телекоммуникация оператори ёки провайдер билан шартнома тузишдан олдин оператор ёки провайдердан: тақдим этиладиган асосий ва қўшимча телекоммуникация хизматлари рўйхати;

тақдим этиладиган телекоммуникация хизматлари нархи ва тарифлар; алоқани ва абонентнинг телекоммуникация тармоғидан фойдалана олишни ташкил қилиш усуллари;

уланиш ва хизмат кўрсатиш тартиби;

телекоммуникация хизматларини тақдим этиш қоидалари;

кафолатланган хизмат кўрсатиш даражаси, сифат даражаси, оператор (провайдер) серверида абонент ахборотининг ҳимояланганлигини таъминлашнинг кафолатланган даражаси ва бошқа маълумотларни, ахборотларни олишга ҳақли.

309. Абонентлар ва фойдаланувчилар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

а) умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғидаги хизматлардан фойдаланиш учун оператор ва провайдерлар билан шартномалар тузиш;

б) ўз абонент қурилмасини ушбу Қоидалар ва қонун ҳужжатларида белгиланган шартлар ва тартибда тармоққа улаш;

в) оператордан (провайдердан) ушбу Қоидаларда белгиланган мажбуриятларини, шунингдек, унинг телекоммуникация тармоқлари хизматларини тақдим этиш шартномаси бўйича мажбуриятларини бажаришини ҳамда ўз вақтида сифатли хизмат кўрсатилишини талаб қилиш;

г) шартномада кўзда тутилган телекоммуникация хизматларидан амалдаги тарифларга, хизматларнинг тавсифи ва хизматлар сифатига мувофик, шунингдек, оператор (провайдер) томонидан кўрсатиладиган қўшимча хизматлардан фойдаланиш;

д) оператордан (провайдердан) телекоммуникация хизматларини кўрсатиш учун шартномада белгиланган мажбуриятларнинг бажарилишини талаб қилиш;

е) оператор (провайдер) томонидан шартномада келишилган шартлар бузилган ҳолда телекоммуникация хизматларидан воз кечиш ва оператор (провайдер) билан шартномани қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бекор қилиш;

ж) телекоммуникация хизматлари кўрсатилмаганлиги ёки тегишли сифатга эга бўлган хизматлар кўрсатилмаслиги натижасида оператор (провайдер) томонидан етказилган зарар ўрнининг қонун ҳужжатларида белги-

ланган тартибда қопланишини талаб қилиш, устидан шикоят қилиш ҳамда маънавий зарар ўрнининг тўлдирилишини талаб қилиш;

з) абонент ва фойдаланувчилар оператор (провайдер) томонидан телекоммуникация хизматларини кўрсатиш муддатлари бузилганда, агар шартномани ўз вақтида бажариш бошланмаган ёки ишлар (хизматлар) шартномада белгиланган муддатда бажарилмаслиги аён бўлганда, шунингдек, бажарилган ишлар ва кўрсатилган хизматлар сифати шартнома шартларида белгиланганидан паст даражада бўлганда, камчиликларини бепул бартараф этиш, оператор (провайдер) билан келишув бўйича телекоммуникация тармоғи хизмати кўрсатилиши мумкин бўлган янги муддатни белгилаш, телекоммуникация тармоғи хизматининг нархини қайта ҳисоблашни талаб қилиш;

и) қонун ҳужжатларида кўзда тутилган имтиёзлар ва афзалликлар берилишини талаб қилиш, имтиёзлар ҳуқуқини берувчи ҳужжатлар тақдим этилгандан бошлаб имтиёзлар ва афзалликлар амал қилади, шунингдек, шартномага тегишли ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш;

к) шартномада кўзда тутилмаган ва абонент ёки фойдаланувчи томонидан талаб қилинмаган телекоммуникация хизматлари учун ҳақ тўлашни рад этиш;

л) фавқулодда тезкор хизматларни чақиришда, шунингдек, шартномада кўзда тутилган ҳолларда телекоммуникация хизматларидан бепул фойдаланиш;

м) унга розилигисиз тақдим этилган телекоммуникация хизматлари учун тўловни тўлашни рад этиш;

н) оператор (провайдер) томонидан тақдим этилаётган телекоммуникация хизматлари бўйича аризалар, таклифлар ва эътирозлар билан операторга (провайдерга) мурожаат этиш;

о) мобил иловада рўйхатдан ўтган ҳолда оператор (провайдер) билан ўзаро муносабат ўрнатиш;

п) агар телекоммуникация хизматини кўрсатиш муддатларига риоя қилмасликка енгиб бўлмайдиган куч сабаб бўлган бўлса, оператор (провайдер) билан келишиб телекоммуникация хизматини бажаришнинг янги муддатини белгилаш, бу ҳақда телекоммуникация хизматини бажариш учун белгиланган муддат тугагунига қадар абонентга ёки фойдаланувчига хабар қилинади;

р) уларнинг ҳуқуқлари бузилганда ваколатланган давлат органларига ёки судга мурожаат қилиш.

с) белгиланган тартибда операторнинг (провайдернинг) расмий веб-сайтларида рўйхатдан ўтиш ва тақдим этилаётган интерактив хизматлардан фойдаланиш.

310. Ахборот-маълумот хизматларини ёки маълумот хизматларини кўрсатиш жараёнида камчиликлар аниқланганда абонентлар ва фойдаланувчилар ўз танлови бўйича қуйидагиларни талаб қилишга ҳақли:

ахборот-маълумот хизматлари ва маълумот хизматларининг камчиликларини бепул бартараф этиш;

телекоммуникация хизматлари кўрсатилмаганлиги ёки лозим даражада бўлмаган сифатли телекоммуникация хизматлари кўрсатилмаганлиги натижасида етказилган зарарлар ўрнини тўлдириш, маънавий зарарларни компенсация қилиш.

311. Фойдаланувчи қуйидаги ҳуқуқларга эга:

а) жамоат фойдаланиш жойининг интернет-провайдери томонидан кўрсатиладиган хизматлардан фойдалана олиш;

б) жамоат фойдаланиш жойининг интернет-провайдери томонидан ўз вақтида ва сифатли хизмат кўрсатилишига;

в) жамоат фойдаланиш жойининг интернет-провайдери томонидан тақдим этиладиган хизматлар сифатининг ёмонлашишига ёки бошқа оқибатларга олиб келадиган катта камчиликларга йўл қўйилган ҳолда фойдаланувчи ўз хоҳиши билан қуйидагиларни талаб қилишга ҳақли:

камчиликларни бепул бартараф этиш;

тақдим этилган хизматларнинг нархини мос равишда камайтириш;

хизматларни такроран тақдим этиш;

шартномани бекор қилиш;

улар ҳуқуқлари бузилган ҳолда ваколатланган давлат органларига ёки судга мурожаат қилиш.

312. Фойдаланувчи жамоат фойдаланиш жойининг интернет-провайдерида қуйидаги ахборотни олиш ҳуқуқига эга:

жамоат фойдаланиш жойининг фирма номи;

жамоат фойдаланиш жойининг жойлашган жойи (юридик манзили);

жамоат фойдаланиш жойининг иш режими;

тақдим этиладиган хизматлар рўйхати;

тақдим этиладиган хизматлар нархи, тарифлар;

хизматларни кўрсатиш бўйича бошқа ахборотни.

Абонент ва фойдаланувчи қонун ҳужжатларида ва ушбу Қоидаларда белгиланган бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

2-§. Телефон алоқа хизматлари абонентлари ва фойдаланувчиларининг ҳуқуқлари

313. Телефон алоқа хизматлари абонентлари ва фойдаланувчилари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

абонентнинг айбисиз алоқа бўлмаган даврда таъмирлаш бюросида унинг талабномаси мавжуд бўлганида, шунингдек, фойдаланувчининг ари-засисиз қўшимча пуллик хизматлар ва бошқалар тақдим қилинганда телефон алоқаси хизматлари учун тўловларни қайта ҳисоблашни ёки ушбу хизматлардан фойдаланганлик учун пул маблағларининг қайтарилишини талаб қилиш;

махаллий телефон алоқаси хизматлари учун вақтбай тўлов тизимидан фойдаланган ҳолда тўланган давр учун ҳисоб тақдим этилганда алоҳида тўлов эвазига бўлиб ўтган телефон боғланишлар расшифровкасини (ҳисобнинг батафсил тавсифини) талаб қилиш.

314. Телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш муддатлари бузилганда абонент ўз танловига кўра:

телекоммуникация операторига шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш кераклиги давомида янги муддатни тайинлаш ва ушбу хизматнинг нархини пасайтиришни талаб қилиш;

шартномани бекор қилиш ва зарарни қоплашни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

315. Агар телекоммуникация оператори телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш жараёнида камчиликларга йўл қўйса, абонент ўз хоҳишига кўра:

телефон алоқаси хизматларининг камчиликларини бепул бартараф этиш;

телефон алоқаси хизматларини қайта тақдим этиш;

халқаро, шаҳарлараро ва маҳаллий телефон алоқаси хизматларининг нархларини камайтириш;

етказилган зарарларни қоплаш билан шартномани бекор қилиш.

3-§. Телеграф алоқа хизматлари фойдаланувчиларининг ҳуқуқлари

316. Фойдаланувчи алоқа корхонасининг ишлаш тартиби, кўрсатилаётган хизматлар, телеграммаларнинг ўтиш муддатлари, телеграф алоқа хизматларини кўрсатиш қоидалари ва ушбу хизматлар учун тарифлар бўйича керакли ва ишончли ахборотни талаб қилишга ҳақли.

4-§. Таксофон орқали телефон алоқа хизматлари фойдаланувчиларининг ҳуқуқлари

317. Таксофон орқали телефон алоқа хизматлари фойдаланувчилари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

таксофонларни эксплуатация қилувчи операторни (провайдерни) таксофонларнинг сифатсиз ишлаши, кабина ва ярим кабиналарнинг қоникарсиз ҳолати тўғрисида арз қилиш;

таксофон орқали телефон алоқа хизматларини тақдим этиш билан боғлиқ таклифлар ва даъволар билан операторга (провайдерга) мурожаат қилиш;

операторнинг (провайдернинг) айби билан телефон алоқа хизматлари кўрсатилмаганлиги ёки сифатсиз кўрсатилганлиги натижасида келтирилган зарар ўрнининг қопланишини талаб қилиш.

5-§. Мобил алоқа хизматлари абонентлари ва фойдаланувчиларининг ҳуқуқлари

318. Мобил алоқа хизматлари абонентлари ва фойдаланувчилари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

барча хизматлар турлари бўйича батафсил ҳисобни барча амалга оши-

рилган улаишларнинг санаси ва вақти, уларнинг давомийлиги ва абонент рақамларини кўрсатган ҳолда абонент рақамидан фойдаланган бир йилгача давр учун оператор (провайдер) томонидан белгиланган тартиб ва шартларда олиш. Ушбу ахборотни такдим этишнинг каттароқ муддати ва шартлари шартномада белгиланиши мумкин;

ушбу Қоидалар ва шартномалар шартларига риоя қилган ҳолда, шунингдек, муайян ҳудудда (аэропорт, самолёт, антенна майдони ва ҳ.к.) амал қиладиган алоҳида фармойишлар ва қоидаларни ҳамда тўсқинлик қилиши ёки хавфли вазиятлар юзага келиши мумкин бўлган ҳолатларда (тиббиёт муассасалари, ёқилғини сақлаш ва қайта юклаш ҳудуди, портлаш ишларини ўтказиш жойларида ва ҳ.к.) чекланишларни ҳисобга олган ҳолда, техник талабларга мос бўлган абонент қурилмасидан фойдаланиш;

қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда оператор (провайдер) тармоқларида абонент рақамини кўчиб ўтиш хизматидан фойдаланиши.

2-боб. Абонентлар ва фойдаланувчиларнинг мажбуриятлари

1-§. Абонентлар ва фойдаланувчиларнинг умумий мажбуриятлари

319. Абонентлар ва фойдаланувчилар қуйидагиларга мажбур:

а) оператор (провайдер) билан тузилган шартнома шартларига риоя қилиш;
б) унга тегишли бўлган абонент қурилмаси ёрдамида кўрсатиладиган телекоммуникация хизматлари учун шартномада белгиланган муддатларда ва тўлиқ ҳажмда тўловни тўлаш;

в) телекоммуникация тармоғидан давлат сири бўлган маълумотларни ёки қонун билан қўриқланадиган бошқа сирни узатиш учун фойдаланишга йўл қўймаслик;

г) телекоммуникация тармоғи орқали Ўзбекистон Республикасининг мавжуд конституциявий тузумини, ҳудудий яхлитлигини зўрлик билан ўзгартиришга даъват этишга, уруш, зўравонлик ва терроризмни, шунингдек, диний экстремизм, сепаратизм ва фундаментализм ғояларини тарғиб қилишга, миллий, ирқий, этник ёки диний адоват қўзғатувчи, шунингдек, порнографияни тарғиб қилишга қаратилган ахборотни ва тарқатилиши қонун ҳужжатлари билан тақиқланган бошқа ахборотни тарқатмаслик;

д) телекоммуникация тармоғи ёрдамида фуқароларнинг шаъни ва қадр-қимматига ёки ишчанлик обрўсига путур етказувчи, уларнинг шахсий ҳаётига аралашишга йўл қўйувчи ахборотни тарқатмаслик;

е) қонун ҳужжатларига асосан телекоммуникация тармоғи орқали тарқатилиши тақиқланган ахборотлардан тижорат ёки нотижорат мақсадларда тарқатиш учун фойдаланмаслик;

ж) телекоммуникация тармоқлари иш сифатининг пасайишига ёки телекоммуникация тармоқларининг шикастланишига олиб келадиган ҳаракатларни бажармаслик;

з) операторни (провайдерни) ўзининг абонент қурилмаси, тармоғи ва дастурий таъминотидаги барча носозликлар ёки ўзгаришлар тўғрисида хабардор қилиш;

и) ўз хоналарида жойлашган абонент тармоғи ва абонент қурилмасини техник эксплуатация қилиш қоидаларига риоя қилиш;

к) маълумотлар базаларидан рухсатсиз фойдаланмаслик ва операторнинг (провайдернинг) дастурий воситаларини ўзгартирмаслик;

л) операторга (провайдерга) етказилган зарарни қонун ҳужжатларига мувофиқ қоплаш;

м) таркибида компьютер вируслари ёки тармоқ учун зарар етказиши мумкин бўлган ахборотни ёки дастурий таъминотни эълон қилмаслик ёки узатмаслик;

н) компьютер ахборотидан, яъни ахборот-ҳисоблаш тизимлари, тармоқлари ва уларнинг таркибий қисмларидаги ахборотлардан қонунга ҳилоф равишда (рухсатсиз) фойдаланмаслик;

о) телекоммуникация тармоғида тақдим этилган ахборот ва интеллектуал мулк объекти учун муаллифлик ҳуқуқларини бузмаслик;

п) телевидение тармоқларида бошқа шахсларнинг бериладиган сигналга уланиш ҳолатларига йўл қўймаслик;

р) оператор (провайдер) вакилларига уларни текшириш, таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш учун телекоммуникация иншоотлари ва қурилмалари жойлашган ҳудудларга киришни таъминлаш.

320. Абонент ва фойдаланувчига қонун ҳужжатларида ва ушбу Қоидаларда назарда тутилган бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

2-§. Телефон алоқа хизматлари абонентлари ва фойдаланувчиларининг мажбуриятлари

321. Телефон алоқа хизматлари абонентлари ва фойдаланувчилари қуйидагиларга мажбур:

оператор (провайдер) билан тузилган шартномага мувофиқ телефонлаштирилган турар-жойдан кўчиш, сотиш, алмаштириш, ижарага бериш, ижарага (иккиламчи ижарага) олиш, фамилия, турар-жой манзили, реквизитлари, корхона номининг ўзгариши, телефон алоқаси хизматларига тўлаш ва кўрсатиш бўйича имтиёзларни олиш ёки йўқотган ҳолларда бир ой муддат ичида оператор (провайдер) билан шартномани қайта расмийлаштириш ёки бекор қилиш;

абонент линиясини ва қурилмасини ўз уйида яхши ҳолатда сақлаш.

Якка тартибда фойдаланадиган телефонга эга абонент, шунингдек, ташкилотлар (шу жумладан, меҳмонхоналар, ётоқхоналар, санаторийлар, дам олиш уйлари, чет эл ваколатхоналари ва халқаро ташкилотлар)даги телефон эгалари уларнинг телефонларидан амалга оширилган маҳаллий ва халқаро телефон боғланишларга ҳақ тўлаш учун жавобгар бўлади.

3-§. Телеграф алоқа хизматлари фойдаланувчиларининг мажбуриятлари

322. Телеграф алоқа хизматлари фойдаланувчилари қуйидагиларга мажбур:

таксофондан фойдаланиш бўйича йўриқномага мувофиқ фойдаланиш, таксофонлар, кабиналар ёки ярим кабиналарнинг шикастланишига йўл қўймаслик;

тақдим этилган сўзлашув тўлови учун таксофонларнинг ушбу типи учун мўлжалланган нақд пул ва нақд пулсиз тўлов воситаларидан (махсус жетон, тўлов картаси) фойдаланиш.

4-§. Маълумот узатиш хизматлари абонентлари ва фойдаланувчиларининг мажбуриятлари

323. Маълумот узатиш хизматлари абонентлари ва фойдаланувчилари қуйидагиларга мажбур:

телекоммуникация хизматларини кўрсатиш учун GSM, IP ёки SMS-шлюзлар ёки шунга ўхшаш аппарат-дастурий воситалардан фойдаланиш нияти бўлганда, бу ҳақда операторни (провайдерни) огоҳлантириш;

маълумотлар узатиш тармоғидан халқаро трафикни ноқонуний ўтказиш мақсадида фойдаланмаслик, шу жумладан, GSM ва IP-шлюзлар орқали.

5-§. Мобил алоқа хизматлари абонентлари ва фойдаланувчиларининг мажбуриятлари

324. Мобил алоқа хизматлари абонентлари ва фойдаланувчилари қуйидагиларга мажбур:

а) SIM-карта ёки абонент қурилмаси (SIM-картадан фойдаланиш кўзда тутилмаган мобил алоқа стандартлари учун ва eSIM) йўқолганлиги тўғрисида операторнинг (провайдернинг) Call-марказига зудлик билан қўнғироқ қилиб хабар қилиш, кейинчалик операторга (провайдерга) ёки дилер орқали ёзма аризани тақдим қилган ҳолда. Абонент томонидан ушбу шартларга риоя қилинмаган ҳолда у йўқотилган SIM-карта ёки абонент қурилмасидан (SIM-картадан фойдаланиш кўзда тутилмаган мобил алоқа стандартлари учун ва eSIM) фойдаланган ҳолда олинган оператор (провайдер) томонидан кўрсатилган мобил алоқа хизматларига тўлов бўйича оператор (провайдер) абонентнинг улар йўқолганлиги ва хизматлар кўрсатишни тўхтатиш истаги тўғрисидаги аризасини олган вақтигача мажбуриятга эга, агар хабар қилишнинг абонент учун қулай бўлган бошқа усули оператор (провайдер) томонидан кўзда тутилмаган бўлса;

б) маълумотлар ўзгаргани ҳақида операторга (провайдерга) 15 кун ичида хабар бериш:

жисмоний шахс учун — фамилияси, исми, отасининг исми, доимий

яшаш жойи бўйича ёки вақтинча турган жойи бўйича рўйхатга олинганлиги ва паспорт маълумотлари ҳақиқий паспортни кўрсатиш йўли билан;

юридик шахс учун — номи (фирма номи), юридик манзили ўзгарганлиги, шунингдек, юридик шахс тугатилганлиги тўғрисида хабар қилиш;

в) мобил алоқа хизматлари кўрсатиш шартномасини тузаётганда ушбу оператор (провайдер) билан аввал тузилган шартномалар бўйича актив рақамларнинг мавжудлиги тўғрисида хабар қилиш;

г) мобил алоқанинг айрим хизматлари ёки мобил алоқа хизматларининг тўпламлари учун оператор (провайдер) томонидан белгиланган шартларга мувофиқ махсус тарифлар (тариф режалари)дан мақсадли фойдаланишни таъминлаш;

д) олинган абонент рақамидан GSM, IP ёки SMS шлюзларда ёки аналог ускуналарда фойдаланиш ёки телекоммуникация хизматлари кўрсатиш ёки оммавий SMS жўнатмалар учун фойдаланиш истаги бўлганда, буни олдиндан оператор (провайдер) билан келишиш;

е) шартнома тузишда олинadиган рақам (SIM-карта) бирга фойдаланиладиган абонент курилмасининг асосий турлари (уяли телефон, USB-модем, электр энергияси/сув/газ ҳисоблагичлари, онлайн тўлов терминаллари, GSM, IP ёки SMS шлюзлар ёки ускунанинг бошқа турлари)ни кўрсатиш;

ж) абонент рақамидан шахсий мақсадларда ёки ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун (якка тартибдаги тадбиркорлар ва юридик шахслар учун) фойдаланиш, спамга, фирибгарликка, оператор (провайдер) билан олдиндан келишмасдан оммавий SMS-жўнатмаларга, шунингдек, бошқа ноқонуний фойдаланишга йўл қўймаслик;

з) абонент рақамидан халқаро трафикни ноқонуний ўтказиш учун фойдаланмаслик, шу жумладан, GSM ва IP шлюзлардан фойдаланиб.

и) ўрнатилган ҳимоя тизимларини четлаб ўтган ҳолда телекоммуникация тармоғидан фойдаланиш ҳамда халқаро трафикни ўтказиш мақсадида телекоммуникация тармоғидан қонунга ҳилоф равишда (рухсатсиз) фойдаланмаслик, шунингдек, мазкур мақсадлар учун мўлжалланган махсус дастурий ёки аппарат воситаларини қонунга ҳилоф равишда (рухсатсиз) сақлаш ва уларнинг фаолиятига йўл қўймаслик;

к) абонент рақами кўчиб ўтган тақдирда, донор билан тузилган мобил алоқа хизматларини кўрсатиш шартномаси бўйича мобил алоқа тармоғи хизматлари учун мавжуд қарзни тўлаши.

V бўлим. Кўрсатилган телекоммуникация хизматлари учун ҳисоб-китоблар ва тўловлар

325. Телекоммуникация хизматлари учун тарифлар қонун ҳужжатларига мувофиқ шакллантирилади ва тартибга солинади.

326. Қонун ҳужжатларига мувофиқ жисмоний шахсларнинг айрим тоифалари учун телекоммуникация хизматларига ҳақ тўлаш ва телекоммуникация тармоғидан фойдаланишни тақдим этиш бўйича имтиёзлар белгиланиши мумкин.

327. Телекоммуникация хизматларига ҳақ тўлаш шакли ва тартиби тарафлар ўртасида тузиладиган телекоммуникация хизматларини кўрсатиш тўғрисидаги шартномада белгиланади.

Телекоммуникация хизматлари учун ҳисоб-китобларни бу хизматларни кўрсатган оператор (провайдер, эшиттирувчи) ёки шартнома асосида улар томонидан ваколатланган шахс олиб боради.

328. Телекоммуникация хизматлари учун тарифларни белгилаш, ҳисоб-китоблар ва барча тўловлар Ўзбекистон Республикаси миллий валютасида амалга оширилади.

Кўрсатилган телекоммуникация хизматлари учун ҳисоб-китобларни амалга оширишда хорижий валютадан, шунингдек, хорижий валютадаги тўлов ҳужжатларидан фойдаланишга қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолларда, тартиб ва шартларда йўл қўйилади.

329. Ҳисоб-китоблар шакли ва тартиби қонун ҳужжатларига мувофиқ, операторнинг (провайдернинг) технологик имкониятлардан келиб чиқиб абонент билан келишилган ҳолда оператор (провайдер) томонидан белгиланади ҳамда шартномада акс эттирилади ва ҳисоб-китоблар амалга оширилади.

330. Телекоммуникация хизматлари учун тарифлар қонун ҳужжатларига мувофиқ томонлар ўртасида тузиладиган шартномада белгиланилади.

331. Телекоммуникация хизматларига тарифлар айрим хизматлар ёки хизматларнинг тўпламига тарифлар (тариф режалари) кўринишида белгиланиши мумкин.

Тариф режасида сутканинг турли вақтлари, ҳафта кунлари, дам олиш, байрам (ишланмайдиган) ва бошқа кунлар бўйича, шунингдек, кўрсатилаётган телекоммуникация хизматларининг тўплами ва ҳажми бўйича дифференцияланган тарифлар белгиланиши мумкин.

Оператор ва провайдерларнинг белгиланган талаблари бўйича телекоммуникациянинг айрим хизматлари ёки хизматларининг тўплamlари учун (масалан, USB-модемлар, электр энергияси/сув/газ ҳисоблагичлари, он-лайн тўлов терминаллари, GSM, IP ёки SMS шлюзлар ёки ускунанинг бошқа турларида фойдаланиш учун, шунингдек, муайян тоифалардаги шахсларга тақдим этиладиган) махсус тарифлар (тариф режалари) белгиланиши мумкин.

332. Телекоммуникация хизматлари учун тарифлар ва тариф режаларини шакллантиришда тарификациянинг қуйидаги турлари қўлланиши мумкин:

абонентлик, бунда муайян давр (ҳисоб-китоб даври) учун абонентнинг тўлов миқдори ҳақиқатда олинган телекоммуникация хизматларининг ҳажмига боғлиқ бўлмаган доимий катталиқ ҳисобланади;

вақтбай, бунда абонентнинг тўлов миқдори ҳисоб-китоб даври давомида тақдим этилган абонентнинг ташаббуси билан амалга оширилган уланишлар давомийлигининг суммасига боғлиқ бўлади;

ҳар бир кўрсатилган телекоммуникация хизмати учун, бунда тўлов миқдори амалда кўрсатилган хизмат учун аниқланади.

Тариф режаларини шакллантиришда тарификациянинг бир нечта турларини бирга қўшишга йўл қўйилади.

333. Оператор, провайдер кўрсатилаётган телекоммуникация хизматлари учун ҳисоб-китоб даврини мустақил белгилайди.

334. Телекоммуникация хизматлари учун тўлов нақд пул ва нақд бўлмаган тўловлар орқали амалга оширилади.

Телекоммуникация хизматлари учун тўлов қуйидагича амалга оширилади:

хизматлар кўрсатилганидан кейин тўлов тўлаш;

хизматлар кўрсатилишидан олдин тўлов тўлаш;

шартномада белгиланган ёки ҳисобда кўрсатилган ҳисоб-китоб даври муддатига кечиктирилган тўлов тўлаш йўли билан.

Абонент ўз хоҳишига кўра, 12 ойдан кўп бўлмаган муддат учун телекоммуникация хизматлари учун абонентлик тўловларини олдиндан тўлаб қўйиши мумкин ва бунда тариф ўзгарса ҳам қиймат қайта ҳисоб-китоб қилинмайди.

335. Телекоммуникация хизматлари учун ҳисоб-китоб ва тўловлар хизматлар кўрсатиш вақтида амалда бўлган тарифлар бўйича амалга оширилади.

Тарифларни ўзгартириш тўғрисидаги ахборот оператор (провайдер) томонидан оммавий ахборот воситаларида, ўзининг расмий веб-сайтида ёки SMS орқали камида ўн беш кун олдиндан эълон қилиниши лозим, ушбу муддатдан сўнг абонент тўлови ўзгартирилган тарифларга мувофиқ ҳисобланади.

336. Оператор (провайдер, эшиттирувчи) ва абонент ўртасида тўловни ундириш бўйича келишмовчиликлар юзага келган ҳолда, келишмовчиликлар суд тартибида ҳал этилади.

Бегона шахслар томонидан телекоммуникация тармоғига рухсатсиз уланиш ва фойдаланиш натижасида келиб чиқадиган келишмовчиликларда бажарилган сўзлашувларнинг кимга тегишлилиги белгиланган тартибда текширилиши (аниқланиши) керак. Текширув натижаларидан рози бўлмаган абонент судга мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

337. Телекоммуникация хизматлари учун тўловлар нақд пул ёки нақд пулсиз шаклда амалга оширилиши мумкин.

338. Телекоммуникация хизматлари учун тўловлар қабул қилиниши оператор, провайдер, эшиттирувчи, дилер мустақил равишда ёки қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда фаолият олиб борадиган тўлов агентлари орқали ташкил қилиши мумкин.

339. Шартнома бекор қилинган ҳолларда абонент аванс сифатида кiritилган пул маблағларини қайтариш учун операторга (провайдерга, эшиттирувчига) мурожаат қилиш ҳуқуқига эга. Бундай ҳолда оператор (провайдер, эшиттирувчи) ўн беш кун муддат ичида пул маблағларининг фойдаланилмаган қолдигини қайтаришга мажбур.

340. Телефонлаштирилган турар жойга нисбатан эгалик қилиш ҳуқуқи белгиланган тартибда ушбу доимий яшаш жойи бўйича ёки вақтинча тур-

ган жойи бўйича рўйхатга олинмаган шахсларга ўтганда шартнома тузилган ҳолда фойдалана олиш тақдим этилганлиги учун тўловлар қўлланилади.

341. Маҳаллий телефон боғланишлар хизматлари учун абонент тўлов тизимини ёки хизматлар учун вақтбай тўлов тизимини қўллаган ҳолда тўланади.

Маҳаллий телефон боғланишларни вақтбай ҳисобга олиш техник имконияти бўлмаганда хизматлар учун абонент тўлов тизимидан фойдаланилади.

Маҳаллий телефон боғланишларни вақтбай ҳисобга олинишини таъминлаш техник воситаларининг тайёр бўлишига қараб хизматлар учун вақтбай тўлов тизими киритилади.

Вақтбай тўлов тизимида телефондан фойдаланганлик учун тўлов миқдори телефон боғланишларнинг маълум давомийлиги учун белгиланган қайд қилинган катталиқдан ва қайд қилинган катталиқдан ташқари телефон боғланишнинг давомийлигига боғлиқ бўлган ўзгарувчан катталиқдан ташкил топади.

342. Автоматик маҳаллий, халқаро телефон алоқадан фойдаланганлик учун хизматларга тўлов вақтбай тўлов тизимида абонент томонидан фақат унга тегишли бўлган абонент қурилмасидан чиқадиган телефон боғланишлар учун тўланади, бундан чақирилаётган абонент ёки операторнинг (провайдернинг) ҳисобидан кўрсатиладиган хизматлар мустасно.

343. Оператор-телефонист ёки автоматик усул билан тақдим этилган халқаро телефон боғланишларга телефон боғланишнинг давомийлигига боғлиқ ҳолда амалдаги тарифлар бўйича тўлов тўланади.

344. Маҳаллий (хизматларга вақтбай тўлов тизимида), халқаро телефон боғланишда телефон боғланишларининг давомийлигини ҳисобга олиш оператор томонидан қабул қилинган тарификация бирлигига мувофиқ юритилади.

345. Маҳаллий ва халқаро телефон боғланишларининг тарификация бирлиги миқдори ва тўлиқ бўлмаган тарификация бирлигини тўлаш тартиби фойдаланилаётган коммутацион техниканинг техник имкониятларига боғлиқ ҳолда белгиланади. Бунда тарификация бирлиги бир дақиқадан кўп бўлмаслиги керак.

346. Автоматик маҳаллий (хизматларга вақтбай тўлов тизимида), шахрлараро ва халқаро телефон боғланишдан фойдаланганда телефон боғланишининг давомийлиги исталган шахс ёки абонент қурилмасининг жавоб бериш пайтидан чақириётган ёки чақирилаётган шахс ёки абонент қурилмасининг «отбой» вақтигача ҳисобланади.

347. Жавоб сигнали чақирилаётган шахснинг жавобига тенглаштирилдиган ва телефон боғланишининг давомийлигини ҳисоблаш боши бўлиб хизмат қиладиган абонент қурилмасига қуйидагилар киради:

маълумотлар узатиш аппаратураси (модем ва бошқалар);

факсимиль аппарати;

автожавоббергич билан таъминланган абонент қурилмаси;

рақамни автоматик аниқловчи телефон аппарати;

абонент йўқ бўлганда унинг ўрнига жавоб берадиган ва ахборот билан алмашишни таъминлайдиган (ёки имитация қиладиган) бошқа абонент қурилмаси.

348. Агар абонент линияси йўқ бўлган абонентлар хизматига ўтказилган ёки абонент бўлмаганда унинг ўрнига фойдаланиладиган (хабарларни ёзиб олувчи ёки маълумотлар билан алмашиш учун хизмат қиладиган) қурилма билан уланганда, бу хизмат ёки бу қурилмага абонентнинг сўровига кўра у учун жавоб берадиган шахс сифатида қаралади. Бундай ҳолда телефон боғланиш ўрнатилади ва тўлов ҳисобланади.

Абонент операторнинг (провайдернинг) Call-марказига қўнғироқ қилганда олдиндан ёзиб олинган овозли хабарлар тизимини эшитиш вақти ёки автоинформаторнинг аудио хабарлари боғланишнинг тарификацияланадиган давомийлигига киритилмайди.

349. Конференцалоқа хизматининг давомийлиги барча қақирилаётган шахслар қақираётган шахс билан телефон боғланиш ўрнатилгандан кейин ҳисобланади, қақираётган шахснинг «отбой» сигнали бошланиш пайтидан тугайди.

350. Боғланиш учун буюртма (оператор-телефонист орқали) халқаро телефон боғланишлар тақдим этилганда тўланиши керак бўлган телефон боғланишининг минимал давомийлиги белгиланади. Бунда минимал давомийликдан кам давом этган телефон боғланишига минимал давомийликдаги телефон боғланиши сифатида тўлов тўланади.

Телефон боғланишининг кўрсатилган минимал давомийлиги бир дақиқадан ошмаслиги керак.

351. Маҳаллий (хизматлар учун вақтбай тўлов тизимида), халқаро телефон боғланиши учун тўлов телефон боғланиши ўрнатилишидан бошлаб жорий суткада амал қиладиган тариф бўйича амалга оширилади.

352. Қақираётган шахс у томонидан буюртма берилган олдинроқ ўрнатилган шахарлараро ёки халқаро телефон боғланишни рад этганда, бундай телефон боғланиш тақдим этилган вақтда абонентдан боғланишга буюртма қилинган тариф бўйича сўзлашув дақиқасининг нархи ва телефон боғланиши пайтига оператор-телефонист томонидан бажарилган хизматларнинг тўлиқ қиймати миқдорида тўлов ундирилади.

353. Агар қақираётган шахс билан билдиришномали шахарлараро ва халқаро телефон боғланиш кўрсатилган манзил бўйича қақираётган шахснинг турмаслиги сабабли билдиришнома бу шахсга топширилмаганлиги ёки топшириш имконияти йўқлиги сабабли бўлиб ўтмаган бўлса, қақираётган шахсдан хизмат нархи миқдорида тўлов ундирилади.

Агар қақираётган шахс билан билдиришномали шахарлараро ва халқаро телефон боғланиш қақираётган ёки қақираётган шахснинг сўзлашув пунктига келмаганлиги ёки қақираётган шахснинг кўрсатилган телефон рақами бўйича бўлмаганлиги сабабли телефон боғланиши учун тайинланган вақтдан кейин бир соат ичида бўлиб ўтмаса, тўлов хизматининг нархи миқдорида ундирилади.

354. Агар қақираётган шахс халқаро телефон боғланишга буюртма

бераётганда чақирилаётган абонент қурилмасининг нотўғри абонент рақамини кўрсатган бўлса, у ҳолда у ушбу буюртма учун амалдаги тарифлар бўйича ўрнатилган телефон боғланишининг ҳақиқий давомийлигига ҳақ тўлайди.

355. Автоматик хизмат кўрсатиш тизими бўйича тақдим этилган маҳаллий (хизматлар учун вақтбай тўлов тизими) ёки халқаро телефон боғланишда абонентга ҳисобни тақдим этиш учун магнит ташувчи (магнит тасмалар, дисклар)га ёзилган қийматни ҳисоблаш аппаратурасининг маълумотлари, оператор-телефонист ёрдамида халқаро телефон боғланиш тақдим этилганда — оператор-телефонист томонидан буюртма бланкига киритилган ёки автоматлаштирилган ҳисоб-китоблар тизимининг, шунингдек, электрон коммутаторларнинг магнит ташувчилари (магнит тасмалар, дисклар)га ёзилган маълумотлар асос бўлиб ҳисобланади.

356. Маҳаллий шаҳарлараро ва халқаро телефон сўзлашувлари хизматлари учун тўловлар сўзлашув пунктларида боғланиш учун буюртма қилишда фойдаланувчи буюртма қилинаётган телефон сўзлашувининг давомийлиги ва буюртмада кўрсатилган қўшимча пулли хизматлар учун олдиндан ҳақ тўлаши керак. Компьютер билан жиҳозланган сўзлашув пунктида телефон орқали сўзлашувдан кейин тўловни амалга оширишга йўл қўйилади.

Олдиндан тўловни тасдиқлаш учун фойдаланувчига мажбурий тартибда буюртма бланкидан йиртиб олинadиган талон берилади. Мазкур талонда тақвим штемпелининг ёки талонни берган телекоммуникация оператори касса аппаратурининг изи бўлиши керак.

357. Агар сўзлашув буюртмада кўрсатилган вақтдан кам давом этса ёки умуман бўлиб ўтмаган бўлса, фойдаланувчига пулнинг қолган қисми ёки бутун тўланган сумма қайтарилади. Ҳисоб-китоб қилиш учун фойдаланувчи йиртиб олинadиган талонни қайтариши керак.

Пулнинг қолган қисми берилганда йиртиб олинadиган талон фойдаланувчидан олиб қўйилади ва бу талон ўрнига ундан ундирилган сумма учун квитанция берилади. Квитанция ҳар бир сўзлашув учун бепул берилади.

358. Кўрсатиладиган телеграф хизматларига ҳақ тўлаш белгиланган тарифларга мувофиқ амалга оширилади.

359. Таксофон орқали телефон алоқа хизматига ҳақ тўлаш учун махсус жетон, тўлов картаси, танга ва миллий валютанинг тегишли купюраси ишлатилади.

360. Таксофон орқали маҳаллий, шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқаси хизмати учун тарифлар қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади.

361. Таксофон орқали шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқасининг тарификация бирлигининг ўлчови ҳамда тарификация бирлигининг тўлиқ бўлмаган бирлигини тўлаш тартиби оператор (провайдер) томонидан фойдаланиладиган коммутация техникасининг техник имкониятларига боғлиқ ҳолда белгиланади. Бунда тарификация бирлиги бир дақиқадан кўп бўлмаслиги керак.

362. Таксофон орқали телефон сўзлашувининг давомийлиги чақири-

лувчи абонент ёки абонент қурилмасининг жавобидан то чақирувчи ёки чақирилувчи абонентнинг ёки абонент қурилмасининг узилишигача ҳисобланади.

363. Чақирилувчи шахснинг жавобига тенглаштирилган, жавоб сигнали телефон сўзлашуви давомийлиги ҳисобининг бошланиши бўлган абонент қурилмасига қуйидагилар киради:

маълумотлар узатиш аппаратураси (модем ва бошқалар);

факсимиль аппарати;

автожавоб бергич билан жиҳозланган абонент қурилмаси;

чақирилувчи абонентга махсус сигнализация тизими ёрдамида телефон аппарати трубкасининг кўтарилишини имитация қилиш воситасида чақирувчи абонент номерини аниқлаш имконини берадиган махсус қурилма билан таъминланган телефон аппарати;

абонент бўлмаганда унинг ўрнини босадиган ва ахборот алмашинувини таъминлайдиган (ёки имитация қиладиган) бошқа абонент қурилмаси.

364. Маълумотлар узатиш тармоғи оператори (провайдер) автоматлаштирилган ҳисоб-китоб тизимлари ёрдамида абонентга кўрсатилган хизматлар (маълумотлар узатиш вақти, тезлиги, олинган ва (ёки) узатилган ахборот ҳажми, шунингдек, абонент пул маблағларининг ҳаракати ва бошқалар) тўғрисидаги ахборот ҳисобини юритади.

365. Оператор (провайдер) шартнома асосида ҳисоб-китобларни амалга ошириш мақсадида бажарилган ишлар ва кўрсатилган хизматларга ҳақ тўлаш тўғрисида абонентга ахборот тақдим этади. Бунда қуйидаги маълумотлар кўрсатилиши шарт:

оператор (провайдер) реквизи́тлари ва мурожаат учун телефон рақамлари; ҳисоб-китоб даври;

бажарилган ишлар нархи;

тақдим этиладиган хизматлар рўйхати, ҳар бир хизмат учун ҳисоб-китоб даври ва улар учун тўланадиган сумма;

қўшилган қиймат солиғи суммаси (агар ундирилса);

умумий тўланадиган сумма;

ҳисоб тақдим этилган сана;

ҳақ тўлаш муддати.

366. Оператор (провайдер) томонидан абонентнинг ҳисобварағи юритилган тақдирда, тўлов тўғрисида кўрсатилган ахборот оператор (провайдер) ва абонент ўртасидаги шартнома шартларининг ўзгаришлари билан боғлиқ абонентнинг ҳисобварағи бўйича баланс тузатишларини, шунингдек, келиб тушган ва абонентнинг ҳисобварағида акс эттирилган олдинги ҳисоб-китоб давридаги хизматлар учун абонентнинг тўловлари тўғрисидаги ахборотларни ўз ичига олиши керак.

367. Мобил алоқа тармоғи бўйича уланиш давомийлигининг тарификация бирлиги оператор (провайдер) томонидан белгиланади, аммо бир дақиқадан кўп бўлмаслиги керак.

Мобил алоқа тармоғида ҳар бир интернет сессияни алоҳида ҳисобга олган ҳолда маълумотлар узатиш трафигининг ҳар бир йўналиши бўйича

узатилган ва олинган маълумотлар ҳажмининг тарификация бирлиги оператор (провайдер) томонидан белгиланади, аммо 16 Кб дан кўп бўлмаслиги керак.

Бошқа операторнинг (провайдернинг) мобил алоқа тармоғидаги ҳар бир интернет сессияни алоҳида ҳисобга олган ҳолда роумингда Интернет-трафикни яхлитлаш халқаро роуминг тўғрисидаги келишувга кўра белгиланади, аммо маълумотлар узатиш трафигининг ҳар бир йўналиши бўйича тарификация бирлиги 16 Кб дан кўп бўлмаслиги керак.

368. Уланишнинг давомийлигини ҳисобга олиш оператор (провайдер) томонидан қабул қилинган тарификация бирлигига мувофиқ олиб борилади.

369. Тўлов миқдорини аниқлаш учун фойдаланиладиган мобил алоқа тармоғи бўйича уланиш давомийлиги чақирилувчи абонент ёки абонент жавоб берган деб тенглаштирилган жавоб сигнали бўлган ускуна жавоб берган секунддан бошлаб чақирувчи ёки чақирилувчи абонент ёки шу ускуна сўзлашуви тугаган вақтгача ҳисобланади.

Оператор (провайдер) томонидан белгиланган минимал ҳисобланган вақт бирликларида ҳисобланган уланишлар давомийлиги тўлиқ бирликкача яхлитланади.

Оператор (провайдер) томонидан белгиланган трафик ҳажмининг минимал ҳисоб-китоб бирликларида ҳисобланган ишлатилган маълумотлар узатиш трафигининг ҳажми тўлиқ бирликкача яхлитланади.

Оператор (провайдер, эшиттирувчи) ушбу Қоидаларга нисбатан абонент ҳолатини ёмонлаштирмайдиган мобил алоқа хизматлари тарификацияси қоидаларини мустақил белгилайди.

370. Абонент томонидан ушбу Қоидаларда белгиланган талаблар, шунингдек, шартнома шартлари бузилган ҳолларда, бузилишлар бартараф этилгунга қадар оператор (провайдер) мобил алоқа хизматлари кўрсатилишини тўхтатиш ҳуқуқига эга.

Бунда, мобил алоқа тармоғидан фойдалана олиш ва абонент томонидан фавқулодда тезкор хизматларни чақириш имконияти сақланади.

371. Оператор (провайдер) томонидан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш тўхтатилгандан кейин абонент шартнома ва қонун ҳужжатлари билан белгиланган муддатда аниқланган бузилишларни бартараф этиш ҳуқуқига эга. Аниқланган бузилишлар бартараф этилгандан кейин мобил алоқа хизматларидан фойдаланиш тикланади.

372. Кредитга тақдим этилган мобил алоқа хизматлари учун тўлов муддатини оператор (провайдер) мустақил белгилайди.

373. Абонент рақамини кўчириб ўтиш хизматлари учун тўлов ва реципиент билан мобил алоқа хизматларини кўрсатиш бўйича шартнома тузиш абонент томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

374. Мобил алоқа хизматларини кўрсатиш бўйича имзоланган шартнома асосида операторга (провайдерга) мобил алоқа хизматлари тўлови амалга оширилади.

375. Ҳар бири резидент ҳисобланган мобил алоқа операторлари (провайдерлари) ўртасидаги ҳисоб-китоблар қонун ҳужжатларига мувофиқ миллий валютада амалга оширилади.

376. Маҳаллий операторнинг хизмат кўрсатувчи хорижий операторлар (роуминг-шериклар) билан ва тизим ҳосил қилувчи роуминг-шериклар билан ҳисоб-китоблари Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига ва халқаро қоидаларга мувофиқ бажарилади.

VI бўлим. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш шартномаси томонларининг жавобгарлиги

377. Оператор (провайдер) тузилган шартнома бўйича ўз мажбуриятларини бажармаганлиги ёки лозим даражада бажармаганлиги ҳамда телекоммуникация хизматларини кўрсатиш муддатларини ва шикастланишларни бартараф этиш муддатларини бузганлиги учун қуйидаги ҳолларда абонент олдида жавобгардир:

телекоммуникация тармоғидан фойдалана олишни таъминлаш муддатларининг бузилиши;

шартномада белгиланган телекоммуникация хизматларини кўрсатиш муддатларининг бузилиши;

шартномада кўрсатилган ва абонент томонидан талаб қилинган телекоммуникация хизматларининг барча турларини кўрсатмаганлик;

телекоммуникация хизматларини сифатсиз кўрсатиш;

телекоммуникация хизматларини кўрсатиш билан боғлиқ ахборотнинг тақдим этилмаганлиги, тўлиқ тақдим этилмаганлиги ёки ўз вақтида тақдим этилмаганлиги;

шартномани бажариш натижасида операторга (провайдерга) маълум бўлган абонент тўғрисидаги маълумотларнинг тарқатилишини чеклаш тўғрисидаги талабларнинг бузилиши.

378. Мажбуриятларни бажармаслик ёки лозим даражада бажармаслик фойдаланувчининг айби билан ёки енгиб бўлмайдиган куч, яъни фавқулодда ва муайян шароитларда олдини олиб бўлмайдиган вазиятлар (форс-мажор) оқибатида содир этилган бўлса, оператор (провайдер) абонент/фойдаланувчи олдида жавобгар бўлмайди.

379. Телеграф хизматида жўнатувчи томонидан манзил нотўғри кўрсатилганлиги сабабли телеграмма топширилмаган бўлса, оператор абонент/фойдаланувчи олдида жавобгар бўлмайди.

380. Телекоммуникация тармоғида юзага келган носозлик ёки шикастланишлар шартномада белгиланган муддатда бартараф этилмаган тақдирда, оператор (провайдер, эшиттирувчи) абонентнинг талабига кўра шартномада белгиланган миқдорда жарима (пеня) тўлайди.

Оператор (провайдер, эшиттирувчи) томонидан жарима (пеня) тўланганлиги уларни шартнома бўйича зиммасига юклатилган мажбуриятларни бажаришдан озод этмайди.

381. Ушбу Қоидалар ва шартномада кўзда тутилган ўз мажбуриятла-

рини бажармаган тақдирда, томонлар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.

382. Томонлар ўз мажбуриятларини бажармаган ҳолларда, телекоммуникация хизматларини кўрсатиш шартномасини бекор қилиш тартиби ва шартлари абонент ва оператор (провайдер, эшиттирувчи) ўртасида тузиладиган шартномада белгиланади.

383. Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш билан боғлиқ низоли масалалар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал қилинади.

384. Агар мобил алоқа операторининг (провайдерининг) жавобгарлиги дилернинг айби билан юзага келган бўлса, оператор (провайдер) дилердан у билан тузилган шартномага ва қонун ҳужжатларига мувофиқ етказилган зарарни қоплашни талаб қилишга ҳақли.

385. Оператор, провайдер, Wi-Fi хизмати ташкилотчиси ўз ихтиёрида (бевосита бошқаруви ва назорати остида) бўлмаган маълумотлар узатиш тармоғининг ресурслари, серверлари ва сегментлари мазмуни, улардан фойдаланиш имконияти ва ишлаш қобилияти учун жавобгар бўлмайди.

386. Абонент ўз мажбуриятларини бажармаганлиги, шу жумладан, шартномага мувофиқ белгиланган муддатда хизматлар учун ҳақ тўламаганлиги учун шартномага мувофиқ жавобгар бўлади.

387. Оператор (провайдер, эшиттирувчи) қонун ҳужжатларида кўзда тутилган бошқа ҳолатларда ҳам жавобгардир.

388. Абонент томонидан қилинган шикоят ёзма, оғзаки ва/ёки электрон шаклда амалга оширилади, у операторга (провайдерга, эшиттирувчига) келиб тушган кун рўйхатга олиниши керак.

Телекоммуникация хизматларини кўрсатишни рад этиш, шартномадан келиб чиқадиган мажбуриятларни ўз вақтида бажармаслик ёки лозим даражада бажарилмаслик билан боғлиқ масалалар юзасидан шикоятлар телекоммуникация хизматлари кўрсатилган, уни кўрсатиш рад этилган ёки ҳисоб тақдим этилган кундан бошлаб 6 ой ичида берилади.

389. Ёзма шаклда берилган шикоятга шартнома нусхаси, шунингдек, кўриб чиқилиши зарур бошқа ҳужжатлар илова қилинади, бу ҳужжатларда шартнома бўйича мажбуриятлар бажарилмаганлиги ёки лозим даражада бажарилмаганлиги тўғрисидаги маълумотлар, етказилган зарар қопланиши тўғрисида даъво қилинган ҳолда — етказилган зарар факти ва миқдори тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилиши керак.

VII бўлим. Якуний қоидалар

390. Мазкур Қоидалар талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.

391. Ушбу Қоидалар Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати, Монополияга қарши курашиш қўмитаси, Ахборотлаштириш ва телекоммуникациялар соҳасида

назорат бўйича давлат инспекцияси, Савдо-саноат палатаси ҳамда Электрон технологияларни ривожлантириш маркази билан келишилган.

*Ахборот ва оммавий
коммуникациялар агентлиги
директорининг биринчи ўринбосари* **Д. САИДЖАНОВ**

2020 йил 25 июнь

*Давлат хавфсизлик
хизмати раиси* **А. АЗИЗОВ**

2020 йил 25 июнь

*Монополияга қарши курашиш
қўмитаси раиси* **Н. ШАРИПОВ**

2020 йил 25 июнь

*Ахборотлаштириш ва
телекоммуникациялар соҳасида
назорат бўйича давлат
инспекцияси бошлиғи* **А. ХОДЖАЕВ**

2020 йил 25 июнь

*Савдо-саноат
палатаси раиси* **А. ИКРАМОВ**

2020 йил 25 июнь

*Электрон технологияларни
ривожлантириш маркази бошлиғи* **О. ХОДЖАКБАРОВ**

2020 йил 25 июнь

Ўзбекистон Республикаси
ахборот технологиялари ва коммуникацияла-
рини ривожлантириш вазирининг 2020 йил
30 июндаги 208-мх-сон буйруғига
2-ИЛОВА

**Ўз кучини йўқотган деб топилаётган идоравий
норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар
РЎЙХАТИ**

1. Ўзбекистон Республикаси алоқа вазирининг биринчи ўринбосари томонидан 1996 йил 8 апрелда тасдиқланган Ўзбекистон Республикасида телеграф алоқаси хизмати кўрсатиш қоидалари (рўйхат рақами 233, 1996 йил 8 апрель).

2. Ўзбекистон Республикаси алоқа вазирининг биринчи ўринбосари томонидан 1996 йил 29 мартда тасдиқланган Шаҳар телефон тармоқларида қўриқлаш сигнализацияси аппаратурасини ўрнатиш ва хизмат кўрсатишни ташкил этиш бўйича йўриқнома (рўйхат рақами 244, 1996 йил 7 май).

3. Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги бош директори томонидан 2000 йил 7 сентябрда 09-8/1853-сон билан тасдиқланган Ўзбекистон уяли ҳаракатдаги алоқа тармоқлари операторлари томонидан роуминг хизматини ташкил қилиш ва кўрсатиш тартиби тўғрисида низом (рўйхат рақами 968, 2000 йил 13 сентябрь) (Ўзбекистон Республикаси вазирликлари, давлат қўмиталари ва идораларининг меъёрий ҳужжатлари ахборотномаси, 2000 й., 17-сон).

4. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг 2013 йил 6 ноябрдаги 60-мх-сон «Ўзбекистон уяли ҳаракатдаги алоқа тармоқлари операторлари томонидан роуминг хизматини ташкил қилиш ва кўрсатиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш киритиш ҳақида»ги қарори (рўйхат рақами 968-1, 2013 йил 13 ноябрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й., 46-сон, 607-модда).

5. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2015 йил 31 мартдаги 105-мх-сон «Ўзбекистон уяли ҳаракатдаги алоқа тармоқлари операторлари томонидан роуминг хизматини ташкил қилиш ва кўрсатиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 3.7-бандига ўзгартириш киритиш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 968-2, 2015 йил 6 апрель) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2015 й., 14-сон, 173-модда).

6. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг 2003 йил 19 декабрдаги 359-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1323, 2004 йил 15 март) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 11-сон, 130-модда).

7. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг 2004 йил 26 октябрдаги 346-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1323-1, 2004 йил 17 декабрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 50-сон, 507-модда).

8. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг 2012 йил 30 июлдаги 8-ю-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларига ўзгартириш ва қўшимча киритиш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1323-2, 2012 йил 31 июль) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 31-сон, 366-модда).

9. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг 2013 йил 13 июндаги 30-мх-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларига ўзгартишлар киритиш тўғрисида»ги қарори (рўйхат рақами 1323-3, 2013 йил 12 июль) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й., 28-сон, 370-модда).

10. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг 2014 йил 11 августдаги 85-мх-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қарори (рўйхат рақами 1323-4, 2014 йил 9 сентябрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2014 й., 37-сон, 475-модда).

11. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2015 йил 27 мартдаги 101-мх-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1323-5, 2015 йил 30 март) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2015 й., 13-сон, 162-модда).

12. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2017 йил 24 мартдаги 150-мх-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларининг 71-бандини ўз кучини йўқотган деб топиш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1323-6, 2017 йил 3 апрель) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 14-сон, 235-модда).

13. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2019 йил 27 майдаги 198-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларига ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1323-7, 2019 йил 11 июнь) (Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 11.06.2019 й., 10/19/1323-7/3267-сон).

14. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуника-

цияларини ривожлантириш вазирининг 2019 йил 29 июлдаги 200-мх-сон «Умумий фойдаланиш телекоммуникация тармоғида телефон алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларининг 14-бандига ўзгартириш киритиш ҳақида»-ги буйруғи (рўйхат рақами 1323-8, 2019 йил 5 август) (Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.08.2019 й., 10/19/1323-8/3523-сон).

15. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг 2004 йил 23 июлдаги 216-сон «Жамоат фойдаланиш жойларида Интернет тармоғидан ахборот олиш имконини бериш тартиби тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1393, 2004 йил 30 июль) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 30-сон, 350-модда).

16. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг 2010 йил 1 декабрдаги 410-сон «Жамоат фойдаланиш жойларида Интернет тармоғидан ахборот олиш имконини бериш тартиби тўғрисида низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1393-1, 2010 йил 13 декабрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2010 й., 50-сон, 477-модда).

17. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг 2013 йил 16 майдаги 23-мх-сон «Жамоат фойдаланиш жойларида Интернет тармоғидан ахборот олиш имконини бериш тартиби тўғрисида низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги қарори (рўйхат рақами 1393-2, 2013 йил 22 май) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й., 21-сон, 273-модда).

18. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг 2014 йил 19 мартдаги 79-мх-сон «Жамоат фойдаланиш жойларида Интернет тармоғидан ахборот олиш имконини бериш тартиби тўғрисида низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қарори (рўйхат рақами 1393-3, 2014 йил 28 март) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2014 й., 13-сон, 150-модда).

19. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2015 йил 21 майдаги 122-мх-сон «Жамоат фойдаланиш жойларида Интернет тармоғидан ахборот олиш имконини бериш тартиби тўғрисида низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1393-4, 2015 йил 25 май) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2015 й., 21-сон, 276-модда).

20. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг 2004 йил 25 августдаги 284-сон «Алоқа соҳасида ахборот-маълумот хизматларини кўрсатиш тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1412, 2004 йил 23 сентябрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 38-39-сон, 429-модда).

21. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг 2013 йил 13 июндаги 31-мх-сон «Алоқа соҳасида ахборот-маълумот хизматларини кўрсатиш тўғрисида низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги қарори (рўйхат ра-

қами 1412-1, 2013 йил 21 июнь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й., 25-сон, 332-модда).

22. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2015 йил 27 мартдаги 102-мх-сон «Алоқа соҳасида ахборот-маълумот хизматларини кўрсатиш тўғрисида низомнинг 14-бандига ўзгартириш киритиш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1412-2, 2015 йил 30 март) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2015 й., 13-сон, 163-модда).

23. Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги ҳамда Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг 2004 йил 29 октябрдаги 01-1026, 350-сон «Ўзбекистон Республикасида кабель, эфир-кабель телевидениеси тўғрисида вақтинчалик низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори (рўйхат рақами 1420, 2004 йил 30 октябрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 44-сон, 463-модда).

24. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг 2009 йил 4 январдаги 2-сон «Мобил алоқа хизматларини кўрсатиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1900, 2009 йил 6 февраль) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2009 й., 6-сон, 67-модда).

25. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг 2010 йил 3 августдаги 290-сон «Таксофон орқали телефон алоқа хизматларини кўрсатиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 2140, 2010 йил 6 сентябрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2010 й., 35-36-сон, 310-модда).

26. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2019 йил 29 июлдаги 201-мх-сон «Таксофон орқали телефон алоқа хизматларини кўрсатиш қоидаларининг 9-бандига ўзгартириш киритиш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 2140-1, 2019 йил 5 август).

27. Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2018 йил 21 майдаги 173-сон «Маълумотларни узатиш тармоғи, шу жумладан, Интернет хизматларини кўрсатиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 3038, 2018 йил 10 июль) (Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 11.07.2018 й., 10/18/3038/1490-сон).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРИНИНГ
БУЙРУҒИ**389 Бухгалтерия ҳисобида ҳужжатлар ва ҳужжатлар айланиши тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида***

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 20 августда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1297-5

Ўзбекистон Республикасининг «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги ва 2019 йил 23 майдаги ЎРҚ–542-сон «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига жиноят процесси иштирокчиларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилинишини таъминлаш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонунларига мувофиқ **буюраман:**

1. Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2003 йил 23 декабрдаги 131-сон буйруғи (рўйхат рақами 1297, 2004 йил 14 январь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 1-2-сон, 24-модда) билан тасдиқланган Бухгалтерия ҳисобида ҳужжатлар ва ҳужжатлар айланиши тўғрисидаги низомга иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

2. Мазкур буйруқ расмий эълон қилинган кундан эътиборан қучга қиради.

Вазир

Т. ИШМЕТОВ

Тошкент ш.,
2020 йил 5 август,
36-сон

Ўзбекистон Республикаси
молия вазирининг 2020 йил 5 августдаги
36-сон буйруғига
ИЛОВА

Бухгалтерия ҳисобида ҳужжатлар ва ҳужжатлар айланиши тўғрисидаги низомга киритилаётган ўзгартиришлар

1. 6-банднинг биринчи хатбошисидан «қоғоз шаклида тузилиб,» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

2. 28-банднинг биринчи хатбошисидagi «суриштирув, дастлабки тергов» деган сўзлар «терговга қадар текширувни амалга оширувчи органлар, суриштирув, дастлабки тергов органлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

* Ушбу буйруқ «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да 2020 йил 20 августда эълон қилинган.

3. 40-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«40. Қатъий ҳисобдаги бланкалар материалларни ҳисобга олувчи счётларда уларнинг номи, миқдори ва баҳолаш бўйича ҳисобга олинади.».

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИНИНГ
ҚАРОРИ

390 «Қимматли қоғозлар Марказий депозитарийси томонидан ўзи ва инвестиция воситачилари томонидан рўйхатга олинган акцияларга доир битимлар тўғрисидаги ахборотни Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасига тақдим этиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорга ўзгартиришлар киритиш тўғрисида*

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил
20 августда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2355-2*

Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси ва «Давлат солиқ хизмати тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг 2012 йил 30 мартдаги 2012/17-сон «Қимматли қоғозлар Марказий депозитарийси томонидан ўзи ва инвестиция воситачилари томонидан рўйхатга олинган акцияларга доир битимлар тўғрисидаги ахборотни Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасига тақдим этиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорига (рўйхат рақами 2355, 2012 йил 26 апрель) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 17-сон, 199-модда) иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Раис

Ш. КУДБИЕВ

Тошкент ш.,
2020 йил 14 август,
2020-31-сон

* Ушбу қарор «Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси»да 2020 йил 20 августда эълон қилинган.

Ўзбекистон Республикаси
Давлат солиқ қўмитасининг 2020 йил
14 августдаги 2020-31-сон қарорига
ИЛОВА

**«Қимматли қоғозлар Марказий депозитарийси томонидан
ўзи ва инвестиция воситачилари томонидан рўйхатга олинган
акцияларга доир битимлар тўғрисидаги ахборотни Ўзбекистон
Республикаси Давлат солиқ қўмитасига такдим этиш тартиби
тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорга
киритилаётган ўзгартиришлар**

1. Муқаддима қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси ва «Давлат солиқ хизмати тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси **қарор қилади:**».

2. Низомнинг муқаддимасидаги «Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 84-моддасига» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги вазирликлар, давлат қўмиталари ва
идораларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини давлат
рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисидаги
маълумотни маълум қилади

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2020 йил 12 июндаги 124-сон «Ҳомиладорликни сунъий равишда тўхтатишни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги буйруғи.

2020 йил 30 июнда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3274.

2. Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг 2020 йил 30 июндаги 208-мх-сон «Телекоммуникация хизматларини кўрсатиш қондаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи.

2020 йил 30 июнда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3275.

3. Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2020 йил 5 августдаги 36-сон «Бухгалтерия ҳисобида ҳужжатлар ва ҳужжатлар айланиши тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги буйруғи.

2020 йил 20 августда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1297-5.

4. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг 2020 йил 14 августдаги 2020-31-сон «Қимматли қоғозлар марказий депозитарийси томонидан ўзи ва инвестиция воситачилари томонидан рўйхатга олинган акцияларга доир битимлар тўғрисидаги ахборотни Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасига тақдим этиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорга ўзгартиришлар киритиш тўғрисидаги қарори.

2020 йил 20 августда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2355-2.

II. Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги
норматив ҳужжат сифатида ҳисобга олинди:

1. Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачлари томонидан 2020 йил 20 августда тасдиқланган «COVID-19 пандемияси даврида мактаб-

гача таълим ташкилотларининг иш фаолиятига қўйиладиган вақтинчалик санитария-гигиеник талаблар» 0373-20-СанҚваМ-сон»

2020 йил 21 августда 1-сон билан ҳисобга олинди.

